

Pour se perfectionner en persan
Improving your persian

HOMA SAYAR

Pour se perfectionner en persan
Improving your persian

(50 TEXTES CREEES OU ADAPTES SUR LA VIE CONTEMPORAINE ET LA CULTURE PERSANES,
SUIVIS D'EXPLICATIONS, MOTS DERIVES, SYNONYMES ET ANTONYMES EN PERSAN,
EN FRANÇAIS ET EN ANGLAIS. ANNEXE SUR LES PLURIELS IRRÉGULIERS.)

(50 TEXTS WRITTEN AND ADAPTED TO THE PERSIAN CONTEMPORARY LIFE AND CULTURE, WITH
EXPLANATIONS, DERIVED WORDS, SYNONYMS, ANTONYMS IN PERSIAN, IN FRENCH AND IN ENGLISH.
APPENDIX ABOUT THE IRREGULAR PLURAL FORMS IN PERSIAN.)

L'Harmattan
5-7, rue de l'École-
Polytechnique
75005 Paris
FRANCE

L'Harmattan
Hongrie
Hargita u. 3
1026 Budapest
HONGRIE

L'Harmattan
Italia
Via Bava, 37
10214 Torino
ITALIE

از همین نویسنده :

- "روزی که خورشید به دریا رفت" (کتاب و صفحه برای کودکان) انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان - تهران ۱۳۵۳
- "رستم دستان" (تنظیم و بازنویسی هفت داستان از زندگی و ماجراهای زال و رستم و سهراب) نشر مرکز - تهران ۱۳۷۴
- "از حاشیه تا متن" (جمع آوری و تنظیم مقالات و نقد و نظرهایی درباره شعرپیشرو فارسی) انتشارات باران سوند ۱۹۹۶
- "به آب، به آتش، به باد، به خاک" (دفتر شعر) انتشارات باران - سوند ۱۹۹۷
- "سگ کیمیا" (چند نوشته کوتاه و بلند) پاریس ۲۰۰۲
- "پرنده ای مهجور در سرزمینی دور" (چند نوشته - چند شعر) پاریس ۲۰۰۳

کتاب های دوزبانه (فارسی-فرانسه) :

- "داستان های اساطیری ایران" (تنظیم و بازنویسی نه داستان از شاهنامه ی فردوسی) انتشارات هرمتان - پاریس ۱۹۹۵
- (" Contes de la mythologie persane " Editions L' Harmattan Paris 1995)
- "به آب، به آتش، به باد، به خاک" (دفتر شعر) انتشارات هرمتان پاریس ۱۹۹۷
- (" A l'eau, au feu, au vent, à la terre " Editions L' Harmattan Paris 1997)

ترجمه :

- بهاءالواد گیتا (حماسه ی هندو) انتشارات ایران جام - تهران ۱۳۸۰

Du même auteur :

- « Le jour où le soleil rendit visite à la mer »

livre de contes et disque pour enfants

(en persan) Editions Kanoun-e-parvarech-e-fekri, Téhéran 1974

- « Contes de la Mythologie persane »

(en bilingue) Editions l'Harmattan, Paris - 1995

- « Rostam-e- Dastân » Contes mythologiques persans

(en persan) Editions Nashr-e-Markaz, Téhéran 1995

- « Au bord du texte »

recueil d'articles sur la poésie d'avant-garde persane (en persan)

Editions Baran, Suède 1996

- « A l'Eau, au Feu, au Vent, à la Terre »

recueil de poèmes (en persan) Editions Baran, Suède 1997

- « A l'Eau, au Feu, au Vent, à la Terre »

recueil de 24 poèmes (en bilingue) Editions l'Harmattan, Paris 1997

- « Bhagavad-Gita »

traduction de la Bhagavad-Gita en persan d'après l'une des traductions

françaises de cette œuvre (en persan) Editions Iran Djâmm, Téhéran 2002

- « La Pierre Philosophale »

poèmes en prose (en persan) Paris 2002

- « Dans ce désert cet oiseau solitaire »

poèmes et proses (en persan) Paris 2003

A ma soeur Afsar Sayar

Mes sincères remerciements à Vijaya Chari et à Brigitte Taquin

© L'Harmattan, 2004
ISBN : 2-7475-6946-2
EAN : 9782747569460

INTRODUCTION

(en français)

Cet ouvrage n'est pas un manuel de langue et de grammaire persanes. Il se présente plutôt comme un complément aux programmes universitaires dans la mesure où il est destiné aux adultes débutants, étudiants ou non, qui savent déjà lire et écrire le persan, et où il met l'accent sur certaines difficultés bien spécifiques à la langue persane, pour lesquelles il tente d'offrir une approche nouvelle.

Mis à part les trois poèmes qui sont l'oeuvre de poètes contemporains célèbres, et les deux autres textes inspirés par les livres scolaires, les textes de cet ouvrage sont entièrement originaux. Quant à ceux qui concernent des écrits connus, ils ont fait l'objet d'une réécriture.

La première partie de ce livre est composée de cinquante textes en persan, rédigés dans un langage simple et clair, présentant le vocabulaire usuel de la langue persane d'aujourd'hui.

Généralement courts, ces textes s'organisent selon quatre thèmes : la vie quotidienne, la culture traditionnelle de l'Iran, les poètes de l'époque classique et les écrivains contemporains.

Un certain nombre de ces textes abordent en effet différents sujets concernant les activités de la vie courante, telles que les études, le travail, la famille, le voyage, les jeux et le sport, le temps et les saisons, et des conversations variées.

D'autres ont pour thème les coutumes, les fêtes, les récits populaires, les proverbes liés à la culture et aux traditions iraniennes, ainsi que diverses histoires et anecdotes qui sont à l'origine d'un dicton.

Certains retracent en quelques phrases et dans leurs grandes lignes - toujours dans un langage simple - la vie et l'oeuvre de grands poètes et penseurs classiques comme Sa'di, Hafez, Ferdowsi et Khayam. On trouvera également des résumés simplifiés des contes extraits du Masnavi de Rûmi, du Chahnameh de Ferdowsi et du Golestan de Sa'di.

Certains, enfin, sont consacrés à des écrivains contemporains tel Sadegh Hedayat, ou offrent quelques exemples de poèmes courts et simples composés par des poètes modernes comme Forough Farrokhzad, Sohrab Sépehri et Nader Naderpour.

Il m'a semblé que l'apprentissage d'une langue pouvait - et devait - être également l'occasion et le moyen de connaître et d'apprécier une culture, un peuple, un pays et une mentalité. C'est pourquoi je ne me suis pas limitée à des textes dont le thème traiterait uniquement des aspects les plus terre à terre de la langue quotidienne. Dans un certain nombre de textes, j'ai tenté de présenter aussi, bien que brièvement et dans un langage simplifié, les aspects traditionnel et populaire d'une langue qui a derrière elle un long passé historique et un riche héritage culturel.

Les textes sont présentés selon trois niveaux, en fonction du langage et du vocabulaire utilisés. Le premier niveau en comporte dix, et commence par un texte très simple, composé à partir des deux verbes être et avoir, mais les suivants s'enrichissent progressivement en verbes, en expressions et en éléments grammaticaux.

Le deuxième niveau compte seize textes, plus fournis en vocabulaire et en expressions que ceux du premier niveau.

Le troisième niveau, enfin, réunit vingt quatre textes plus complexes dans leur mode d'expression, d'un langage plus élaboré, où interviennent un vocabulaire plus varié et des éléments grammaticaux plus diversifiés.

Comme on l'a mentionné plus haut, les textes sont assez brefs car ils ne représentent pas le seul intérêt de l'ouvrage. A la suite de chacun, en effet, sont donnés - en persan, en français et en anglais - les mots et expressions difficiles du texte, ainsi que leurs synonymes et antonymes. Ensuite sont présentés les dérivés les plus courants de certains mots du texte. C'est là l'occasion de voir la façon dont les dérivés se composent, à partir d'un nom ou d'un verbe, pour former ensuite d'autres noms, verbes et expressions, parfois assez éloignés de leur sens d'origine. Ainsi, parfois, pour un texte d'une dizaine de lignes, le lecteur trouvera plusieurs pages consacrées aux dérivés des différents mots qu'il aura rencontrés dans le texte.

La présentation en anglais et en français des mots, des expressions et des dérivés, fait de cet ouvrage un outil non seulement profitable tant aux francophones qu'aux anglophones qui étudient le persan, mais leur permet également d'exercer l'autre langue au moyen de l'étude comparée de certains termes.

La deuxième partie de ce livre est consacrée aux formes plurielles irrégulières de certains mots persans d'origine arabe جمع شکسته dans cette partie sont réunis environ 465 mots choisis parmi les plus couramment utilisés en persan d'aujourd'hui, accompagnés de leurs formes plurielles irrégulières. Cette partie se présente également en trois

langues, et comprend donc le mot en persan, sa traduction en français et en anglais, ainsi que ses synonymes et antonymes.

Mes différentes expériences de l'enseignement du persan m'ont permis de constater que ces formes plurielles irrégulières, qu'il faudrait apprendre par coeur et pratiquement une par une, posent généralement des problèmes aux étudiants du persan. La raison en est que, comme leur nom l'indique, ces formes plurielles sont irrégulières, et déforment le mot singulier par ajout ou suppression de lettres, de sorte que le lecteur peut parfois ne plus reconnaître ce mot. Ainsi, bien qu'il puisse avoir déjà rencontré le mot au singulier, le débutant ne retrouve-t-il pas toujours le lien de parenté entre celui-ci et sa forme plurielle irrégulière, car il prend cette forme plurielle pour un mot nouveau.

Cette partie s'accompagne d'un article détaillé sur ces formes plurielles, leur utilisation spécifique, et les particularités ou caractéristiques de certaines d'entre elles.

Homa Sayar - Paris mai 2004

INTRODUCTION

(in English)

This book is not a manual of Persian language and grammar. It is meant to serve, rather, as a complement to university programmes in that it is intended for beginner adults, students or not, who already know how to read and write in Persian, and in that it focuses on certain very specific difficulties in the Persian language, for which it attempts to offer a new approach.

Apart from the three poems which are the work of celebrated contemporary poets, and two texts inspired by school books, the texts of this book are entirely original. Those concerning known writings have been rewritten.

The first part of this book is composed of fifty texts in Persian, written in simple and clear language, which present the common vocabulary of contemporary Persian language. Generally short, these texts are organized along four themes : daily life, traditional Iranian culture, poets of the classical era, and contemporary writers.

Indeed, some of these texts deal with various subjects concerning the activities of contemporary life, such as studies, work, family, travel, games and sports, weather and seasons, and diverse conversations.

Others have for theme the customs, celebrations, popular narrative, and proverbs associated with Iranian culture and traditions, as well as diverse stories and anecdotes, which gave birth to sayings.

Some of the texts relate in a few phrases and in their main lines - always in simple language - the life and works of great classical poets and thinkers like Sa'di, Hafez, Ferdowsi, and Khayam. There are also simplified summaries of stories extracted from Rûmi's Masnavi, Ferdowsi's Shahnameh, and Sa'di's Golestan.

Finally, some are devoted to contemporary writers such as Sadegh Hedayat, or offer examples of short and simple poems composed by modern poets like Forough Farrokhzad, Sohrab Sepehri, and Nader Naderpour.

It seemed to me that the learning of a language could - and should - be equally the opportunity and means of getting to know and appreciate a culture, a people, a country, and a mentality. For this reason,

I didn't limit myself to texts whose theme deals with the most prosaic aspects of daily language. In some texts, I tried to also present, though concisely and in simple language, the traditional and popular aspects of a language that has a long history and a rich cultural heritage behind it.

The texts are presented in three levels, according to the grammar and vocabulary used. The first level includes ten texts beginning with a very simple one, starting with the verbs "to be" and "to have", but subsequent texts become progressively richer in verbs, expressions, and grammatical element.

The second level has sixteen texts, still richer in vocabulary and expressions than those of the first level.

Finally, the third level is composed of twenty four texts which are more complex in their mode of expression, and which use more elaborate language with more varied vocabulary and more diverse grammatical elements.

As mentioned above, the texts are relatively short because they are not the only interest of the book. Indeed, following each text, the difficult words and expressions used therein are given - in Persian, French, and English - as well as their synonyms and antonyms. Next, the most common derived of certain words of the text are presented. Here one can see how the deriveds are formed, starting with a noun or verb, to then create other nouns, verbs, and expressions, sometimes far removed from their original sense. Thus sometimes, for a text of ten lines, the reader will find several pages devoted to the derived forms of different words from the text.

The presentation in French and English of the words, expressions and derived forms not only makes this book a profitable tool for French-speakers as well as English-speakers who study Persian, it also enables them to practice the other language through the compared study of certain terms.

The second part of this book is devoted to the irregular plural forms of certain Persian words of Arabic origin جمع شکسته. This part presents about 465 words, chosen among the most commonly used in Persian today, accompanied by their irregular plural forms. This part is presented in three languages as well, and thus includes the word in Persian, its translation in French and English, and its synonyms and antonyms.

My different experiences teaching Persian allowed me to notice that these irregular plural forms, which must be learned by heart and

practically one by one, generally cause problems for students. This is because, as their name suggests, these plural forms are irregular, and distort the singular word by the addition or removal of letters, so that sometimes the reader can no longer recognize the word. Thus, although he may have already encountered the word in the singular, the beginner will not always recognize the relationship between this word and its irregular plural form, as he mistakes this plural form for a new word.

This part is accompanied by a detailed article on these plural forms, their specific use, and the particularities or characteristics of certain of them.

Homa Sayar Paris - May 2004

فهرست TABLE

مقدمه به فرانسه (Introduction in French) Introduction en français (P. 7)
 مقدمه به انگلیسی (Introduction in English) Introduction en anglais (P. 10)

بخش اول متن ها (first part - texts) première partie - textes
 (P. 17)

I

- ۱ - یک روز خوب (a good day) une belle journée (P. 18)
- ۲ - زهره خانم در اصفهان زندگی می کند (Mrs. Zohreh lives in Ispahan)
 Madame Zohreh vit à Ispahan (P. 27)
- ۳ - هنر قالی بافی (art of carpet- weaving) l'art du tissage des tapis (P. 33)
- ۴ - یک خانواده ی ایرانی در فرانسه (an iranian family in France) une famille
 iranienne en France (P. 40)
- ۵ - کیف پولم را کجا گم کردم ؟ (where did I lose my purse ?) où ai-je perdu
 mon porte-monnaie ? (P. 43)
- ۶ - بیائید امروز به باغ وحش برویم (today let's go to the Zoo) allons au zoo
 aujourd'hui (P. 47)
- ۷ - چه فصلی را بیشتر از همه دوست دارید ؟ (which season do you like the best ?)
 quelle saison aimez-vous le plus ? (P. 51)
- ۸ - عموی کیوان نقاش است (Keyvan's uncle is a painter) l'oncle de Keyvan
 est un peintre (P. 57)
- ۹ - اگر زنبور نبود عسل هم نبود (if there were no bees, there would be no
 honey) s'il n'y avait pas d'abeilles, il n'y aurait pas de miel (P. 60)
- ۱۰ - داستان دیگ (cooking-pot's story) histoire de la marmite (P. 64)

- ۱۱ - " نگاه " (شعری از نادر نادرپور) (" Glance " - a poem of N. Naderpoor)
 " Regard " - un poème de N. Naderpour (P. 70)
- ۱۲ - زندگی یک دانشجو (a student's life) la vie d'un étudiant (P. 74)
- ۱۳ - از ماه چه می دانیم ؟ (what we know about the moon ?) que savons-nous
 de la lune ? (P. 79)
- ۱۴ - عید نوروز : عید شما مبارک ! (the Nowrooz : Happy New Year !) fête de
 Nowrouz : Bonne Année ! (P. 88)
- ۱۵ - از کارتان راضی هستید ؟ (are you satisfied with your job ?) êtes-vous
 content de votre travail ? (P. 93)
- ۱۶ - " پرندۀ فقط یک پرندۀ بود " (شعری از فروغ فرخ زاد) (" The bird was just a
 bird " a poem of F. Farrokhzad) " L'oiseau n'était qu'un oiseau " un
 poème de F. Farrokhzad (P. 98)
- ۱۷ - کشور ایران (Iran) Iran (P. 103)
- ۱۸ - بازی شطرنج (the chess) jeu d'échecs (P. 107)
- ۱۹ - یک منشی خوب (a good secretary) une bonne secrétaire (P. 112)
- ۲۰ - به نظر شما مادر کاوه حق دارد یا پدر کاوه ؟ (who do you think is right ?
 Kaveh's mother or his father) à votre avis, c'est la mère de Kaveh qui a
 raison, ou son père ? (P. 118)
- ۲۱ - تهران پایتخت ایران (Tehran, the capital of Iran) Téhéran, la capitale
 de l'Iran (P. 124)
- ۲۲ - مردم چه می گویند ؟ (what do the people say ?) que disent les gens ?
 (P. 129)
- ۲۳ - " روشنی، من، گل، آب " (شعری از سهراب سپهری) (" Light, me, flower, water "
 a poem of S. Sepehri) " Lumière, moi, fleur, eau " un poème de
 S. Sepehri (P. 135)
- ۲۴ - گفتگوی دو دوست (two friends talking) conversation entre deux amis
 (P. 140)
- ۲۵ - در آسایشگاه (at the convalescent home) à la maison de repos (P. 144)
- ۲۶ - داستان کر و بیمار (از مثنوی مولوی) (" the story of the deaf and the sick "
 of Mowlavi's " Masnavi ") " histoire du sourd et du malade "
 du " Masnavi " de Mowlavi (P. 151)

- ۲۷ - فردوسی و شاهنامه (Ferdowsi and "Shahnameh") Ferdowsi et "Chahnameh" (P. 160)
- ۲۸ - قطار یا هواپیما ؟ (train or plane ?) train ou avion ? (P. 168)
- ۲۹ - سعدی کیست ؟ (who is Sa'di ?) qui est Sa'di ? (P. 176)
- ۳۰ - داستانی از گلستان سعدی (a story of Sa'di's "Golestan") une histoire de "Golestan" de Sa'di (P. 179)
- ۳۱ - مسئله ی بیکاری (the unemployment issue) problème de chômage (P. 188)
- ۳۲ - صادق هدایت و "بوف کور" (Sadegh Hedayat and "Boof-e koor") Sadegh Hedayat et "Bouf-e kour" (P. 196)
- ۳۳ - چند ضرب المثل فارسی (some Persian proverbs) quelques proverbes persans (P. 202)
- ۳۴ - ایران سرزمین شعر است (Iran is the land of poetry) l'Iran est le pays de la poésie (P. 211)
- ۳۵ - داستان زال و رودابه (از شاهنامه ی فردوسی) ("The story of Zal and Roodabeh" from Ferdowsi's "Book of the kings") "Histoire de Zal et Roudabeh" tirée du "Livre des Rois" de Ferdowsi (P. 216)
- ۳۶ - نقاشی مدرن (modern painting) peinture moderne (P. 226)
- ۳۷ - پرندۀ ی زیرک (داستانی از مثنوی مولوی) ("The cunning bird" a story of Mowlavi's Masnavi) "L'oiseau malin", une histoire du Masnavi de Mowlavi (P. 232)
- ۳۸ - ملا نصرالدین کیست ؟ (who is Molla Nasreddin ?) qui est Molla Nasreddin ? (P. 236)
- ۳۹ - شهر من پاریس (Paris, my town) ma ville, Paris (P. 240)
- ۴۰ - پندار نیک، گفتار نیک، کردار نیک (good thought, good speech, good deed) bonne pensée, bonne parole, bonne action (P. 246)
- ۴۱ - هزار و یک شب (The Thousand and One Nights) Mille et Une Nuits (P. 254)
- ۴۲ - حافظ را می شناسید ؟ (do you know Hafez ?) connaissez-vous Hafez ? (P. 263)
- ۴۳ - شما هم ورزش می کنید ؟ (you too, you do sport ?) vous aussi, vous faites du sport ? (P. 268)

- ۴۴ - حکیم عمر خیام شاعر بود یا ریاضی دان ؟ (was " Omar Khayyam " a poet or a mathematician ?) " Omar Khayam " était-il un poète ou un mathématicien ? (P. 274)
- ۴۵ - دوستی خاله خرسه (aunt she-bear's friendship) l'amitié de tante ourse (P. 277)
- ۴۶ - گربه را باید دم حجله کشت (one has to kill the cat at the door of the bridal chamber) il faut tuer le chat devant la chambre nuptiale (P. 283)
- ۴۷ - داستان زال ورستم و سهراب (از شاهنامه ی فردوسی) (" The story of Zal, Rostam and Sohrab " from " Shahnameh " of Ferdowsi) " l'histoire de Zal, Rostam et Sohrab " du " Chahnameh " de Ferdowsi (P. 287)
- ۴۸ - قصه های شب یلدا (tales of Yalda) contes de Yalda (P. 292)
- ۴۹ - چهار شنبه سوری (" Chahar shanbeh soori ") " Tchahar chanbeh souri " (P. 296)
- ۵۰ - جشن بهار (spring feast) fête du printemps (P. 302)

بخش دوم جمع های شکسته (second part - irregular plurals)
partie - pluriels irréguliers (P. 307)

- درباره ی جمع های شکسته - به فرانسه (regarding irregular plural forms - in French) à propos des pluriels irréguliers - en français (P. 308)
- درباره ی جمع های شکسته - به انگلیسی (regarding irregular plural forms - in English) à propos des pluriels irréguliers - en anglais (P. 313)
- جمع های شکسته (irregular plurals) pluriels irréguliers (P. 318)
- فهرست منابع (bibliography) bibliographie (347)
- فهرست واژه های هم خانواده (index of derived words) index des mots dérivés (P. 349)

بخش اول

PREMIERE PARTIE

TEXTES

I

۱ - یک روز خوب

امروز شانزدهم اردی بهشت، و یکی از روزهای گرم و آفتابی فصل بهار است. من با دوستم زیبا و برادر او در باغ هستیم. اسم برادر زیبا، بهروز است. اوسی و دوسال دارد و دکتر است. ما در باغ گل های زرد و بنفش و آبی داریم. باغ ما بزرگ و زیبا است. ما چند سیب و گلابی، سه موز، کمی انگور، و چای داریم. ما در باغ یک میز و سه صندلی هم داریم. میوه ها در سبد و چای روی میز است.

سیب من سُرخ و شیرین است، اما سیب زیبا سبز و تُرش است. فنجان برادر زیبا بزرگ تر از فنجان من است، و فنجان زیبا خیلی کوچک است. زیبا موهای بلند سیاه، پیراهن قرمز و یک دستمال گردن طلایی دارد. لباس او نو و قشنگ است. کت و شلوار بهروز سفید است. من یک بلوز سبز و یک دامن زرد دارم، و کفش هایم قهوه ای است.

من دو خواهر دارم، اما برادر ندارم. خواهر هایم امروز اینجا نیستند. خواهر بزرگم شیرین امروز مریض است و کمی تب دارد. او دوسال از من بزرگ تر است. شیرین آموزگار است. اسم خواهر کوچک من بهار است. او خیاط است. پدر و مادر ما در تهران هستند. پدر ما کارمند بانک، و مادر مان پرستار است. پدر و مادر زیبا در تبریز هستند. پدر زیبا پیر است، او هشتاد و یک سال دارد. ما امروز شاد هستیم.

چند واژه و اصطلاح :

دستمال گردن *m. foulard (scarf)*

کت و شلوار *m. costume (suit)*

پیراهن *f. robe (dress)*

بلوز *m. pull-over - m. pull (sweater - pullover - blouse)*

دامن *f. jupe (skirt)*

تب *f. fièvre (fever)*

چند واژه ی هم خانواده :

- هوا *m. air* (air) هوائی - مربوط به هوا - *aérien, aérienne* (relating to air - aerial - atmospheric) فشار هوا *pression atmosphérique* (atmospheric pressure) هوا شناسی *f. météorologie* (meteorology) هوا سنج *baromètre* (barometer) هواپیما - طیاره *m. avion* (plane) شرکت هوا پیمائی *compagnie aérienne* (airline company) هوانورد *aviateur* (aviator - air-man) هوانوردی *f. aviation* (aviation) تهویه - عمل تمیز کردن هوا - تهویه ی مطبوع (airing - air conditioning) *f. climatisation* هواکش - بادکش - دریچه ی تهویه *m. trou d'aération - soupirail* (air hole) آب و هوا *m. climat* (climate) خوش آب و هوا (# بد آب و هوا) *à climat tempéré* (with a temperate climate) سر بهوا - گیج - بی دقت (# دقیق - با توجه) *absent-minded - inattentive - careless* (dissipé, dissipée - distrait, distraite - étourdi, étourdie) آفتاب *m. soleil* - *lumière du soleil* (sunshine) آفتابی (# ابری) *ensoleillé, ensoleillée* (sunny) آفتاب گردان *m. tournesol* (sunflower) آفتاب رو *face au soleil - face au sud* (sunny - exposed to the sun) باغ *m. jardin* (garden) باغبان *jardinier, jardinière* (gardener) باغبانی *m. jardinage* (gardening) باغچه *m. parterre* (flower garden - flower-bed) باغ گیاه شناسی *jardin botanique* (botanical garden)

گل (flower) fleur f.
 گل سرخ - گل رُز (rose) rose f.
 گلی (purple) pourpre
 گل دادن (to flower - to blossom) fleurir
 گلاب (rose water) eau de rose
 گلستان - گلزار - گلش (flower-garden) jardin de fleurs - roseraie f.
 گلبرگ (petal) pétale m.
 گلخانه (greenhouse - glasshouse) serre f.
 گل فروش (florist) fleuriste
 گل فروشی (flower shop) chez le fleuriste
 گلدان (vase - flower pot) vase m. - pot de fleurs
 گل مصنوعی (artificial flower) fleur artificielle
 گل دوزی (embroidery) broderie f.
 گلکاری کردن (to plant flowers) planter des fleurs
 دسته گل (bunch) bouquet de fleurs
 گلدسته (the top of a minaret) le sommet du minaret d'une mosquée

بزرگ (# کوچک - خُرد) grand, grande - (great - large - big - vast - huge)
 gros, grosse - énorme - immense - vaste
 بزرگی (# کوچکی) grandeur f. - immensité f. - (greatness - largeness)
 grosseur f. - ampleur f.
 ... بزرگ ... پیشوند و پسوند برای نشان دادن بزرگی یا اهمیت (prefix and suffix to indicate big size or greatness) préfixe et suffixe qui indiquent la grandeur ou l'importance
 پدر بزرگ (grandfather) grand-père m.
 مادر بزرگ (grandmother) grand-mère f.
 بزرگوار - بزرگمرد - بزرگ منش - جوانمرد - راد - رادمش - با مروت - بلند همت (# پست - فرومایه - ناجوانمرد - نامرد - بی مروت)
 (gentleman - magnanimous - high-minded and generous) magnanime - généreux

بزرگواری - بزرگ منشی - جوانمردی - رادمندی - بلند همتی - مروت - علو طبع (# پستی - فرومایگی - ناجوانمردی - نامردی - دون همتی)
 magnanimité f. - générosité f. (generosity - magnanimity)
 بزرگ راه (highway) autoroute f.
 بزرگان (the rich and powerful men - the people in high places) les grands -
 les puissants - les riches et les nobles
 بزرگ شدن (# کوچک شدن) grandir - croître - pousser (to grow - to grow up)
 - se développer
 بزرگ کردن (# کوچک کردن) (to enlarge - to make bigger - to extend -
 to widen) agrandir - développer - étendre - élargir

زیبا (# زشت) (beautiful) beau, belle
 زیبایی (# زشتی) (beauty) beauté f.
 هنر های زیبا (fine arts) beaux-arts
 علم زیبایی شناسی (aesthetic) esthétique f.
 مربوط به علم زیبایی شناسی - از نقطه نظر علم زیبایی شناسی (aesthetically)
 esthétiquement - du point de vue esthétique
 متخصص علم زیبایی شناسی (فلسفی) (aesthetician) esthéticien, esthéticienne
 متخصص زیبایی (جسمی) (beautician) esthéticien, esthéticienne

شیرین (# تلخ) (sugared - sugary - sweet - agreeable) sucré, sucrée - doux,
 douce - agréable
 شیرینی (cake - sweetness) gâteau m. - pâtisserie f. - sucrerie f. - douceur f.
 شیرینی پز - شیرینی فروش - قناد (pastrycook - confectioner) pâtissier,
 pâtissière - confiseur m.
 شیرینی پزی - شیرینی فروشی - قنادی (cake shop) pâtisserie f. - confiserie f.
 شیرینی جات (sweets - candy) sucreries f.

سرخ - قرمز (red) rouge
 سرخی (redness) rougeur f.
 سرخ کردن (گوشت - سبزی جات) (to fry) frire

از خجالت سرخ شدن (to blush with shame) rougir de honte

سرخک - سرخچه (measles) rougeole f.

سرخ مو (red - ginger) roux, rousse

سرخاب (cream blusher - powder blusher) fard m.

سرخ پوست (red indian) indien, indienne à peau rouge

سرخ رگ - شریان (artery) artère f.

صلیب سرخ (The Red Cross) La Croix Rouge

ترش (acid - sour) acide - aigre

ترشی (acidity - sourness - pickle) acidité f. - aigreur f. - légumes confits dans le vinaigre

ترشرو - اخمو - عبوس (# خوشرو - خنده رو) (grumpy - grouchy) grincheux(euse)

سبز (green) vert, verte

سبزه (grass) herbe f. - verdure f.

سبزی (greenness - verdure) verdure f.

سبزی جات - سبزی - تره بار (vegetable) légumes m. - légumes verts

سبزه زار - علفزار - چمن زار - چمن (grass - green - meadow) pelouse f. - pré m. - gazon m. - prairie f.

سبز شدن - روئیدن (to grow) pousser - croître (pour les plantes)

سبزینه - کلروفیل (chlorophyll) chlorophylle f.

طلا - زر (gold) or m.

طلایی - زرین (golden) doré, dorée - en or - d'or

طلای ناب (pure gold) or pur

طلا کار - زرگر (goldsmith) orfèvre

شمش طلا (ingot) lingot m.

آب طلا داده شده - مطلا - زرا نودود (gold-plated) plaqué or

سفید - سپید (# سپاه - سپه) (white) blanc, blanche
 سفیدی - سپیدی (# سپاهی) (whiteness) blancheur f.
 سفیده (white of an egg) blanc d'oeuf
 سپیده - سپیده ی صبح - سپیده دم - سحر - فجر - (dawn - daybreak) aurore f.
 pointe du jour - aube f.
 سفید پوست (belonging to the white race) blanc, blanche
 (de race blanche)

زرد (yellow) jaune
 زرده (yolk) jaune d'oeuf
 زرداب - صفرا (gall - bile) bile f.
 زردچوبه (curcuma) curcuma m.
 زرد آلو (apricot) abricot m.
 زرد پوست - از نژاد زرد (belonging to the yellow race) asiatique - de la race
 jaune

قهوه (coffee) café m.
 قهوه ای (brown) brun, brune
 قهوه خانه - کافه (café) café m.
 قهوه جوش (coffee-pot) cafetière f.
 شیرقهوه (coffee with cream) café crème m.
 فنجان قهوه خوری (coffee cup) tasse à café

کفش (shoe) chaussure f. - soulier m.
 کفاش - کفشدوز (shoemaker - shoe seller) cordonnier, cordonnière
 chausseur - fabricant ou vendeur de chaussures
 کفاشی - کفش فروشی (shoeshop) magasin de chaussures - cordonnerie f.
 کفشدوز - کفشدوزک (ladybug - ladybird) coccinelle f.
 (هر)دوپا را در یک کفش کردن - لجاجت کردن (= to persist - to insist)
 s'obstiner - s'entêter

خواهر - همشیره - آجی *f. soeur (sister)*
 خواهر ناتنی *f. demi-soeur (half-sister)*
 خواهر زاده *neveu, nièce (nephew - niece)*
 شوهر خواهر *m. beau-frère (brother-in-law)*
 خواهر شوهر *f. belle-soeur (sister-in-law)*
 خواهرانه *comme des soeurs - affectueux, affectueuse (sisterly - like sisters)*
 - affectueusement

مریض - بیمار - ناخوش (# سالم - تندرست - سلامت) *malade - patient, (sick - ill)*
 patiente
 مرض (جمع شکسته = امراض) - مریضی - بیماری - ناخوشی *maladie f. (illness - sickness - disease)*
 مریض خانه - بیمارستان *m. hôpital (hospital)*
 مرض مُسری - بیماری واگیر دار *maladie contagieuse (contagious disease)*

سال *f. année (year) m.*
 سال هجری *année de l'hégire (hegira year)*
 سالانه - سالیانه *annuel, annuelle (annual - yearly)*
 سالمند - سالخورده - پیر - مُسن (# جوان) *âgé, âgée - vieux, vieille (old - aged)*
 سالروز *m. anniversaire (anniversary)*
 سال شمسی - سال خورشیدی *année solaire (solar year)*
 سال قمری *année lunaire (lunar year)*
 سال نوری *année lumière (light year)*
 سال کبیسه *année bissextile (leap year)*
 خشک سالی *année de sécheresse (drought year)*

خیاط - دوزنده *tailleur - couturier, couturière (tailor)*
 خیاطی - دوزندگی *f. couture (sewing)*
 خیاطی کردن - دوختن *coudre (to sew)*
 چرخ خیاطی *f. machine à coudre (sewing machine)*

بانک (bank) banque *f.*

بانکدار - کارمند بانک (banker - bank clerk) banquier, banquière - employé, employée de banque

بانکی - مربوط به امور بانکی (relating to bank) bancaire

پدر - بابا (father) père *m.* - papa *m.*

پدر بزرگ - بابا بزرگ (grandfather) grand-père *m.*

پدری (paternal) paternel, paternelle

پدر زن - پدر شوهر (father-in-law) beau-père *m.*

پدر خوانده - پدر ناتنی (step-father) père adoptif - beau-père *m.*

پدران - نیاکان - اجداد (ancestors) aïeux - ancêtres

پدرانه (paternal - fatherly - in a fatherly way) paternel, paternelle - comme un père - paternellement

خویشان پدری - اقوام پدری (paternal relatives) parents (du côté du père)

پدر کشی (parricidal) parricide *f.*

پدر کشته گی - پدر کشگی (= animosity - hostility) = animosité *f.* - rancune *f.*

مادر - مامان (mother) mère *f.* - maman *f.*

مادر بزرگ - مامان بزرگ (grandmother) grand- mère

مادرانه (maternal) maternel, maternelle

مادر زن - مادر شوهر (mother-in-law) belle-mère *f.*

مادر ناتنی (step-mother) mère adoptive *f.* - belle-mère

زبان مادری (mother tongue) langue maternelle *f.*

خویشان مادری - اقوام مادری (maternal relatives) parents (du côté de la mère)

مادر زاد - مادر زادی (congenital) congénital, congénitale

پرستار - نرس (nurse) infirmier, infirmière

پرستاری (nurse's profession - nursing - care) soin *m.* - profession de l'infirmier

پرستاری کردن (to treat - to nurse - to look after) soigner - s'occuper
tendrement de qqn.

پیر - سالخورده - سالمند - مُسن (# جوان) vieux, vieille - âgé, âgée
پیری - کهنلت - کهن سالی (# جوانی - شباب) vieillesse f.
پیر شدن (to become old) vieillir
پیر مرد (old man) vieil homme m.
پیر زن (old woman) vieille femme f.

شاد - شادمان - بَشاش - خوشحال - دلشاد - مسرور (# غمگین - محزون - غصه دار -
اندوهگین)

(happy - cheerful - joyful) gai, gaie - joyeux, joyeuse
شاد کامی (happiness - rejoicing) bonheur m. - réjouissance f.
شادی - خوشحالی - شادمانی - سرور (# غم - غصه - حُزن - اندوه)
cheerfulness) joie f. - gaîté f.
شادی کردن - شادمانی کردن (# غصه خوردن) se
réjouir
فریاد شادی (shout of joy) cri de joie

شاداب - تروتازه - خُرَم (# پژمرده) frais, fraîche
شادباش - تبریک - تهنیت - félicitations f. -
meilleurs vœux
روحش شاد باد (= may his soul rest in peace) = que son âme repose en paix
شادروان - زنده یاد - مرحوم (= the late) = feu, feue - défunt, défunte

۲ - زهره خانم در اصفهان زندگی می کند

زهره و شوهرش آقای جواهری تهرانی هستند، اما از شش سال پیش در اصفهان زندگی می کنند و در آنجا یک آپارتمان دارند. اصفهان یکی از مهم ترین شهرهای ایران است. بعضی از ساختمان های این شهر، مانند میدان "نقش جهان"، "عالی قاپو"، "مسجد شاه"، "چهل ستون"، "سی و سه پل"، از زیبا ترین بنا های ایران هستند. به همین سبب اصفهان را "نصف جهان" نامیده اند. خانه ی آنها نزدیک "چهار باغ"، یکی از خیابان های مشهور این شهر است. سعید، شوهر زهره در اداره کار می کند. اداره ی او از خانه اش دور است. او هر روز با اتوبوس به آنجا می رود، و عصر ها ساعت شش و نیم به خانه بر می گردد. آنها یک پسر دوازده ساله و یک دختر سیزده ساله دارند.

هر روز صبح وقتی بچه ها به مدرسه می روند، زهره خانه را تمیز می کند، به گریه شان غذا می دهد و به گل ها آب می دهد. او ساعت ده به بازار می رود و از بازار گوشت و پنیر و نان و برنج و میوه می خرد، و با ساک های سنگین به خانه بر می گردد. او بعد از ظهر ها از ساعت دو تا شش در یک کتاب فروشی کار می کند. کارش نیمه وقت است و محل کارش نسبتاً به خانه شان نزدیک است. زهره پیاده سر کار می رود. آنها بعضی از روز های تعطیل برای گردش به خیابان چهار باغ می روند.

پدر و مادر زهره هم در اصفهان هستند. خانه ی آنها از خانه ی دخترشان بزرگ تر است. آنها روز های جمعه به خانه ی مادر زهره می روند و او برای شان غذاهای خوشمزه درست می کند. خود زهره هم خیلی خوب آشپزی می کند. وقتی هوا خوب است آنها در حیاط ناهار می خورند و بچه ها بعد از ناهار در حیاط بازی می کنند. گاهی هم بچه ها با پدر بزرگ شان شطرنج بازی می کنند. مادر زهره پیر است، او هفتاد و سه سال دارد. اما پدرش از مادرش هم پیر تر است، او هشتاد و سه سال دارد. پدر و مادر او کار نمی کنند، آنها بازنشسته هستند.

چند واژه و اصطلاح :

تهرانی (from Tehran) de Téhéran - Téhéranais, Téhéranaise

ساختمان - بنا - عمارت - monument m. - édifice m. - bâtiment m.
(building - monument)

نصف جهان (half of the world) la moitié du monde

از ساعت ۸ تا ساعت ۱۰ (from 8 AM to 10 AM) de 8 h à 10 h

محل کار (place of work) lieu de travail

نسبتاً (relatively) relativement

پیاده رفتن (to go on foot) aller à pied

حیاط (yard of a house) la cour de la maison

بازنشسته (retired) retraité, retraitée

چند واژه ی هم خانواده :

اداره (جمع = ادارات) administration f. - bureau m. (civil service - office)

اداره (managing) gestion f. - direction f.

اداری - مربوط به امور اداری (administrative) administratif, administrative

اداری - کارمند اداره - عضو اداره (employee - civil servant) fonctionnaire -

employé, employée de bureau

اداره کردن (to manage) gérer - diriger - administrer

آب (water) eau f.

آب انبار (tank - cistern) réservoir m. - citerne f.

آب راکد (stagnant) eau stagnante

آب شیرین (fresh water) eau douce

آب معدنی (mineral water) eau minérale

آب جاری (running water) eau courante

آب آشامیدنی (drinking water) eau potable

آب پاش (watering can) arrosoir m.

آبکش (sieve) passoire m.

آب میوه (fruit juice) jus de fruit m.

آبجو (beer) bière f.

آب‌تنی (bath) baignade f. - bain m.

آبشار (waterfall) chute d'eau - cascade f.

آب دادن - آبیاری کردن (to water) arrosier
 آب گرم کن (water heater) chauffe-eau *m.*
 آب جوش (boiling water) eau bouillante
 آب دهان - بُدّاق (saliva) salive *f.*
 آب دهان - تُف (spittle) crachat *m.*
 آب نبات (candy) bonbon *m.*
 آب باریک (little fix income) petit revenu fixe
 آب و هوا (climate) climat *f.*
 آب شدن (to melt) fondre
 آب و رنگ (beauty - freshness) beauté *f.* - fraîcheur *f.*
 آبرنگ - نقاشی آبرنگ (watercolour) aquarelle *f.*
 آبی - حیوان یا گیاهی که در آب زندگی می کند (aquatic) aquatique
 آب درمانی (hydrotherapy) hydrothérapie *f.*
 آب طلا (gilt) dorure *f.*
 آب مروارید (cataract) cataracte *f.*
 آب حیات (elixir of life) élixir de vie
 مثل موش آب کشیده (= soaked to the skin) = trempé, trempée comme une
 soupe - trempé, trempée jusqu'aux os
 آب از آب تکان نخورد (= all was tranquil) = tout était calme
 آب خوش از گلپیش پائین نرفته (= he, she has never been happy nor quiet)
 = il, elle n'a jamais été heureux, heureuse ni tranquille
 آبرو - (prestige - dignity - respect - honour) crédit et respect *m.* - dignité *f.*
 honneur *m.*
 آبرومند (# محقر) digne - présentable (dignified - presentable)
 آبرودار (# بی آبرو) digne et respecté, respectée (dignified and respected)
 آبرومندانه (decently - in dignified manner) digne - honorablement
 آب زیر کاه (hypocrite - cunning) hypocrite - sournois, sournoise - rusé,
 rusée
 آبگوشت (food prepared by boiling meat with potatoes and beans - stew)
 bouillon avec de la viande, des pommes de terre et des haricots blancs -
 ragoût *m.*

آب پز (boiled in water) cuit à l'eau

دور (# نزدیک) loin - lointain, lointaine - éloigné, éloignée
دور دور - دورادور (faraway) de loin - au loin
دور انداختن (to throw away) jeter aux ordures - jeter
دور اندیش - مُحْتَاط - مآل اندیش - عاقبت اندیش - آینده نگر (# بی احتیاط) (prudent - provident) prévoyant, prévoyante - prudent, prudente
دور اندیشی - احتیاط - حَزْم - عاقبت اندیشی - مآل اندیشی - آینده نگری (# بی احتیاطی) (forethought - foresightedness) prudence f. - prévoyance f.
چشم دوربین (# نزدیک بین) (far-sighted - long-sighted) presbyte
دوربین عکاسی (camera) appareil photo m.
دوربین فیلم برداری (movie camera) caméra f.

صبح - بامداد (morning) matin m. - matinée f.
صبحدم - صبحگاه - بامدادان (morning) matin m. - matinée f.
صبحانه (breakfast) petit déjeuner m.
صبح بخیر (good morning) bonjour m.
صبح زود - سَحر - پگاه - سحرگاه - فجر - (daybreak - dawn) point du jour m. - aube f.
صبحگاهی - بامدادی (relating to morning) matinal, matinale - propre au matin - qui se fait le matin
ستاره ی صبح (morning star) étoile du matin - Vénus

خانه - منزل (house) maison f. - domicile m. - logement m.
خانه دار (housewife) femme au foyer - ménagère
صاحبخانه - میزبان (# مهمان) (landlord - host # guest) propriétaire de la maison - maître du logis - hôte, hôtesse # invité
صاحب خانه (# مُستأجر) (owner # tenant) propriétaire # locataire
خانه ی پدری (paternal house) maison paternelle
خانگی - خانه گی (relating to house - domestic) de maison - domestique
خانه تکانی (yearly cleaning) nettoyage annuel (du nouvel An)

خانه نشین (sedentary - stay-at-home) sédentaire - casanier, casanière

خانه ی بیلاقی (country house) maison de campagne

کتابخانه (library) bibliothèque f.

کارخانه (factory) usine f.

خانه به دوش (wandering) errant, errante - vagabond, vagabonde

خانه خراب (miserable - ruined) ruiné, ruinée - misérable

خانه ی خدا (Mecca) La Mecque

گوشت (meat - flesh) viande f. - chair f.

گوشتی - غذای گوشتی (dish, food made with meat) plat qui contient de la viande

گوشتالو - گوشتالود (fleshy) charnu, charnue

آبگوشت (food prepared by boiling meat with potatoes and beans - stew) bouillon avec de la viande, des pommes de terre et des haricots blancs

چرخ گوشت (mincer) hachoir m.

گوشت چرخ کرده (mince) viande hachée

گوشت فروش - قصاب (butcher) boucher, bouchère

گوشت فروشی - قصابی (butcher's shop) boucherie f.

گوشت خوار (carnivorous) carnivore - carnassier, carnassière

غذا - طعام (جمع شکسته = آغذیه) (meal - food) repas m. - nourriture f. - aliment m. - mets m. - plat m.

غذائی - مربوط به غذا و تغذیه (relating to food - nutritive) alimentaire - nutritif, nutritive

مواد غذائی (مواد = جمع شکسته ی ماده) (food) aliment m.

تغذیه (nutrition) nutrition f.

تغذیه کردن (to feed - to nourish) nourrir - se nourrir

مُغذی (nourishing - nutritive) nourrissant, nourrissante - nutritif, nutritive

اتاق غذا خوری - ناهار خوری - سالن غذا خوری - اتاق ناهار خوری (dining room) salle à manger

آش (thick soup - pottage) potage épais
 آشپز - طبّاخ (cook) cuisinier, cuisinière
 آشپزی - طبّاخی (cookery) cuisine f. - préparation des aliments
 آشپزی کردن - طبّاخی کردن (to cook) faire la cuisine
 آشپزخانه - مَطْبَخ (kitchen) cuisine f.
 آش شله قلمکار (a kind of soup - fig. a mixture of heterogeneous elements)
 une sorte de potage - fig. mélange hétérogène de choses de natures différentes

بازی (play - game) jeu m.
 بازی کردن (to play) jouer - s'amuser
 اسباب بازی - بازیچه (toy) jouet m. - joujou m.
 همبازی (playmate) camarade de jeu
 بازیگوش - سربهوا (playful and inattentive) dissipé, dissipée
 بازیگر - هنرپیشه (actor - actress) acteur, actrice - comédien, comédienne
 بازیکن (player) joueur, joueuse
 بازیچه ی دست کسی بودن (= to be a pawn in the hand of sb.) = être le jouet
 de qqn.

بچه - کودک - طفل (child - baby) enfant - bébé m.
 بچه ی نوزاد - نوزاد (newborn) nouveau-né m.
 بچه ی شیرخواره (baby - infant) nourrisson m.
 پسر بچه - دختر بچه (kid) gamin - gamine
 بچگی - بچه گی - کودکی - طفولیت (childhood) enfance f.
 بچگانه - بچه گانه - کودکانه (childish - for children) enfantin, enfantine
 puéril, puérile - propre à l'enfant - pour enfants
 بچه دوست (who likes children) qui aime les enfants
 بچه باز (pederast) pédéraste
 بچه بازی (pederasty) pédérastie f.
 بچه انداختن - سقط جنین کردن (to abort - to have an abortion) avorter

۳ - هنر قالی بافی

قالی بافی یکی از صنایع دستی بسیار قدیمی ایران، و قالی یکی از صادرات مهم این کشور است. در ایران بیشتر مردم در خانه شان قالی دارند. قالی ها را معمولاً با نخ پشمی می بافند، اما بعضی از آن ها ابریشمی، و ظریف تر از قالی های پشمی هستند. البته حالا کارخانه های قالی بافی هم وجود دارد، ولی ارزش قالی های ماشینی کمتر از دست باف است.

قالی های شهر کرمان از همه مشهورتر و زیبا تر است. بعضی از قالی های بسیار زیبای ایرانی شبیه تابلوهای نقاشی است، و می توانیم آن ها را روی دیوار نصب کنیم. در کارگاه های قالی بافی، بهترین قالی ها را بچه ها می بافند، چون آنها می توانند با انگشتان کوچکشان گره های ظریف به نخ بزنند.

آیا وقتی روی قالی های زیبا راه می رویم، به دست های هنرمندی که آنها را بافته اند فکر می کنیم؟

چند واژه و اصطلاح :

صنایع دستی (صنایع = جمع شکسته ی صنعت) *artisanat m. (craft industry - crafts)*
مهم - با اهمیت (# بی اهمیت - کم اهمیت) *important, importante (important)*
معمولاً *habituellement - généralement (usually - generally)*
نخ *fil à coudre - fil à tricoter (thread - string - yarn)*
ابریشمی - ابریشمین *(silky) en soie*
ماشینی (# دستی) *fait, faite à la machine (made by machine)*
نصب کردن *installer - fixer - accrocher (to install - to fix)*
هنرمند *artiste - d'artiste (artist)*

چند واژه ی هم خانواده :

دست *main f. (hand)*
دستی *manuel, manuelle (manual)*
دستیار - معاون *assistant, assistante (assistant - aide)*

دست باف (handmade cloth, carpet etc.) tissu, tricot, tapis faits à la main
 یک دست بی صداست (= unity is strength) = l'union fait la force
 دست و پا چلفتی (clumsy - awkward) godiche - maladroit(e) - malhabile
 دستبند - آنگو (bracelet) bracelet *m.*
 دستبند (handcuffs) menottes *f.*
 دستگیره (handle) poignée *f.*
 دستمال (handkerchief) mouchoir *m.*
 دستگاه (رادیو، تلویزیون ...) (apparatus - set) appareil *m.* - poste *m.*
 دستگاه - جهاز (مثلاً دستگاه گوارش = جهاز هاضمه) (apparatus, for ex. digestive
 apparatus etc.) appareil, par ex. appareil digestif
 دستگاه - دستگاه موسیقی، مثلاً دستگاه شور، ماهور و غیره (a complete mode in
 iranian traditional music) un mode complet en musique traditionnelle
 iranienne
 دستکش (glove) gant *m.*
 دستبرد - دزدی - سرقت (break-in - burglary - hold up) vol *m.* -
 cambriolage *m.* - hold up
 دستبرد زدن - دزدیدن - سرقت کردن (to break-in - to steal) voler - cambrioler
 دست بردن در اسناد (to falsify) falsifier des documents
 دست زدن به - لمس کردن (to touch) toucher qqch., qqn.
 دست زدن (برای) - کف زدن (برای) applaudir (to clap - to applaud)
 دست چپی (left - leftist) gauchiste
 چپ دست (left-handed) gaucher, gauchère
 دست راستی (rightist) droitiste
 راست دست (right-handed) droitier, droitière
 دسته (handle) anse *f.* - poignée *f.*
 دسته - گروه - عده (group) groupe *m.*
 دستشویی (washbasin) lavabo *m.*
 دست فروش (street pedlar) marchand(e) ambulant(e)
 دستمزد - مزد - اجرت (salary - pay - wage) salaire *m.* - paie *f.*
 دست رنج (what is gained by labor) fruit d'un dur labeur - salaire bien
 mérité *m.*

- دست دوز (handsewn) cousu, cousue à la main
- دست کم - اقلأ (at least) au moins - du moins
- (از کاری) دست کشیدن (to stop - to cease) arrêter - cesser
- دستکاری کردن (to handle - to modify - to alter) manier - remanier -
toucher et manipuler - altérer - falsifier
- دست مالی کردن - ور رفتن با چیزی (to twiddle - to fiddle with) tripoter -
palper et manier
- دست تنگ - تنگدست - تهی دست - فقیر - ندار (# پولدار - ثروت مند - غنی) (poor)
pauvre - indigent, indigente
- دستگیری کردن - کمک کردن - یاری کردن (to help - to assist - to aid) aider -
assister
- دستگیر کردن (to arrest a criminal) arrêter un malfaiteur
- دست آویز - بهانه (pretext) prétexte m.
- دست شما درد نکند! (= thank you for your trouble - a traditional formula)
= merci beaucoup! - formule traditionnelle de remerciement
- دست برداشتن (to give up - to abandon) renoncer - abandonner - laisser
tranquille
- دست و پا زدن (to struggle) se débattre
- به دست آوردن (to acquire - to get - to obtain) obtenir - gagner - acquérir
- دست پاچه شدن (to hurry with confusion) se précipiter et paniquer - se
précipiter maladroitement
- دست و پای خود را گم کردن (= to lose one's wist) = être embarrassé(e), par
peur ou par manque d'assurance - être intimidé, être intimidée
- دست از سرم بردارید! - وَلَمْ کُنید! - ! laissez-moi tranquille (leave me alone)
fichez-moi la paix
- با کسی دست به گریبان شدن - با کسی دست به یقه شدن (to fight hand - to hand) en
venir aux mains - saisir violemment au collet
- با کسی دست دادن - دست کسی را فشردن (to shake hands) serrer la main à qqn.
- کسی یا چیزی را از دست دادن (to lose sb. or sth.) perdre qqn. ou qqch.
- یکدست - یکسان و یک جور (# مختلف - متفاوت) (homogeneous) homogène
- دست و دل باز - گشاده دست - با سخاوت - سخی (generous) généreux, généreuse
- دست انداز (speed breaker) dos d'âne
- دست نخورده (intact) intact, intacte

(کسی را) دست انداختن - to make fun of - to poke fun at sb. - to tease)
taquiner qqn. - se moquer de qqn.

مشهور (جمع شکسته = مشاهیر) - معروف - سرشناس - شهر - نامدار - نامی - پرآوازه - نامور -
بلند آوازه - بنام (# گمنام - ناشناخته)
(renowned - famous - well-known) célèbre - illustre - fameux, fameuse -
réputé, réputée - connu, connue
شهرت - معروفیت (# گمنامی) réputation f. - renommée f. (reputation - renown)
(who craves to reputation) qui aspire à la réputation شهرت طلب

قدیم - قدیم ها (the old times) autrefois - jadis
قدیمی (# جدید - مدرن) (old) ancien, ancienne - vieux, vieille - archaïque
قدمت (oldness - lenght of service) ancienneté f.

صادرات (# واردات) (exports) exportations f.
صادر کردن (# وارد کردن) (to export) exporter
صدور (exports - issue) exportation f. - délivrance, émission d'un chèque,
d'un passeport etc.

شهر (# ده) (town - city) ville f. - cité f.
شهروند (citizen) citoyen, citoyenne
شهرداری (town hall - city hall) mairie f. - hôtel de ville m.
شهردار (mayor) maire m.
شهر نشین - شهری (# روستا نشین - روستائی - دهائی) (who lives in a city - citizen)
habitant d'une ville
شهر مقدس (holy city) ville sainte
شهر دانشگاهی (university town) ville universitaire
شهر صنعتی (industrial town) ville industrielle
شهرک (little town) commune f.
شهرستان (the provinces) province f.
شهرستانی (provincial) provincial, provinciale

شبهه - مشابه - مانند - همانند - نظیر (# متفاوت) (analogous - alike - similar)
semblable - analogue - similaire

شبهه بودن به - شباهت داشتن به (to resemble - to look like) ressembler à

شباهت - مشابهت - تشابه - همانندی (# تفاوت) (likeness - resemblance -
analogy) ressemblance f. - similitude f. - analogie f.

تشبیه کردن (to liken - to compare) faire, établir une analogie

بافتن (پارچه - کاموا) (to weave - to knit) tisser - tricoter

بافتن مو (to plait - to braid) tresser - natter

بافنده (weaver) tisserand, tisserande - tisseur, tisseuse

بافته (cloth) tissu en général - ce qui est tissé

بافتنی (knitted) tricot m.

بافت (weaving - weave) tissu organique - tissage m. - qualité et
caractéristiques d'un tissage, d'un tissu

نقاشی (drawing - paint) dessin m. - peinture f.

نقاش (painter - drawer) peintre - dessinateur, dessinatrice

نقاش ساختمان (house painter) peintre en bâtiment

نقاشی کردن (to paint - to draw) peindre - dessiner

نقش - نقش و نگار (جمع شکسته = نقوش) (pattern - design) motif m. - dessin m.

نقش - رُل (role) rôle m.

نقشه - نقشه ی جغرافیا (map) carte géographique - plan m.

توانستن (to be able to) pouvoir

توانا - نیرومند - قدرت مند - قوی (# ناتوان - ضعیف) (powerful - strong - potent)
puissant, puissante - fort, forte - capable - vigoureux, vigoureuse

توانائی - نیرومندی - قدرت (# ناتوانی - ضعف) (power - strenght) puissance f.
capacité f.

توان - قدرت - نیرو - انرژی (# ضعف) (force - energy) force f. - vigueur f. -
énergie f.

توانگر - ثروت مند - دارا - مُتِمَكِّن (# فقیر - تهی دست - مُستمند) (rich - wealthy - affluent - opulent) riche - opulent, opulente
 ناتوان - ضعیف (# توانا - قوی) (powerless - weak) faible - impuissant(e)
 ناتوانی - ضعف (# توانائی - قوت - قدرت) (powerlessness - weakness) faiblesse
 f. - impuissance f.
 ناتوانی جنسی (impotence) impuissance sexuelle

ظریف (fine - frail - delicate - subtle) fin(e) - délicat(e) - affiné(e) - subtil(e)
 ظرافت (fineness - delicacy - subtlety) finesse f. - délicatesse f. - élégance f. - subtilité f.
 با ظرافت (delicately - fine) délicatement - avec finesse - élégamment - fin(e)

نشستن (# ایستادن) s'asseoir (to sit down)
 نشاندن (to sit sb. down - to sit - to inlay) asseoir - incruster
 (به زمین) نشستن هواپیما (to land - to touch down) atterrir
 نشست - جلسه - گردِ هم آیی (gathering - meeting - get-together) réunion f.
 نشسته (# ایستاده) (sitting) assis, assise
 نشیمن گاه (buttocks - backside) derrière m. - fondement m.
 بازنشسته - مُتقاعد (retired) retraité, retraitée
 بازنشستگی - تَقاعد (retirement) retraite f.
 حقوق بازنشستگی - حقوق تَقاعد (old age pension) pension de retraite
 جواهر نشان (inlaid with gems) incrusté, incrustée de pierres précieuses
 (در شهری یا محله ای) نشستن - سکونت داشتن (to live in - to inhabit) habiter - demeurer
 ته نشین - رسوب (sediment - dregs) sédiment m. - lie f.
 ته نشین شدن - رسوب کردن (to form dregs) former - déposer (lie)
 (با کسی) نشست و برخاست کردن (to frequent - to associate with) fréquenter
 qqn.

وقت (جمع شکسته = اوقات) - زمان - هنگام - موقع (time) temps
 وقتی - وقتی که - هنگامی که - زمانی که (when) quand - lorsque

وقت شناس (ponctual) ponctuel, ponctuelle
 هیچوقت - هرگز (never) jamais
 هروقت (every time) à chaque occasion - chaque fois
 خیلی وقت است که (it's been a long time that...) cela fait longtemps que...
 وقت ندارم - فرصت ندارم (I have no time) je n'ai pas le temps
 وقت نمی‌کنم - فرصت نمی‌کنم (I don't find a time) je n'ai pas le temps - je n'aurai pas le temps
 وقت خود را تلف کردن (to waste one's time) perdre son temps
 وقت گذراندن (to pass one's time) passer le temps
 آن وقت ها (then - at that time) à ces moments-là - alors - autrefois - jadis
 آن وقت (then) alors
 دیر وقت (a late hour) tard - tard dans la nuit
 اوقات تلخی کردن (= to be in a bad mood, or humor) = se fâcher et être de mauvaise humeur
 اوقاتم تلخ شد (= I got angry) = je me suis fâché(e)
 خوش وقتم! (= enchanted!) = enchanté, enchantée!

فکر (جمع شکسته = افکار) - اندیشه (thought) pensée f. - idée f.
 فکر کردن - اندیشیدن (to think - to meditate) penser - réfléchir - méditer
 فکر کردن - گمان کردن - پنداشتن (to think - to believe - to imagine) penser - croire - imaginer
 فکری - ذهنی (mental - intellectual) mental(e) - intellectuel(elle)
 بازی فکری (intellectual play) jeu d'esprit
 تفکر (جمع = تفکرات) (thought - meditation) réflexion f. - méditation f.
 متفکر - اندیشمند (thinker) penseur m.
 به کسی یا چیزی فکر کردن - در فکر کسی یا چیزی بودن (to think of sb. or sth.)
 penser à qqn. ou à qqch.
 بی فکر - بی خیال (unthinking - unconcerned) irréfléchi(e) - insouciant(e)
 روشن فکر - انتלקتوئل (open-minded and intellectual person) personne
 qui prédomine le goût pour les activités intellectuelles - ouvert d'esprit
 انتقال فکر (telepathy) télépathie f. - transmission de pensée

۴ - یک خانواده ی ایرانی در فرانسه

فرح خانم و همسرش هردو شیرازی هستند و یک پسر ۱۶ ساله و یک دختر ۱۹ ساله دارند. آقای بزرگ نیا شوهر فرح خانم تاجر قالی است. آنها از سال ۱۹۹۷ در فرانسه زندگی می کنند، اما پیش از آمدن به فرانسه هشت سال در آلمان و در شهر هامبورگ زندگی کرده اند. مادر و خواهر فرح خانم هم در همان شهر هستند. ماه گذشته آنها برای یک هفته به هامبورگ رفتند. بچه ها در پاریس ماندند و پدر و مادرشان هرروز به آنها تلفن می کردند. در این سفر فرح خانم بیشتر روزها پیش مادرش می ماند، چون مادرش مریض بود. خواهر او که در بیمارستان کار می کند چند بار مادرشان را پیش دکتر برده است.

آقای بزرگ نیا از آنجا برای دخترش چند صفحه ی موسیقی، و برای پسرش چند کتاب آلمانی خرید. بچه ها آلمانی را بهتر از فرانسه می دانند. دخترشان که از هفت سالگی پیانوی زد حالا در کنسرواتوار پاریس درس موسیقی می خواند. اما پسرشان آنفورماتیک را بیشتر از همه چیز دوست دارد.

چند واژه و اصطلاح :

همسر - شوهر - زن époux, épouse - mari, femme - conjoint, conjointe (husband - wife)
از هفت سالگی - dès l'âge de sept ans (since she was seven years old)
depuis l'âge de sept ans
صفحه page de livre, de papier - disque de musique (page - record - disc)

چند واژه ی هم خانواده :

تاجر (جمع شکسته = تجّار) - بازرگان (merchant - shopkeeper - storkeeper)
marchand, marchande - commercant, commercante
تجارت خانه bureau de commerce (merchant's office)
تجارت - بازرگانی m. - négoce m. (trade)
اتاق تجارت - اتاق بازرگانی chambre de commerce (Chamber of Commerce)

تجاری - تجارتی - مربوط به امور بازرگانی (commercial - relating to business)
 commercial, commerciale - de commerce
 قیمت تجارتی (market value) valeur marchande
 تجارت پایاپای (exchange - swap) échange m. - troc m.

هفته (week) semaine f.
 هفتگی (weekly) hebdomadaire
 هفته نامه (weekly magazin) revue hebdomadaire
 آخر هفته (weekend) fin de semaine f. - week-end m.
 هفته ی گذشته - هفته ی پیش - هفته ی قبل (last week) la semaine dernière
 هفته ی آینده - هفته ی دیگر (next week) la semaine prochaine
 هر هفته (every week) toutes les semaines - chaque semaine
 هفته ای یکبار (once a week) une fois par semaine
 دو هفته یکبار (every other week) toutes les deux semaines
 یک هفته ی دیگر (in a week) dans une semaine

موسیقی (music) musique f.
 موسیقیدان (musician) musicien, musicienne
 موسیقی شناس (musicologist) musicologue
 موسیقائی - مربوط به موسیقی (relating to music - musical) relatif à la musique
 - musical, musicale
 موسیقی سنتی (traditional music) musique traditionnelle
 موسیقی اصیل ایرانی (authentic Persian traditional music) musique traditionnelle authentique, composée selon les méthodes classiques iraniennes
 موسیقی کلاسیک (classical music) musique classique
 موسیقی جاز (jazz music) jazz m.
 موسیقی مجلسی (chamber music) musique de chambre
 موسیقی محلی - موسیقی فولکلوریک (folk music) musique folklorique

- (journey - travel - trip) voyage *m.* - tournée *f.* - excursion *f.* - سفر - مسافرت
 circuit *m.* - croisière *f.* - périple *m.*
 (to travel - to tour) voyager - faire un voyage سفر کردن - مسافرت کردن
 (bon voyage !) bon voyage ! ! سفر بخیر !
 (the story of a trip) récit, journal de voyage سفر نامه
 (= death) = " le grand voyage " - mort *f.* سفر آخرت - مرگ
 (passenger - traveller) voyageur, voyageuse - passager, مسافر - سرنشین
 passagère
 (travel agency) agence de voyage آژانس مسافرتی
 (relating to transport of passengers) relatif au transport de مسافربری
 voyageurs
 (hotel) hôtel *m.* - auberge *f.* مسافرخانه - هتل - مهمان خانه - مهمان سرا
 (to like - to love) aimer - avoir de l'affection pour - être دوست داشتن
 attaché(e) à
 (kind - pleasant) aimable - gentil, gentille - plaisant, plaisante دوست داشتنی
 (friend - companion) ami, amie - (دشمن - خصم - عَدُو) دوست - رفیق - یار
 camarade - compagnon - copain, copine
 (an intimate - a close friend) ami(e) intime دوست صمیمی - دوست نزدیک
 (friendship) amitié *f.* - (دشمنی - خصومت - عداوت) دوستی - یاری - رفاقت (دشمنی - خصومت - عداوت)
 camaraderie *f.*
 (friendly) amical, amicale - amicalement - (دشمنانه - خصمانه)
 en ami
 (fan - sympathizing) fan *m. f.* - sympathisant, دوستدار - دوستدار
 sympathisante
 (= a clumsy and imprudent person's friendship) = دوستی خاله خرسه
 amitié d'une personne maladroite et imprudente
 (as suffix = phil) employé comme suffixe = phile دوست (به عنوان پسوند)
 (who likes flowers - who likes animals, etc.) گل دوست - حیوان دوست ... و غیره
 qui aime les fleurs - qui aime les animaux, etc.

۵ - کیف پولم را کجا گم کردم؟

دیروز صبح به دفتر پُست، و بعد به بازار رفتم و میوه و سبزیجات و نان خریدم. وقتی از بازار به خانه برگشتم کیف پولم را گم کرده بودم. نمی دانستم آن را کجا گم کرده ام. به بازار برگشتم و از میوه فروش ها سؤال کردم، ولی هیچکدام از آنها کیف مرا ندیده بود. فکر کردم شاید آن را در دفتر پُست جا گذاشته باشم. اما وقتی به آنجا رفتم و از کارمندان اداره ی پست پرسیدم، آنها گفتند که کیف من آنجا نیست. با خودم گفتم شاید آن را توی کوچه گم کرده باشم. فکر نمی کردم که کیفم را در نانوائی جا گذاشته باشم، با وجود این به آنجا هم رفتم. تا نانوا مرا دید لبخند زنان گفت:

"- کیفتان اینجاست. دخترم کیف شما را شناخت چون شبیه مال خودش است."

چند واژه و اصطلاح:

سبزیجات - تره بار *m. légumes (vegetables)*
کیف - ساک *f. sac m. - sac à main - serviette f. (bag - handbag - briefcase)*
جا گذاشتن *m. attaché-case m. - cartable f. - sacoche f.*
شبیه - مانند - مثل - نظیر - همانند *m. semblable (similar - alike - analogous - like)*
d'emporter qqch. oublier qqch. quelque part - oublier (to forget sth. somewhere)
- comme - analogue - similaire

چند واژه ی هم خانواده:

گم شدن (# پیدا شدن) *s'égarer - se perdre (to get lost)*
گم کردن (# پیدا کردن - یافتن - جُستن) *égarer - perdre (to lose)*
گمشده (# پیدا شده - یافته) *perdue, perdu (lost)*
گمنام - ناشناس (# مشهور - معروف - نامی - شهیر) *inconnue, inconnu (unknown)*
گمراه *déroutée, dérouter, perverti, égarée, égaré (lost - perverted)*
گمراهی *f. perversion f. - dérouté m. - égarement (perversion - corruption)*

دفتر - دفترچه - کتابچه (notebook - register) cahier *m.* - carnet *m.* - livret *m.* - registre *m.*

دفتر - دفتر کار (جمع شکسته = دُفاتر) (office) bureau *m.*

دفتر دار (اسناد رسمی) (notary) notaire

دفتر اسناد رسمی (notary, lawyer office) étude de notaire

پست (post - mail) poste *f.*

پستخانه - دفتر پست (post office) bureau de poste

پستی - مربوط به امور پستی (relating to post and mail) postal, postale

پست کردن (to post - to mail) poster

پست هوایی (air mail) poste aérienne

پست زمینی (= sea mail) expédition routière

پستی - نامه رسان (postman - mailman) facteur, factrice

کارت پستال (postcard) carte postale

پست = شغل (post - job - position) position *f.* - place *f.* - poste *m.*

نان (bread) pain *m.*

نانوا (baker) boulanger, boulangère

نانوائی (bakery) boulangerie *f.*

نان بیات (stale) pain rassis

نان بربری، تافتون، سنگک، لَواش (traditional Persian breads) les pains traditionnels iraniens

نانخور (person to sustain - a member of a household) personne à charge, à nourrir - bouche (à nourrir)

نان آور (person who feeds a family) soutien de famille - qui nourrit une famille

نان در آوردن (to earn one's daily bread) gagner son pain

تا تنور گرم است باید نان پخت (= strike while the iron is hot) = il faut battre le fer pendant qu'il est chaud

(to share bread and salt with sb. = to have a deep friendly relationship with sb.)
 با هم نان و نمک خوردن
 partager le pain et le sel avec qqn. = avoir des relations amicales, profondes avec qqn.

(work - profession - job - function - act - action)
 کار - عمل - فعل
 travail m. - emploi m. - profession f. - fonction f. - affaire f. - action f. - acte m.

(to work - to function - to run)
 کار کردن
 travailler - marcher - fonctionner
 (active - effective - efficient)
 کاری
 actif, active - efficace

(fatal injury - mortal poison)
 زخم کاری - زهر کاری
 blessure mortelle - poison mortel

(unemployed person)
 بیکار (# شاغل)
 chômeur, chômeuse - sans emploi
 (idle - idle and lazy)
 بیکاره - هیچ کاره (# کاری - فعال - پر تلاش)
 désœuvré, désœuvrée - oisif, oisive - fainéant, fainéante - vaurien, vaurienne
 بیکاری (unemployment - idleness)
 chômage m. - oisiveté f.

(expert - skilful - ingenious)
 کاردان - کارآمد
 compétent, compétente - expert, experte - habile - ingénieux, ingénieuse
 کارشناس (expert)
 connaisseur - expert, experte

(employee - official)
 کارمند
 employé, employée - fonctionnaire
 (staff - workforce - personnel)
 کارکنان - پرسنل
 personnel m.

(manager - employer)
 کارفرما
 patron, patronne - employeur, employeuse
 (worker)
 کارگر
 ouvrier, ouvrière

(factory)
 کارخانه (جمع = کارخانه جات)
 usine f.

(workshop - workroom)
 کارگاه - آتلیه
 atelier m.

(experienced - practised - practiced)
 کارآزموده - با تجربه - کارگشته - وارد (# بی تجربه - تازه کار - ناوارد)
 expérimenté, expérimentée - exercé, exercée
 کارکرد - کارآئی (out put - productivity)
 rendement m. - rentabilité f. - effet m.

(infirm - cripple - invalid)
 از کار افتاده
 impotent, impotente - invalide - infirme - estropié, estropiée
 کارآگاه (detective)
 détective

(director)
 کارگردان سینما و تئاتر
 metteur en scène

(report card - bilan)
 کارنامه
 bulletin de notes m. - bilan m.

- کارآموز (trainee - pupil) stagiaire
- کارآموزی - استاژ (training - placement) stage m.
- کارزار - پیکار - جنگ - نبرد - رزم - مُخاصمه (battle - fight - war) combat m. - guerre f. - bataille f.
- کار بُرد - استعمال (utilization - use) utilisation f. - emploi m.
- شاهکار (masterpiece) chef-d'oeuvre
- کارِ شاق (a hard and laborious work - labor) travail dur et pénible
- محکم کاری کردن (to take precautions) prendre toutes ses précautions
- کار از محکم کاری عیب نمی کند (= it is good to take precautions) = il est bon de prendre toutes les précautions
- کارشکنی کردن - اشکال تراشی کردن (= to impede sb.'s progress) = causer des difficultés - mettre des bâtons dans les roues à quelqu'un
- کارش زار است (he's had it) il est fichu, elle est fichue
- کار از کار گذشته (there is no remedy, no solution) il n'y a plus aucune solution, aucun remède
- کار دست کسی دادن (to make trouble for sb.) causer des ennuis et des difficultés à qqn. - donner du fil à retordre à qqn.
- کارِ خیر - کار نیک - نیکوکاری (good deed) bonne action - oeuvre de charité
- از (گُرده ی) کسی کار کشیدن (to make sb. work) faire travailler qqn. - faire travailler qqn. malgré lui
- کار گذاشتن - نصب کردن (to install) installer
- راه و چاه کار را دانستن - فوت و فن کار را دانستن (= to know the astutenesses, the tricks of a business, of sth. - to have know-how) = connaître les astuces et les méandres d'une affaire - avoir le savoir-faire
- (این شخص) کاره ای نیست = نفوذ و تسلط ندارد (he, she has no authority, no power) il, elle n'a aucune autorité ni influence

یک روز شهرزاد و برادرش بهزاد با خواهر بزرگشان نوشین که دانشجو است به باغ وحش رفتند. شهرزاد چند بسته گردو و بادام و فندق برای حیوانات خرید. وقتی به قفس شیرها رسیدند فقط یک شیر نر و یک شیر ماده در قفس بودند. بهزاد از نگهبان باغ وحش پرسید:

"- این شیرها بچه ندارند؟" نگهبان جواب داد:

"- چرا، سه تا بچه دارند، اما حالا بچه شیرها اینجا نیستند" شهرزاد به خواهرش گفت:

"- چرا به شیرها گردو و بادام نمی دهی؟" نوشین جواب داد:

"- برای این که شیر فقط گوشت می خورد."

بعد به قفس میمون ها نزدیک شدند. قفس آنها بزرگ تر بود. آنها به میمون ها بادام و فندق دادند. بهزاد گفت:

"- ببینید، میمون ها دارند می خندند!" و شهرزاد گفت:

"- چه دم درازی دارند!"

خرس ها کمی دور تر بودند. شهرزاد به برادرش گفت:

"- معلم ما می گوید که خرس همه چیز می خورد، هم علف می خورد، هم ماهی و هم نان و هم عسل." بهزاد از او پرسید:

"- میدانی خرس ها در زمستان می خوابند، و در بهار از خواب زمستانی بیدار می شوند؟"

بعد نزدیک قفس فیل ها رفتند. فیل بزرگ ترین حیوان باغ وحش است. خواهر بزرگشان به آنها گفت:

"- سالن پرند ها آنجا، پشت قفس فیل هاست. برویم پرند ه ها را ببینیم ..."

سالن پر از پرند ه های بزرگ و کوچک بود. بهزاد که خیلی از طوطی ها خوشش آمده بود گفت:

"- ببینید طوطی ها چه پر ه های سبز و زرد و قرمز زیبائی دارند." نوشین از آن ها پرسید:

"- بچه ها، آیا می دانید که بعضی از طوطی ها حرف می زنند؟"

در آن سالن قناری های زرد و پرندگان دیگری هم بودند. نوشین به قناری ها گفت:

"- قناری های زیبا! باز هم برای ما آواز بخوانید..."

آنها از آنجا به سالن دیگری رفتند که در آن ماهی های رنگارنگ و لاک پشت های آبی بزرگ و کوچک بودند. بدن بعضی از ماهی ها مثل بلور شفاف بود.

آنها تا عصر در باغ وحش گردش کردند و بعد با اتوبوس به خانه برگشتند. در خانه بچه ها به پدرشان گفتند :

" ما دلِ مان می خواهد هر هفته به باغ وحش برویم! "

چند واژه و اصطلاح :

شیر نر - شیر ماده (lion - lioness) lion *m.* - lionne *f.*

نگهبان (guard) gardien, gardienne

دارند می خندند (they are laughing) ils sont en train de rire

بلور - کریستال (crystal - glass) cristal *m.* - verre *m.*

دلِ مان می خواهد (we like - we wish) nous avons envie

از طوطی ها خوش آمد (he liked the parrots) les perroquets lui ont plu - il a aimé les perroquets

چند واژه ی هم خانواده :

باغ وحش (zoo) zoo *m.* - ménagerie *f.*

وحش (جمع شکسته = وحوش) (wild beast - wild animal) bête sauvage - bête féroce

وحشی (# اهلی) (wild - savage) sauvage

وحشی - گل، گیاه وحشی (some wild species of plants) certaines espèces de plantes non cultivées

وحشیانه - به طور وحشیانه (savagely) sauvagement

وحشیگری (savagery - brutality) sauvagerie *f.* - férocité *f.* - brutalité *f.*

حالت توحش (savage condition) état sauvage

علم (جمع شکسته = علوم) - دانش - معرفت (# جهل - نادانی) (science - knowledge) science *f.* - savoir *m.* - connaissance *f.*

علمی (scientific) scientifique

روش علمی - متد علمی (scientific method) méthode scientifique

علوم انسانی (the human sciences) les sciences humaines
 علوم طبیعی (the natural sciences) les sciences naturelles
 علوم اقتصادی (economics) les sciences économiques
 علوم سیاسی (politics) les sciences politiques
 عالم - دانشمند - فاضل (# نادان - جاهل - عامی) (scientist - learned - erudite)
 savant, savante - scientifique - érudit, érudite
 معلوم (known) connu, connue
 معلومات (= جمع معلوم) f. les connaissances (knowledge)
 تعلیم (جمع = تعلیمات) - آموزش (teaching - training - instruction)
 enseignement m. - éducation f. - apprentissage m. - instruction f.
 تعلیم دادن - آموزش دادن - آموختن - یاد دادن (to train - to teach) enseigner -
 instruire - apprendre - former
 تعلیم و تربیت - آموزش و پرورش (education) éducation f.
 معلم - آموزگار - استاد (teacher - qualified teacher) enseignant, enseignante -
 maître, maîtresse - professeur

خنده (# گریه) rire m. (laugh)
 لبخند - تبسم (# اخم) sourire m. (smile)
 خندیدن (# گریه کردن) rire (to laugh)
 لبخند زدن - تبسم کردن (# اخم کردن) sourire (to smile)
 قهقهه ی خنده - قه قاه (burst of laughter) éclat de rire
 به قهقهه خندیدن - قه قاه خندیدن (to burst into laughter) rire aux éclats
 زیر خنده زدن (# زیر گریه زدن) éclater de rire (to burst into laughter)
 خنده رو - خوش رو - متبسم (# ترش رو - عبوس - اخمو) (smiling) au visage souriant
 خندان (# گریان) riant, riante - souriant, souriante (smiling)
 خندانند - به خنده انداختن (# گریانند - به گریه انداختن) (to make laugh)
 faire rire
 خنده اش گرفت (# گریه اش گرفت) (he, she began to laugh) il, elle s'est
 mis(e) à rire
 خنده دار - خنده آور - مضحک - بامزه (funny - comical) comique - drôle

نیشخند - ریشخند - پوز خند - استهزا و تمسخر (mocking - derision - sneer) rire de
moquerie - raillerie f. - ricanement m.

زهر خند (sardonic laughter) mauvais rire - rire de vengeance

کسی را ریشخند کردن - به ریش کسی خندیدن - استهزا و مسخره کردن (to laugh at -
to mock) se moquer de qqn.

از خنده روده بر شدن - از خنده غش کردن (= to be doubled up with laughter - to
be creased up with laughter) = se tordre de rire

از خنده مردم ! (I nearly died laughing) j'étais mort(e) de rire

دیدن (to see) voir

دیدار - ملاقات (meeting - visit) rencontre f. - visite f.

دیدنی (interesting to see) intéressant à voir

دیدن کردن - دیدار کردن (to visit) visiter - rendre visite

دید - دیدگاه - منظر - نقطه نظر (sight - point of view) vue f. - point de vue

دیده (seen) vu, vue

دیده - چشم (eye) oeil m.

دیده بان (watchman) guetteur chargé d'observer et de surveiller

دراز - بلند - طویل - طولانی (# کوتاه) (long) long, longue - prolongé, prolongée

درازی (# کوتاهی) (length) longueur f.

درازا - طول (# پهن - عرض) (length) longueur f.

(صحبت - دیدار ...) به درازا کشید (was long) a été long - a duré longtemps

دراز کشیدن (to lie - to lie down) s'allonger - s'étendre - se coucher

زبان درازی کردن (to speak rudely - to talk back) parler avec insolence

زبان دراز - گستاخ (insolent - who speaks rudely) insolent, insolente

روده درازی کردن - پرچانی کردن (to chat for a long time) bavarder trop -
bavarder longtemps

روده دراز - پرچانه - خیلی پر حرف (very talkative - chatterbox) très bavard,
très bavarde - moulin à paroles

عمر دراز - عمر طولانی (long life) une longue vie

دراز گوش - آلاخ - خر - حمار (donkey) âne m.

۷ - چه فصلی را بیشتر از همه دوست دارید؟

برادرم می گوید :

" - من فصل پائیز را خیلی دوست دارم، و وقتی هوا خوب است می روم در پارک گردش می کنم. ساعت ها روی برگ های زرد و قرمز راه می روم و شاخه های لخت درخت ها را نگاه می کنم. خورشید پائیز خیلی زیباست. در پائیز روز ها کوتاه است و زود شب می شود. من دوست ندارم روزهایی که باران می آید از خانه بیرون بروم. روزهای بارانی در خانه می مانم، روی صندلی راحتی کنار پنجره می نشینم، چای داغ می خورم، کتاب می خوانم، و به خورشید که پشت ابرها است فکر می کنم. "

اما خواهرم می گوید :

" - من بهار را از همه ی فصل ها بیشتر دوست دارم. بهار زیبا ترین فصل سال است. در بهار هوا آفتابی و خوب، درخت ها پر از شکوفه، و همه جا پر از سبزه و گل های رنگارنگ است. در این فصل روز ها بلند می شود و نور و گرمای خورشید بیشتر به زمین می رسد. بهار زندگی دوباره ی طبیعت، و فصل عشق و دوستی و لذت بردن از زیبایی های طبیعت است. "

چند واژه ی هم خانواده :

- فصل (جمع شکسته = فصول) *season f. - chapitre m.* (season - chapter)
- فصل - جدائی *disjonction f. - séparation f.* (disjunction - separation)
- خارج از فصل *hors saison* (out of season)
- فصلی - موسمی *saisonnier, saisonnière* (seasonal)
- فاصله - مسافت *distance f. - intervalle m.* (distance - interval - spacing)
- مَفْصَل (جمع شکسته = مفاصل) *articulation f. - jointure f.* (joint - articulation)
- درد مفاصل - روماتیسم *rhumatisme m.* (rheumatism)
- مُفَصِّل (جمع شکسته = تفصیل) *long, longue - long et détaillé, longue et détaillée* (long - long and detailed)
- تَفْصیل (جمع شکسته = تفصیل) *détail m.* (detail)
- به تفصیل تعریف کردن *raconter en détail* (to relate in detail)

پائیز - خزان (autumn - fall) automne *m.*

پائیزی (autumnal) d'automne - automnal, automnale

پائیزه (# بهاره) (autumnal) d'automne - qui se fait en automne -
propre à l'automne

شاخه (branch - section) branche *f.* - section *f.* - division *f.*

شاخسار - شاخ و برگ (branches) branchages *m.*

شاخه شاخه (ramified) ramifié, ramifiée - divisé, divisée

شاخ و برگ دادن (برای درخت) (to grow) pousser, croître - se développer

از این شاخ به آن شاخ پریدن (= to change constantly the subject of discussion)
= changer constamment de sujet de conversation - sauter du coq à l'âne

نُخت - برهنه - عریان (naked - bare) nu, nue - déshabillé, déshabillée -
dénudé, dénudée - dépouillé, dépouillée

نخت شدن (to strip off) se déshabiller - se dépouiller - se dévêtir - se
dénuder

نخت کردن (to undress - to deprive - to rob) déshabiller - dénuder - mettre
à nu - voler - dépouiller

نختی - برهنگی - برهنه گی - عریانی (nakedness - bareness -
nudism) nudité *f.* - dénuement *m.* - nudisme *m.*

نخت مادرزاد - نخت (و) عور (completely naked) tout nu, toute nue

ماندن (to stay - to remain) rester - demeurer - résider

ماندنی - ماندگار (permanent - persistent - lasting) durable - persistant,
persistante - permanent, permanente

مانده (rest) reste *m.*

بازماندگان (last descendants - survivors) derniers descendants - survivants
- rescapés

درماندگی - درمانده گی - بیچارگی - بیچاره گی - عجز (distress - exhaustion -
helplessness - despondency) détresse *f.* - désarroi *m.*

درمانده - بیچاره - عاجز (helpless - exhausted) épuisé, épuisée - abattu,
abattue - en détresse - en désarroi

- (exhausted - tired-out) très fatigué, très fatiguée - خسته و مانده
épuisé, épuisée
- (remains - rest) restes *m.* - débris *m.* - résidu *m.* - پس مانده
- (late - delayed) arriéré, arriérée - retardataire - عقب مانده
- (mentally retarded) arriéré mental, arriérée mentale - عقب مانده ی ذهنی
- (I forgot to take my book) J'ai oublié de prendre, d'emporter mon livre
جا ماندن، مثلاً کتابم را جا گذاشتم
- (to miss a bus, a train etc.) rater un bus, un train etc. (از اتوبوس، از قطار و غیره)
- (ease - peace - tranquillity - rest) tranquillité *f.* - aisance *f.* - confort
peacefulness - *m.* - paix *f.* - repos *m.* - bien-être *m.* - aise *f.*
- (quiet - peaceful - calm) (# ناراحت - نگران - مشوش - دل نگران)
راحت - آسوده - آرامش - décontracté, décontractée - à l'aise - confortable - tranquille
- (easy - facile) facile - simple (# سخت - مشکل - دشوار)
راحت - آسان - سهل
- (discomfort - uneasiness - annoyance) incommodité *f.* - ennui *m.* - ناراحتی
malaise *m.* - gêne *f.* - embêtement *m.*
- (inconvenient - annoyed - uneasy - uncomfortable) (# راحت)
نا راحت - gêné, gênée - embêté, embêtée - inconfortable - ennuyé, ennuyée -
mal à l'aise
- (easy-going - easiness seeker) qui cherche la facilité et le confort - راحت طلب
- (easiness-seeking) attitude de celui qui cherche la facilité et le confort
راحت طلبی
- (to calm down - to be relieved) se soulager - راحت شدن - آسوده شدن
s'alléger - s'apaiser - se débarrasser - se calmer
- (to annoy - to bother - to embarrass - to hurt sb's feeling) embêter - gêner - embarrasser - vexer - contrarier - blesser - froisser
نا راحت کردن - اذیت کردن
- (to be hurt - to be offended) se vexer - être embêté, être embêtée - être contrarié, être contrariée - être gêné, être gênée - se froisser -
na راحت شدن - être embarrassé, être embarrassée
- (= leave me alone, leave me out of it !) laisse-moi tranquille ! ! - راحتم بگذار
- (easy chair - chaise longue) fauteuil *m.* - chaise longue - صندلی راحتی
- (rest) repos *m.* - استراحت

استراحت کردن (to rest - to take a rest) se reposer - se détendre
مُستراح (toilet- lavatory - WC) cabinet de toilette - cabinet d'aisance

ابر (cloud) nuage *m.* - nuée *f.*
ابری - ابرآلود (# آفتابی) (cloudy) nuageux, nuageuse
ابر (اسفنج) (sponge) éponge *f.*

بهار (spring) printemps *m.*
بهاری (vernal - springlike) printanier, printanière
نوبهار - نو بهاران (early spring) début du printemps
بهاره (# پائیزه) (pertaining to spring - spring) qui se fait au printemps -
propre au printemps

رنگ (colour - dye) couleur *f.* - teinte *f.* - teinture *f.* - coloris *m.*
رنگی (coloured) coloré, colorée - colorié, coloriée - en couleur - de couleur
رنگارنگ - رنگین - ألوان (multicoloured - many-coloured) multicolore - de -
couleurs variées

بی رنگ (colourless) incolore
پُررنگ (# کم رنگ) (dark) foncé, foncée - sombre
رنگ = نیرنگ (ruse - cunning) ruse *f.* - fourberie *f.*
رنگین کمان - قوس قزح (rainbow) arc-en-ciel *m.*
رنگرز (dyer) teinturier, teinturière

رنگرزی (dyeing) teinturerie *f.* - métier et travail du teinturier
نقاشی رنگ و روغن (oil painting) peinture à l'huile
رنگ و رو (brightness - bloom and beauty) éclat *m.* - fraîcheur et beauté *f.*
رنگ و بو (brightness and freshness) éclat et fraîcheur

مداد رنگی (coloured pencil) crayon de couleur
نقاشی آبرنگ (watercolour) aquarelle *f.*
رنگ پریده (pale - white) pâle

- (sleep) *sommeil m.* خواب
- (dream) *rêve m. - songe m.* خواب - خواب خوش - رؤیا
- (nightmare) *cauchemar m. - بختک - کابوس* خواب پریشان - خواب بد - خواب بختک
mauvais rêve
- (to sleep - to lie down - to stretch out) *se coucher* خوابیدن - دراز کشیدن
s'allonger
- (to sleep - to go to sleep) *dormir - s'endormir* خوابیدن - به خواب رفتن
- (to send to sleep) *endormir - coucher* خواباندن - خوابانیدن
- (to dream) *rêver* خواب دیدن
- (drowsy - sleepy) *somnolent, somnolente* خواب آلود - خواب آلوده
- (drowsiness - sleepiness) *somnolence f. - خواب آلودگی - خواب آلودگی*
assoupissement m.
- (soporific - sleepinducing) *somnifère m.* قرص خواب (آور) - داروی خواب (آور)
- (pyjamas) *chemise de nuit f. - pyjama m.* لباس خواب
- (bed) *lit m.* تخت خواب - تخت
- (sleeping arrangements - bedding) *couchage m.* رختخواب - بستر
- (bedroom) *chambre à coucher* اتاق خواب
- (dormitory) *dortoir m.* خوابگاه
- (oneiromancy) *oniromancie f.* تعبیر خواب - خوابگزاری
- (oneiromantic) *oniromancien, مُعَبِّر - خوابگزار - مُعَبِّر* تعبیر کننده ی خواب - خوابگزاری
oniromancienne
- (relating to dreams) *onirique* مربوط به خواب و رؤیا
- (= death) = *mort f.* خواب ابدی = مرگ
- (tall - long) *long, longue* بلند - دراز - طویل (# کوتاه)
- (high) *haut, haute - élevé, élevée* بلند - مرتفع (# کوتاه - پست)
- (height - altitude) *hauteur f. - altitude f.* بلندی (# کوتاهی - پستی)
longueur f.
- (tall) *grand, grande - de grande taille* بلند قد - بلند قامت - بلند بالا (# کوتاه قد)
- (to raise - to lift - to rise) *se lever - s'élever - se dresser* بلند شدن - برخاستن
- (the days become longer) *les jours s'allongent* روز ها بلند می شوند

بلند کردن - برافراشتن - lever - soulever - élever - dresser
 (to lift - to elevate - to raise)
 بلند پرواز - جاه طلب (ambitious) ambitieux, ambitieuse
 بلند پروازی - جاه طلبی (ambition) ambition f.
 بلند گو (loudspeaker) haut parleur m.
 بلند حرف زدن - بلند بلند حرف زدن (to speak loudly - to speak in a loud voice)
 parler à haute voix
 بلند آوازه - مشهور - معروف - نامدار - نامی - سرشناس - بنام - نامور (# گمنام - ناشناس)
 (famous - renowned) célèbre - fameux, fameuse - connu, connue -
 réputé, réputée
 بلند نظری - نظر بلندی - بلند طبع (# کوتاه نظری - کوتاه بینی - پستی)
 (magnanimity) magnanimité f. - grandeur d'âme - noblesse et générosité
 du coeur
 بلند نظر - نظر بلند - بلند طبع - بلند همت - بزرگوار (# کوتاه بین - پست - حقیر)
 (magnanimous) magnanime - qui a l'esprit et le coeur nobles et généreux

۸ - عموی کیوان نقاش است

آقای فیروز آبادی پنجاه و هشت سال دارد. او مهندس برق است و در یک شرکت ساختمانی کار می کند.

مهری خانم همسر او خیلی از شوهرش جوان تر است، او چهل و یک سال دارد. پسر بزرگ آنها کیوان امسال به دانشگاه می رود. اما پسر کوچکشان بهرام، نه سال بیشتر ندارد و هنوز در دبستان است. آنها ده سال پیش، از ایران به فرانسه آمدند. سه سال اول در شهر بُردو بودند، اما از هفت سال پیش در حومه ی جنوبِ پاریس زندگی می کنند. آقای فیروز آبادی در پاریس کار می کند و هر روز صبح با قطار سر کارش می رود. مهری هم از چند سال پیش، در یک مغازه ی لباس فروشی نزدیک خانه شان کار می کند.

امسال برادرِ شوهر او، که از سال ها پیش ساکنِ آمریکا است، برای دیدن آنها و دوستانِ خودش از آمریکا به فرانسه آمد. او نقاش است و در نیویورک زندگی می کند. او دو هفته در خانه ی برادرش و یک هفته در پاریس، در خانه ی یکی از دوستانش بود. برادرِ آقای فیروز آبادی و دوستش که او هم نقاش است، در یک نمایشگاه دسته جمعی از آثارِ نقاشانِ ایرانی شرکت کردند.

بچه ها از آمدنِ عمویشان خیلی خوشحال شدند، و عمو، کیوان و برادرِ کوچکش بهرام را برای تابستانِ آینده به نیویورک دعوت کرد.

چند واژه و اصطلاح :

شرکت ساختمانی (a building construction firm) entreprise de construction

نه سال بیشتر ندارد (he is only nine years old) il n'a que neuf ans

حومه (suburb) banlieue f.

هنوز (still) encore

چند واژه ی هم خانواده :

عمو (paternal uncle) oncle paternel

زن عمو (paternal uncle's wife) femme de l'oncle paternel

- (paternal uncle's daughter) fille de l'oncle paternel دختر عمو
- (paternal uncle's son) fils de l'oncle paternel پسر عمو
- (paternal uncle's children and grandchildren) enfants et petits enfants
- enfants de l'oncle paternel عموزاده ها
- (gathering - society) assemblée f. - réunion مجتمع (جمع = اجتماعات) - مجتمع
f. - société f.
- (social) social, sociale اجتماعی - مربوط به اجتماع
- (sociable) sociable (# منزوی - کناره گیر) اجتماعی
- (social sciences) sciences sociales علوم اجتماعی
- (addition - gathering) addition f. - assemblage m. - réunion f. - جمع
assemblée f. - groupe m.
- (plural in grammar) pluriel en grammaire جمع (# مفرد) در دستور زبان
- (to add - to gather - to collect - to pick up) additionner - جمع کردن
ramasser - réunir - rassembler - collectionner - recueillir
- (to gather - to collect) collectionner - recueillir - جمع آوری کردن
collecter - rassembler
- (assemblage - gathering - collection) action de recueillir, de جمع آوری
collectionner, de rassembler
- (to add) additionner - totaliser جمع بستن
- (to add - to gather) s'assembler - se rassembler - se réunir - جمع شدن
s'amasser - s'accumuler
- (collective - together - collectively) collectif, collective - جمعی - دسته جمعی
ensemble - collectivement
- (on the whole - in the main) dans l'ensemble - en مجموعاً - جمماً - در مجموع
somme - en tout - au total
- (collection - selection) recueil m. - collection f. مجموعه - کلکسیون
- (archipelago) archipel m. مجمع الجزایر
- (group - crowd - gathering) groupe m. - groupement m. - جمعیت
assemblée f. - foule f.
- (densely populated) très peuplé, très peuplée پر جمعیت (# کم جمعیت)
- (demography) démographie f. جمعیت شناسی
- (demographer - demographist) démographe جمعیت شناس

جامعه (جمع = جوامع) - اجتماع *société f.* (society)

جامعه شناسی *sociologie f.* (sociology)

جامعه شناس *sociologue* (sociologist)

زندگی - زندگانی - حیات (# مرگ) *vie f.* (life)

زندگی کردن - زیستن *vivre* (to live)

زندگی خصوصی *vie privée - vie intime* (private life)

زنده (# مرده) *vivant, vivante - en vie* (alive)

زنده دل (# دل مرده) *au coeur joyeux - bon vivant* (jovial - cheerful)

سرزنده - با نشاط (# غمگین - دل مرده - محزون) *gai, gaie - joyeux, joyeuse* (cheerful - merry)

سرزندگی - سرزنده گی *vivacité f. - joie f. - gaîté f. entrain m.* (joy - vivacity)

زنده به گور *enterré vivant* (buried alive)

زنده یاد - شادروان - مرحوم - متوفا *feu, feue* (the late - deceased)

زنده باد! (# مرده باد!) *longue vie !* (long live !)

برادر *frère m.* (brother)

برادرزاده *neveu, nièce* (nephew - niece)

برادرزن *beau-frère m.* (brother-in-law)

زن برادر *belle-soeur f.* (sister-in-law)

برادر ناتنی *demi-frère m.* (half-brother)

برادری - اخوت *fraternité f.* (brotherhood)

برادرانه - برادر وار *fraternel, fraternelle* (fraternal - brotherly)
fraternellement

برادرکشی - برادر کش *fratricide* (fratricide)

۹ - اگر زنبور نبود عسل هم نبود

حتماً می دانید عسل چطور به وجود می آید. عسل را زنبور های عسل درست می کنند. زنبور ها حشرات اجتماعی هستند، و گاهی چندصد زنبور با هم در یک کندو زندگی می کنند. هر کندو یک ملکه و عده ی زیادی زنبور کارگر دارد. زنبور ها به جاهای پرگل می روند، شیر ی گل ها را می مکند و به کندو می برند، و با آن عسل درست می کنند. عسل، طبیعی ترین و لذیذ ترین ماده ی شیرین است.

دانشمندان حشره شناس می گویند که کار و زندگی زنبور ها بسیار منظم و متشکل است. آنها می گویند که زنبور ها برای ارتباط با هم نوعان خود زبان خاصی دارند، یعنی می توانند با حرکات بال و نوع پروازشان، نشانی محل های پرگل را به زنبور های دیگر بدهند. موم را هم زنبورها ترشح می کنند، و عسل کندو با موم مخلوط است. موم استفاده های زیادی دارد، مثلاً با آن شمع می سازند و در صنعت هم برای ساختن محصولات مختلف از آن استفاده می کنند.

چند واژه و اصطلاح :

- حتماً - مطمئناً - قطعاً (certainly - surely) certainement - sûrement
 به وجود آمدن - ایجاد شدن (# از میان رفتن - از بین رفتن) (to come into existence -
 to occur - to be created) se créer - se produire - naître
 ملکه f. (queen) reine
 کندو f. (hive) ruche
 شیر یه - عصاره m. - jus m. (juice) suc
 مکیدن (to suck) sucer
 ترشح (جمع = ترشحات) (secretion) sécrétion f.
 ترشح کردن (to secrete) sécréter
 متشکل - سازمان یافته (organized) organisé, organisée
 خاص - مخصوص - ویژه (special - particular) spécial, spéciale - particulier, particulière - spécifique
 ارتباط - رابطه f. - rapport m. (communication - connection) communication f.
 - correspondance f. - connexion f.

نوع - جنس - تیپ - *genre m. - sorte f. - espèce f. - type m.*

همنوع - هم جنس *(congeneric) congénère*

فهماندن *(to make understand - to give to understand) faire comprendre*

شمع *(candle) bougie f.*

محصولات (= جمع محصول) - فرآورده ها - *(products - articles) produits m. - articles m.*

چند واژه ی هم خانواده :

زنبور عسل *(bee) abeille f.*

زنبور گاوی *(wasp) guêpe f. - frelon m.*

پرورش زنبور *(beekeeping) apiculture f.*

پرورش دهنده ی زنبور *(beekeeper) apiculteur, apicultrice*

حشره (جمع = حشرات) *(insect) insecte m.*

حشره شناسی *(entomology) entomologie f.*

حشره شناس *(entomologist) entomologiste*

حشره کش *(insecticide) insecticide m.*

طبیعت *(nature) nature f.*

طبیعی (# مصنوعی - ساختگی) *(natural) naturel, naturelle*

طبیعی (# غیر طبیعی) *(normal) normal, normale*

ماوراء الطبیعه - مابعد الطبیعه - حکمت نظری - متافیزیک *(metaphysics) métaphysique f.*

طبیعت - نهاد - فطرت - سرشت - *(nature - temperament - disposition) nature f. - caractère m. - tempérament m.*

طبیعتاً - به طور طبیعی *(naturally) naturellement - de façon naturelle*

علوم طبیعی - طبیعت شناسی *(the natural sciences) sciences naturelles*

نظریه ی علوم طبیعی - نظریه ی طبیعت گرایان - طبیعت گرایی - حکمت طبیعی

(naturalism) naturalisme m.

طبیعت شناس - طبیعی دان - طبیعت گرا (naturalist) naturaliste
پدیده های طبیعی (natural phenomena) phénomènes naturels

لذت (جمع = لذّات) - خوشی (# رنج) (enjoyment - pleasure) jouissance f. -
plaisir m. - délice m. - réjouissance f.
لذیذ - خوش مزه - خوش طعم - گوارا (# بد مزه - بد طعم) (delicious - tasty)
délicieux, délicateuse - exquis, exquise
لذت بردن (# رنج بردن - رنج کشیدن) (to enjoy) goûter le plaisir - jouir - se
réjouir
لذت بخش - لذت آور - دلچسب (# رنج آور) (joyful - delightful - cheerful)
réjouissant, réjouissante

ماده (جمع شکسته = مواد) (matter - substance) matière f. - substance f.
ماده (subject - clause) objet m. - sujet m.
ماده ی قانون (law clause) article de la loi
ماده ی درسی (school matter) matière scolaire
مادی (# معنوی) matériel, matérielle (material)
مادیات (= جمع مادی، # معنویات = جمع معنوی) (material things) choses
matérielles
مادیّت (# معنویت) (materiality) matérialité f.
فلسفه ی مادی - ماتریالیسم (materialism) matérialisme m.
پیرو فلسفه ی مادی - ماده گرا (مادیون = پیروان فلسفه ی مادی) - ماتریالیست
(materialist) matérialiste
ماده ی اولیه - ماده ی خام (raw material) matière première - matière brute

موم (wax) cire f.
مومی (waxen - waxy) en cire
مومیائی (mummy) momie f. - embaumement m.
مومیائی کردن (to embalm - to mummify) embaumer - momifier

مخلوط (mixing - mixed) mélange *m.* - mêlé, mêlée - mélangé, mélangée

مخلوط کردن (to mix) mêler - mélanger - confondre

مخلوط شدن (to mix with) se mêler - se mélanger à

اختلاط (mixing) mélange *m.* - confusion *f.*

صنعت (جمع شکسته = صنایع) industrie *f.* (industry)

صنعتی (# غیر صنعتی) industriel, industrielle (industrial)

صنایع سنگین (heavy industry) industrie lourde

صنایع دستی (craft industry) artisanat *m.*

مصنوعی (# طبیعی) artificiel, artificielle (artificial)

صنعتگر - صنعت کار (craftsman) artisan

دندان مصنوعی (false teeth - denture) fausses dents - dentier *m.*

استفاده - فایده - سود - نفع - بهره - منفعت (# ضرر - زیان - خسارت) (interest - profit

- advantage) intérêt *m.* - gain *m.* - avantage *m.* - profit *m.*

استفاده کردن (از) (to use - to employ) utiliser - employer - se servir de

استفاده بردن - استفاده کردن - نفع بردن - منفعت بردن - بهره بردن (# زیان بردن - ضرر

کردن - خسارت دیدن)

(to take advantage - to profit) gagner - profiter

استفاده جو (profiteer) profiteur, profiteuse

مُفید - سودمند - پر منفعت (# نامفید - مضر - زیان آور) (useful - profitable -

advantageous) utile - profitable - avantageux, avantageuse

فایده - استفاده (usefulness - use) utilité *f.* - intérêt *m.* - avantage *m.*

یک روز که ملا نصرالدین و زنش مهمان داشتند، ملا دیگ بزرگ همسایه شان را امانت گرفت. چند روز بعد وقتی دیگ را به صاحبش پس داد یک دیگچه هم در آن بود. همسایه به ملا گفت :

" - این دیگچه مال ما نیست، مال خودتان است. "

ملا نصرالدین گفت :

" - نه، این هم مال شماست. امروز صبح آن را توی دیگ شما پیدا کردم. حتماً دیگتان آبلتن بوده و زائیده ... "

همسایه که این حرف را شنید خنده اش گرفت و با خودش گفت :

" - چه آدم احمقی ! دیگ که نمی زاید ! بد نشد، یک دیگچه هم پیدا کردم. "

چند وقت بعد دوباره ملا دیگ همسایه را امانت گرفت. یک هفته گذشت، دو هفته گذشت، سه هفته گذشت و خبری از دیگ نشد. بالاخره یک روز همسایه در خانه ی ملا را زد و گفت :

" - اگر دیگ ما را لازم ندارید پشش بدهید. روز جمعه مهمان داریم، زنم می خواهد پلو بپزد "

ملا گفت :

" - دیگ شما ؟ بیچاره هفته ی پیش مُرد "

همسایه عصبانی شد و فریاد کشید :

" - یعنی چه ؟ این حرف ها چیست ؟ دیگ که نمی میرد ... "

اما ملا نصرالدین جواب داد :

" - دفعه ی پیش وقتی که گفتم دیگت زائیده قبول کردی و دیگچه را گرفتی، ولی حالا که می گویم دیگت مرده قبول نمی کنی ؟ دیگی که بچه می زاید یک روز هم می میرد. "

(ملا نصرالدین یک شخصیت خیالی و سنتی ایرانی است که در باره ی او داستان های شیرین و خنده دار می گویند. برای اطلاعات بیشتر درباره ی او به متن شماره ی ۳۸ مراجعه کنید.)

چند واژه و اصطلاح :

دیگ f. marmite (cooking-pot)

دیگچه (little cooking-pot) petite marmite
 امانت گرفتن - قرض گرفتن (# امانت دادن - قرض دادن) (to borrow) emprunter
 پس دادن (# پس گرفتن) (to give back - to return) rendre - retourner l'objet
 qu'on a emprunté
 آبستن - حامله - باردار (pregnant) enceinte
 خنده اش گرفت (# گریه اش گرفت) (he began to laugh) il s'est mis à rire
 بد نشد (it is not a bad thing !) ce n'est pas mal comme ça - c'est bien
 خبری از دیگ نشد (no news of the cooking-pot) aucune nouvelle
 de la marmite
 دفعه ی پیش - دفعه ی قبل (# دفعه ی بعد - دفعه ی آینده - دفعه ی دیگر) (the last
 time) la dernière fois - la fois dernière
 قبول کردن - پذیرفتن (# رد کردن) (to accept - to agree to) accepter - consentir à
 شخصیت خیالی (# شخصیت واقعی - شخصیت تاریخی) (imaginary character)
 personnage imaginaire
 سنتی (# جدید - مدرن) (traditional) traditionnel, traditionnelle
 اطلاعات (= جمع اطلاع) - آگاهی (information) informations f.
 مراجعه کردن به (to refer to) se référer à - s'adresser à - recourir à - avoir
 recours à

چند واژه ی هم خانواده :

مهمان - میهمان (# میزبان - مهماندار) (guest) hôte - invité, invitée
 مهمانی - میهمانی (party - family gathering) réception f. - réunion de
 famille ou d'amis
 مهمانی بزرگ - ضیافت (banquet) banquet m.
 مهمان کردن - دعوت کردن (to invite) inviter
 مهمان شدن - دعوت شدن - مهمان بودن (to be invited) être invité, être invitée
 مهمان داشتن (to have guests) recevoir des invités - avoir des invités
 مهمان نواز (hospitable - welcoming) hospitalier, hospitalière
 مهمان نوازی (hospitality) hospitalité f.
 مهماندار - میزبان (# مهمان - میهمان) (host) personne qui reçoit - hôte, hôtesse

- مهماندار هواپیما hôtesse de l'air (air hostess)
 مهمانخانه - هتل - مهمان سرا - مسافر خانه auberge f. - hôtel m. (hotel)
- زائیدن - زادن - به دنیا آوردن - accoucher - mettre au monde (to give birth)
 donner naissance - enfanter
 زائو (woman who has recently given birth) accouchée
 زایمان - وضع حمل m. accouchement (child birth - labour)
 زایشگاه f. maternité (maternity hospital)
 نازا - عقیم - سترون stérile (sterile - infertile)
 مادر زادی congénital, congénitale (congenital)
 سرطان زا carcérigène (carcinogen)
 برادر زاده - خواهر زاده neveu - nièce (nephew - niece)
 عمو زاده - عمه زاده - خاله زاده - دایی زاده cousin, cousine (cousin)
 بزرگ زاده de haute naissance - d'origine noble (noble)
 حلال زاده - فرزند حلال زاده (# حرام زاده) enfant légitime (legitimate child)
- مردن - فوت کردن - از دنیا رفتن - درگذشتن - جان سپردن (to die - to pass away)
 mourir - décéder
 مرده - میت mort m. - morte, morte (dead)
 میرا - فانی - فنا پذیر (# نامیرا - فنا ناپذیر) (who dies - mortal - who is not eternal)
 qui n'est pas éternel - mortel, mortelle
 دلمُرده - افسرده - دل افسرده (# زنده دل) (despondent - downcast)
 triste - déprimé, déprimée - blasé, blasée
 مرداب m. étang (pond)
 مُردار - لاشه f. charogne (carcass)
 خود را به مردن زدن faire semblant d'être mort (to pretend to be dead)
 مرده کش - نعش کش m. corbillard (hearse)
 مرده شوی - مرده شور - غَسَّال personne qui lave les morts (the person who washes corpses)
 lave les morts
 مرده شوی خانه - مرده شور خانه - غَسَّال خانه (a place for washing corpses)
 où on lave les morts

مردۀ شور ببرد ! ! = qu'il meure! - au diable ! (= to hell with !)

احمق - ابله - کودن (# با هوش - زرنگ - زیرک) (stupid - silly - foolish - idiot)
sot, sotté - bête - stupide - crétin - imbécile - idiot, idiote

احمقانه - از روی حماقت - ابلهانه (# زیرکانه) - sottement (foolishly - stupidly)
bêtement - bête - stupide - idiot

حماقت - خریّت (# هوشمندی - زرنگی - زیرکی) (stupidity - idiocy - foolishness)
sottise f. - bêtise f. - idiotie f. - stupidité f.

عَصَب (جمع شکسته = اعصاب) - پی (nerve) nerf m.

ضعف اعصاب (neurasthenia - nervous breakdown) neurasthénie f.

عصبی - مربوط به اعصاب و بیماری های عصبی (nervous - relating to nerves and
nervous diseases) nerveux, nerveuse - qui concerne les nerfs et les
maladies nerveuses

عصبی - شخص عصبی (nervous) nerveux, nerveuse - tendu, tendue

عصبانیت - تنش (nervousness - tension) nervosité f. - excitation nerveuse

عصبانی - خشمگین (irritated - furious - angry) fâché, fâchée - irrité, irritée
en colère

عصبانی شدن - خشمگین شدن (to get angry - to lose one's temper) se mettre
en colère - se fâcher

عصبانی کردن (to make sb. angry) mettre qqn. en colère

بیماری عصبی (nervous disease - neurosis) maladie nerveuse - maladie du
système nerveux - névrose f.

سلسله اعصاب - دستگاه عصبی (nervous system) système nerveux

تَعَصُّب (intolerance - intransigence - fanaticism) intolérance f. - fanatisme m.
- intransigeance f.

مُتَعَصِّب (fanatic - intolerant - uncompromising - intransigent) fanatique
intolérant, intolérante - intransigeant, intransigeante

اعتصاب (strike) grève f.

اعتصاب کردن (to go on strike) se mettre en grève - faire la grève

اعتصاب غذا (hunger strike) grève de la faim

TEXTES

II

بر شیشه، عنکبوتِ درشتِ شکستگی
تاری تنیده بود
الماسِ چشم‌های تو بر شیشه خط کشید
وان شیشه در سکوت درختان شکست و ریخت
چشم تو ماند و ماه
وین هردو دوختند به چشمان من نگاه

(نادر نادرپور در سال ۱۳۰۸ - ۱۹۲۹ در تهران به دنیا آمد. او سال‌های بسیاری از زندگی خود را در فرانسه، ایتالیا، و آمریکا گذراند، و با شعر غرب آشنائی پیدا نمود. نادرپور یکی از شاعران شعر مدرن است. شعر " نگاه " او از دفتر «سُرمه‌ی خورشید» انتخاب شده است. او اشعار بسیاری از شاعران اروپائی را به فارسی ترجمه کرد، و چندین دفتر از اشعار خود را نیز به چاپ رساند. تخیل و تصویرهای شعری، و هماهنگی و ترکیب زیبای واژه‌ها در آثار او اهمیت زیادی دارد. نادرپور در اسفند ماه ۱۳۷۹ - مارس سال ۲۰۰۰ در آمریکا از دنیا رفت.)

چند واژه و اصطلاح :

آشنائی پیدا نمود - آشنائی پیدا کرد - آشنا شد (he knew - he got used to - he became familiar with)
il a connu - il a fait la connaissance de - il se familiarisa avec

«سُرمه‌ی خورشید» (Kohl of the sun) Khôl du soleil

انتخاب شدن - (to be chosen - to be selected) être sélectionné(e)
être choisi(e)

به چاپ رساندن (to publish) faire publier

تصویر (جمع شکسته = تصاویر) image f. (image)

از دنیا رفت - درگذشت - فوت کرد - جان سپرد - مُرد (he passed away - he died)
il est décédé - il est mort

چند واژه ی هم خانواده :

شیشه (glass - pane) vitre *f.* - verre *m.*
شیشه ای (glass) en verre
شیشه - بطری (bottle) bouteille *f.*
کارگاه شیشه گری - شیشه گری - صنعت شیشه سازی (glassworks) verrerie *f.* -
fabrique de verre
شیشه گر - شیشه ساز (glass blower - glass manufacturer) verrier, verrière -
souffleur de verre
شیشه بر (glazier) vitrier

عنکبوت (spider) araignée *f.*
تار عنکبوت (cobweb - spider's web) toile d'araignée
تار تنیدن (برای عنکبوت) (to spin) tisser une toile (pour une araignée)

ترجمه کردن - برگرداندن (to translate) traduire
مترجم (translator) traducteur, traductrice
ترجمه - برگردان (translating - translation) traduction *f.*

شکستن (to break - to crack) casser - briser - fissurer
شکست (# پیروزی - موفقیت) (defeat - failure) défaite *f.* - échec *m.*
شکستگی (crack - fissure) cassure *f.* - faille *f.* - fissure *f.*
شکست خوردن - مغلوب شدن (# شکست دادن - پیروز شدن - موفق شدن) (to fail - to
be vanquished) être vaincu, être vaincue - perdre - échouer
شکست ناپذیر (unconquerable - invincible) invincible - imbattable
شکستنی (# نشکن) (breakable) cassable
شکندنده - آسیب پذیر (# محکم - مقاوم) (fragile - vulnerable) fragile - délicat,
délicate - vulnérable
شکندگی (# استحکام) (fragility - vulnerability) fragilité *f.* - vulnérabilité *f.*
- délicatesse *f.*
شکسته (broken) cassé, cassée - brisé, brisée - fracturé, fracturée

شکسته بند (bonesetter) rebouteur - rebouteux, rebouteuse
 شکسته نفسی - فروتنی - تواضع (# خودستایی - تکبر) (modesty - humility) modestie f.
 دل شکسته - غم‌دیده (heart broken - sorrowful) qui a le coeur brisé - affligé, affligée
 سرشکسته - سرافکنده - خوار - شرمسار (# سرفراز - سربلند - مفتخر) (disgraced - humiliated) humilié, humiliée - déshonoré, déshonorée - honteux, honteuse
 سرشکستگی - سرشکسته‌گی سرافکنندگی - خواری - شرمساری (# سرفرازی - سربلندی - افتخار)
 (humiliation - shame) humiliation f. - honte f.
 چشم - دیده (eye) oeil m.
 چشمک (wink) clin d'oeil m.
 چشمک زدن (to wink) cligner de l'oeil
 چشمه - سرچشمه (spring - source) source f.
 چشم انداز - منظره (landscape - panorama - view) paysage m. - panorama m. - vue f.
 چشم به راه - منتظر (who waits) qui attend
 چشم پزشکی (ophthalmologist) oculiste - ophtalmologiste
 چشم پوشیدن - صرف نظر کردن - منصرف شدن (to renounce) renoncer
 از خطائی چشم پوشیدن - خطایی را بخشیدن (to forgive) pardonner
 چشمداشت - انتظار - توقع (expectation) attente d'une faveur, d'une récompense - espérance f.
 چشم دوختن به (to stare at) fixer du regard
 چشم بد - چشم شور (evil eye) mauvais oeil
 چشم زدن (to injure by an evil eye) nuire à l'aide du mauvais oeil
 چشم غره (angry and menacing look) regard furieux et menaçant
 چشم غره رفتن (to look angrily) jeter un regard furieux et menaçant
 چشمگیر (considerable - remarkable) considérable - remarquable
 چشم بندی - شعبده بازی - تردستی (prestidigitation - conjuring) prestidigitation f.

چشم وُهم چشمی (competition - rivalry) concurrence f. - rivalité f.
 چشم وُچراغ (a beloved child - a favorite child) enfant chéri - enfant unique
 چشم روشنی (a present given on the occasion of a marriage, a birth, etc.)
 cadeau offert à l'occasion d'un mariage, d'une naissance, etc.
 زیر چشمی نگاه کردن (to look out of the corner of one's eye) regarder du coin
 de l'oeil

جمشید بیست و دو سال دارد و دانشجوی حقوق است. پدر او قاضی است. جمشید هم از کودکی به حقوق علاقه داشت و دلش می خواست وکیل بشود. او تبریزی است، اما از سه سال پیش در تهران زندگی می کند و فقط برای گذراندن تعطیلات و دیدن خانواده اش به تبریز می رود.

جمشید وقتی به تهران آمد هیچکس را نمی شناخت. او همان روز های اول ورودش به تهران آپارتمان کوچکی در شمال غربی تهران پیدا کرد.

جمشید تمام روز های هفته را در دانشکده و دادگاه و یا در کتابخانه می گذراند، حتا روز های تعطیل هم کتاب های درسی اش را می خواند، و یادداشت هایش را مرتب می کند. او یک دانشجوی با هوش و درس خوان است. او امتحانات دو سال اول را با موفقیت و با نمرات بسیار خوب گذراند، و حالا سال سوم است.

جمشید تابستان گذشته مدت دو ماه در دفتر یک وکیل دعاوی، یک دوره ی کارآموزی گذراند. مسئول دفتر به او پیشنهاد کرد که بعد از تمام شدن درسش همانجا بماند و با او کار کند، اما جمشید دلش می خواهد به تبریز برگردد. برادر کوچک جمشید که هیجده ساله است و امسال دیپلم می گیرد، خیلی دلش می خواهد در کنکور پزشکی قبول شود و برای ادامه ی تحصیل به تهران بیاید. او برعکس برادرش میل دارد در تهران زندگی کند.

چند واژه و اصطلاح :

- گذراندن (to spend) passer
 ورود (# خروج) (entrance) acte d'entrer - entrée f.
 ورودی (# خروجی) (entrance) entrée f.
 دادگاه (court - court of justice) tribunal m.
 شمال غربی (northwest) nord-ouest m.
 یادداشت (note) note f.
 یادداشت کردن - یادداشت برداشتن (to note) noter
 نمره (number - mark) numéro m. - la note d'un élève

برگشتن - بازگشتن - مراجعت کردن (to return - to come back - to go back)
 rentrer - retourner - revenir
 کنکور - کنکور دانشگاهی concours d'entrée (entrance exam)
 برعکس (quite the reverse - opposite) au contraire

چند واژه ی هم خانواده

قاضی (جمع شکسته = قُضات) juge *m.* (judge)
 قضاوت - داوری jugement *m.* (judgement)
 قضاوت کردن - داوری کردن juger (to judge)
 قضائی - مربوط به امور قضائی juridique - judiciaire (juridical)
 پیش قضاوت - پیش داوری préjugé *m.* (prejudice)
 وکیل دادگستری - وکیل دعاوی (جمع شکسته = وُکلا) avocat, avocate (lawyer)
 وکیل مجلس député, députée (member of parliament)
 موکل client, cliente d'un avocat, d'une avocate (client)
 وکالت - fonction et métier d'un avocat - (function of a lawyer - procuration)
 délégation *f.* - procuration *f.*
 وکالت نامه - mandat *m.* (attorney - letter of attorney)
 lettre de procuration *f.*
 تَوَكُّل résignation *f.* - soumission *f.* (resignation - submitting)
 توکل به خدا کردن s'en remettre à Dieu (to confide in God)
 علاقه (جمع شکسته = علائق) - وابستگی - دل بستگی - محبت affection - fondness -
 attachement *m.* - affection *f.* - lien *m.* (attachment)
 علاقه مند - دوستدار (# بی علاقه - بی تفاوت) (attached - interested in -
 concerned) qui a de l'affection pour - attaché, attachée à
 علاقه داشتن به - علاقه مند بودن به - دوست داشتن (to like - to be fond of sb.
 or sth.) aimer - être attaché à - avoir de l'affection pour
 علاقه مندی - تعلق خاطر - دل بستگی - وابستگی - وابسته گی - محبت affection -
 attachement *m.* - affection *f.* (attachment)

با علاقه - با علاقه مندی - با توجه و محبت (with affection and interest) avec affection - avec attachement et intérêt
 تعلق داشتن به - متعلق بودن به (to belong to) appartenir à

تعطیل (جمع = تعطیلات) - تعطیلی (holiday - holidays) congé *m.* - vacances *f.*
 روز تعطیل - روز تعطیلی (holiday) jour de congé - jour férié
 معطل شدن (to be delayed - to wait) être retardé, être retardée - attendre
 معطل کردن - دیر کردن (to make sb. wait - to delay sth. - to detain) faire attendre - retarder - retenir
 معطلی (delay - retardation) retard *m.* - attente *f.*
 معطل (delayed - kept waiting - the one who waits) ce qui est suspendu, suspendue - celui qui attend

امتحان (جمع = امتحانات) - آزمون - تست - آزمایش (examination - exam - test) examen *m.* - épreuve *f.* - test *m.* - contrôle de connaissances - partiel *m.*
 امتحان کردن (to examine - to test) examiner - tester - faire passer les épreuves
 امتحان دادن - امتحان گذراندن (to pass an examination) passer un examen
 برای امتحان - به منظور امتحان کردن - آزمایشی (in order to test - tentative) afin de tester - pour tester
 مُمتَحِن - امتحان کننده - آزمایش کننده (examiner) examinateur, examinatrice
 مُحَنَت (trouble - grief) peine *f.* - souffrance *f.*

موفقیت - توفیق - دست یابی - کامیابی (# عدم موفقیت - شکست - ناکامی) (success) succès *m.* - réussite *f.*
 موفق - کامروا (# ناموفق - ناکام) (successful) réussi, réussie - prospère
 موفق شدن - دست یافتن - کامروا شدن (# شکست خوردن) (to make a success - to be successful) réussir - avoir du succès

دعوا - مُرافعه - کشمکش - درگیری - مُشاجره - نزاع - زد و خورد - کتک کاری (quarrel - dispute - scuffle) dispute *f.* - querelle *f.* - rixe *f.* - accrochage *m.*

(با کسی - با هم) دعوا کردن - نزاع کردن - زد و خورد کردن - کتک کاری کردن - دست به یقه شدن - گلاویز شدن

(to quarrel - to fight - to scuffle) disputer - quereller - en venir aux mains - se battre

کسی را دعوا کردن (to scold - to reprimand) gronder - réprimander

ادعا - دعوی (pretentiousness) prétention f.

دعوی کردن - ادعا کردن (to claim) prétendre

مدعی (prétender) prétendant(e)

مدعی العُوم - دادستان - دادستان کُل (Public Prosecutor) procureur général

قبول - پذیرش (# رد) (acceptance - consent - admission) acceptation f. - admission f. - consentement m.

قبول - پذیرفته (# رد - مردود) (successful - passed) accepté, acceptée - admis, admise - reçu, reçue

قبول !! d'accord ! (OK !)

قبول شدن - پذیرفته شدن (# رد شدن - مردود شدن - رُفوزه شدن) (to pass - to succeed) réussir en examen - être reçu(e) en examen - être accepté(e) - être admis(e)

قبول کردن - پذیرفتن (# رد کردن) (to accept - to grant - to admit) accepter - recevoir - admettre - consentir

قبولی (result of success, of reception) résultat d'admission, d'acceptation - réussite aux examens

قابل قبول - پذیرفتنی (# غیر قابل قبول) (acceptable) acceptable - admissible - passable

اقبال - بخت - شانس (# بدشانسی) (chance - felicity - fortune) chance f. - acceptance f. - fortune f. - félicité f.

استقبال کردن - به پیشواز (پیشباز) رفتن (to receive - to welcome - to greet) accueillir - aller à la rencontre de

استقبال (reception - welcome - greet) bon accueil - action d'aller à la rencontre de qqn., de qqch.

مُستقبل (زمان آینده در دستور زبان) (future time in grammar) le futur en grammaire

ادامه - پیوستگی - پیوسته گی (# گسستگی - انقطاع) (continuation) continuation f.

ادامه دادن (to carry on - to continue) continuer - prolonger - poursuivre
 مداومت - پیوستگی - پیوسته گی (# گسستگی - انقطاع) f. - persistence (continuity)
 continuité f.
 مداوم - همیشه - پیوسته - continuellement (continually - perpetually)
 constamment - perpétuellement - sans cesse
 مداوم (continual - perpetual - constant) continu, continue - continuél, مداوم
 continue
 دوام - پیوستگی - پیوسته گی f. - continuité (continuity - persistence)
 constance f. - persistence f.
 دائم - دائماً - به طور مداوم (# موقتی - به طور موقت) - sans cesse (continually)
 continuellement
 پر دوام - با دوام (# کم دوام) - (who lasts long) persistant, persistante
 qui dure longtemps
 دائمی - به طور دائمی (# موقتی - به طور موقت) de (constant - continually)
 façon continue - sans cesse - continuellement - permanent(e) -
 continuél(elle)
 میل (جمع شکسته = آمیال) - تمایل (جمع = تمایلات) - رغبت (desire - tendency)
 désir m. - envie f. - goût m. - tendance f.
 میل داشتن - تمایل داشتن - مایل بودن (to be inclined - to desire - to wish)
 désirer - avoir envie de
 مایل - راغب (# بی میل - بی تفاوت) - (inclined - disposed) désireux, désireuse
 enclin - disposé, disposée
 مایل - منحنی - کج (# راست - مستقیم) (sloping - leaning) incliné, e - penché, e
 این برخلاف میل من است (# این مطابق میل من است) (this is against my desire)
 ceci est contre mon désir
 با کمال میل ! ! - avec plaisir ! - (most willingly ! - with pleasure) volontiers !
 میل کنید - بفرمائید (برای غذا و خوردنی) (= help yourself ! - eat please)
 = servez-vous je vous prie - prenez-en, mangez-en je vous prie
 میل ندارم (I don't desire - I don't like) je n'en ai pas envie
 هر طور میل شماست (= as you like) = comme vous voulez
 چه میل دارید ؟ (what do you want? - What you desire ?) que désirez-vous ?
 از روی میل و رغبت - با میل و رغبت (# با بی میلی) (with desire - willingly)
 avec joie - volontiers - avec plaisir

در سال ۱۹۶۹ فضاَنوردانِ آمریکائی با موشک به کُره ی ماه رفتند، و از آنجا عکس ها و فیلم های جالبی آوردند. عکس ها و فیلم ها نشان می دهند که سطح ماه پوشیده از کوه و صخره و دره و دشت های وسیع است، اما در آنجا نه هوا هست، نه آب، نه حیوان، و نه گیاه. یک طرفِ ماه همیشه تاریک است، و ما فقط طرفِ روشن آن را می بینیم.

شب ها مهتاب زمین را روشن می کند، ولی ماه از خودش نور ندارد و از خورشید نور می گیرد. ماه به دور زمین و به دور خورشید گردش می کند، و بزرگ و کوچک می شود. بهتر بگوئیم، ما از روی زمین آن را گاهی بزرگ و گاه کوچک می بینیم.

ماهِ نورا، که در آغاز ماهِ قمری در آسمان دیده می شود، هلال می نامیم. ماه تمام بسیار زیبا و پرنور است. ماه در تمام اشکال خود زیباست، به همین سبب است که در اشعار فارسی، سَمبلُ زیبایی به شمار می رود. در زبان فارسی واژه های ترکیبی زیادی با این کلمه داریم، که بعضی از آن ها نام های زیبایی برای دخترهاست، مانند : مهتاب - ماهرخ - ماه رو - مهرو - مهناز - مه پاره - ماهدخت - مه دخت - ماه بانو - مه بانو - مهشید - ماه پیکر - مه پیکر - ماه مُنیر - مه گل

چند واژه و اصطلاح :

موشک - سفینه ی فضائی navette spatiale (space shuttle)

کُره (جمع = کُرَات) globe m. - planète f. (globe - planet)

پوشیده از (covered with) couvert, couverte de - plein de

صخره rocher m. (rock)

درباره ی - راجع به au sujet de - à propos de - sur (about)

قمر (جمع شکسته = اَقمار) - ماه lune f. (moon)

آغاز - اول - شروع - ابتدا (ء) (# پایان - آخر - انتها) début m. - commencement m. (beginning)

اشکال (= جمع شکسته ی شکل) formes f. - aspects m. (shapes - forms)

واژه - کلمه - لغت mot m. - terme m. (word - term)

ترکیبی - مرکب (# ساده - بسیط) composé, composée (compound)

سبب - علت - دلیل raison f. - motif m. (reason)

به شمار می رود - به شمار می آید - به حساب می آید (is considered as) il est
considéré comme, elle est considérée comme

چند واژه ی هم خانواده :

ماه - مه - قمر *f.* lune (moon)
مهتاب *clair de lune* (moonlight)
شب مهتابی *nuît de lune* (a moonlit night)
مهتابی - ایوان - تراس *f.* veranda *f.* véranda - terrasse
ماه تمام - بدر - ماه شب چهارده *pleine lune* (full moon)
هلال ماه - ماه نو *croissant de lune* (crescent of moon)
ماه گرفتگی - ماه گرفته گی - خسوف *éclipse de lune* (lunar eclipse)
ماهواره - قمر مصنوعی *m.* satellite (satellite)
مثل ماه *lune, symbole de la beauté parfaite* (= very beautiful) = très beau, très belle

ماه *m.* mois (month)
ماه شمسی *mois solaire* (solar month)
ماه قمری *mois lunaire* (lunar month)
ماهانه - ماهیانه *mensuel, mensuelle* (monthly)
عادت ماهانه - قاعدگی - حیض *f.* menstruation (menstruation)
ماهنامه *revue mensuelle* (monthly magazine)

دانستن *savoir* (to know)
دانا (# نادان) *instruit, instruite - érudit, érudite - sage* (learned - wise)
نادان - جاهل *ignorant, ignorante - inculte* (ignorant - uncultivated)
نادانی - جهل *f.* ignorance (ignorance)
دانش - علم (# جهل - نادانی) *f.* connaissance (knowledge - science)
m. science *f.* - *savoir*

دانشمند - عالم - فاضل - دانشور (# جاهل - عامی) (scientist - erudite - scholar -
 learned) savant, savante - érudit, érudite - scientifique
 دانشگاه (university) université f.
 دانشگاهی (academic - relating to university) universitaire
 دانشکده (faculty - college) faculté f.
 دانشجو (student) étudiant, étudiante
 دانش آموز دبستانی - دانش آموز دبیرستانی - مَحْصِل - شاگرد مدرسه (schoolboy,
 schoolgirl) écolier, écolière - collégien, collégienne - lycéen, lycéenne
 کارت دانشجویی (student card) carte d'étudiant
 دانش آموخته - فارغ التحصیل (qualified) diplômé, diplômée

فضا (space - area) espace m. - étendue f.
 فضا نورد (cosmonaut - astronaut) cosmonaute - astronaute - spationaute
 فضانوردی (space flying) navigation spatiale f.
 سفر فضائی (space travel) voyage spatial
 فضائی - مربوط به فضا و فضانوردی (spatial) spatial, spatiale
 فضا دار - جادار (# تنگ و کوچک) (big - commodious - spacious - roomy)
 grand, grande - vaste - spacieux, spacieuse - large

رفتن (# آمدن) (to go) s'en aller - aller - partir
 راه رفتن (to walk) marcher
 رفت و آمد (comings and goings) allées et venues - va-et-vient m.
 رفت و برگشت - آیاب و ذهاب (comings and goings) aller et retour m.
 روش - متد - طریقه - شیوه (method - process) méthode f. - procédé m.
 رفتار (behaviour) comportement m. - façon d'agir
 بد رفتاری (# خوش رفتاری) (ill-treatment) maltraitance f.
 بد رفتاری کردن (# خوش رفتاری کردن) (to ill-treat - to mistreat) maltraiter -
 brutaliser
 در رفتن - فرار کردن (to run away - to escape) se sauver - fuir - s'enfuir
 از دنیا رفتن - مُردن - درگذشتن - فوت کردن (to pass away - to die) décéder -
 mourir

- به خواب رفتن (to fall asleep) s'endormir
 از حال رفتن (to faint - to pass out) s'évanouir - perdre connaissance -
 être extrêmement fatigué, fatiguée
 رفته رفته - بتدریج - به تدریج - کم کم (little by little - bit by bit - gradually)
 petit à petit - peu à peu - au fur et à mesure
- عکس - تصویر (image - picture - photograph - portrait - photography -
 photo) photographie f. - photo f. - image f. - portrait m
 عکس رنگی (colour photography) photo en couleur
 عکس سیاه و سفید (black and white photography) photo en noir et blanc
 ظاهر کردن عکس (to process, to develop a film) développer une pellicule
 فیلم عکاسی (film) pellicule f.
 عکاس (photographer) photographe
 عکس گرفتن - عکس انداختن - عکس برداشتن (to photograph, to take
 photographs) photographier - se faire photographier - faire des photos -
 prendre des photos
 دوربین عکاسی (camera) appareil photo m.
 برعکس (quite the reverse - opposite) au contraire
 برعکس - درست برعکس (unlike - quite unlike) contrairement à
 عکس العمل - واکنش (reaction) réaction f.
 معکوس - وارونه - واژگونه (reversed) renversé(e) - inversé(e)
 منعکس (reflected - resoned) réfléchi, réfléchie - résonné, résonnée
 انعکاس صدا - پژواک (resonance) résonance f. - écho m.
 انعکاس نور - بازتاب نور (reflection) reflet m.
- طرف (جمع شکسته = اطراف) - سو - جهت (side - direction) côté m. - direction f.
 طرفدار - هوا دار - هوا خواه (# مخالف) (partisan) partisan(e)
 طرفداری - هواداری - هوا خواهی (# مخالفت) (attitude and action of a partisan
 - partiality) attitude et action du partisan - partialité f.
 طرفداری کردن - هواداری کردن (# مخالفت کردن) (to support - to give support to
 - to back) soutenir - parler et agir en faveur de qqn. ou de qqch. - défendre
 une cause

بیطرف (impartial) impartial, impartiale - neutre

بیطرفی (impartiality) impartialité f.

روشن (light - bright - clear) lumineux, lumineuse - clair, (# تاریک - خاموش)

claire - éclairé, éclairée - allumé, allumée

روشن کردن آتش، چراغ، رادیو... (# خاموش کردن) (to light - to switch on -
to turn on) allumer

روشنی - روشنایی - نور - پرتو - فروغ (# تاریکی - ظلمت) (light - brightness)
clarté f. - lumière f.

روشن - واضح (clear - lucid) clair, claire - lucide

روشن فکر - انتلکتوئل (open-minded and intellectual person) personne chez

qui prédomine le goût pour les activités intellectuelles - ouvert d'esprit

روشن دل - روشن ضمیر (clairvoyant - wise) clairvoyant(e) - sage éclairé

چشم شما روشن ! (expression for a happy event like a birth, a marriage etc.)
félicitations ! - expression qui se dit à l'occasion d'un heureux événement
comme naissance, mariage, retour d'un long voyage, etc.

چشم روشنی (present, gift given for a happy event like a birth, a marriage
etc.) cadeau offert à l'occasion d'une naissance, d'un mariage, etc.

انسان - بشر - آدمی (mankind) Homme m. - être humain

انسانیت (humanity - humaneness) humanité f. - bonté f.

انسانی = مربوط به انسان (# حیوانی - مربوط به حیوان) (human # animal) humain,
humaine # animal, animale

انسانی = مربوط به انسانیت (# غیر انسانی) (human # inhuman) humain
inhumain

انسان دوست - بشر دوست (humanist) humaniste

انسان دوستی - بشر دوستی (humanism) humanisme m.

انسان دوستانه - بشر دوستانه - از روی انسانیت و انسان دوستی (humanitarian -

humanistic - humanely) humanitaire - humaniste - humainement

با انسانیت (who respects men and humanity - humanely) qui respecte
les hommes et l'humanité - humain, humaine

گیاه - نبات (plant) plante f.

گیاهی - نباتی (relating to plants) végétal, végétale
 گیاهخوار (vegetarian) végétarien, végétarienne
 گیاهخواری (vegetarism) végétarisme *m.*
 گیاه شناسی (botany) botanique *f.*
 باغ گیاه شناسی - باغ نباتات (botanical garden) jardin botanique
 گیاه شناس (botanist) botaniste
 گیاهان طبی - گیاهان دارویی (medicinal herbs) plantes médicinales
 گیاهان آبی - گیاهان آبی (aquatic plants) plantes aquatiques

شب (# روز) nuit *f.* (night)
 شب بخیر (# روز بخیر) bonsoir - bonne nuit (good night)
 سرشب (# آخر شب) début de soirée (the first part of the night)
 شبانه (# روزانه) nocturnal) nocturne
 شبانگاه (night - evening) soir *m.* - nuit *f.*
 شب نشینی - مهمانی شب (party) réception du soir - soirée *f.*
 شب زنده داری (sleepless night) veillée *f.* - nuit blanche *f.*
 نیمه شب - نصفه شب (midnight) minuit *f.*
 دیشب (last night) hier soir
 پریشب (the night before last) avant-hier soir
 امشب (tonight) ce soir
 فردا شب (tomorrow evening) demain soir
 پس فردا شب (the day after tomorrow in the evening) après demain soir
 شبگرد (patrol) patrouille *f.*
 شب کار (who works at night) travailleur, travailleuse de nuit
 شبنم - زاله (dew) rosée *f.*
 شب تاب - کرم شب تاب (firefly) luciole *f.* - ver luisant *m.*
 شب پره - موش کور - خفاش (bat) chauve-souris *f.*
 گل شب بو (gillyflower) giroflée *f.*
 یک شبانه روز (a night and a day - 24 hours) un jour et une nuit - 24 heures

- مدرسه ی شبانه روزی (boarding school) pensionnat *m.* - internat *m.* - pension *f.*
- هزار و یک شب (The Thousand and One Nights) Les Mille et Une Nuits
- شب زفاف (the wedding night) nuit de noces
- شب نامه (clandestine newspaper) journal clandestin
- شبخون (nocturnal attack) attaque nocturne
- نور (جمع شکسته = أنوار) - فروغ - روشنی - روشنائی - پرتو (# تاریکی - ظلمت) (light - brightness) lumière *f.* - clarté *f.*
- نوری (relating to light) qui se rapporte à la lumière
- نورانی - روشن (# بی نور - تاریک - تیره و تار) (bright) lumineux, lumineuse
- پرنور - درخشان (# کم نور) (luminous - bright) lumineux(euse) - éclatant(e)
- بی نور - تیره و تار (# نورانی - روشن) (gloomy - dark) sombre - terne
- نور افکن - پروژکتور (spotlight - projector) projecteur *m.*
- نور چشم - نور چشمی (beloved child - favorite child) enfant chéri
- سال نوری (light year) année-lumière *f.*
- انکسار نور - شکستن نور (refraction) réfraction de la lumière
- خورشید - شمس (sun) soleil *m.*
- خورشیدی - شمسی (solar) solaire
- خورشید گرفتگی - خورشید گرفته گی - کُسوف (solar eclipse) éclipse de soleil
- گرفتن (to take - to capture - to obtain) prendre - saisir - attraper - capter - obtenir
- گرفته (blocked - sad - overcast) sombre - triste - couvert, couverte - maussade - bouché, bouchée - saisi, saisie
- صدای گرفته (hoarse voice) voix enrouée - voix prise
- گرفتار (captive - engaged - busy) captif, captive - occupé, occupée
- گرفتاری - درد سر - مشکل (problem) embarras *m.* - problème *m.*
- گرفتگی - گرفته گی - انسداد (obstruction - blockage) obstruction *f.* - engorgement *m.* - blocage *m.*

گرفتگی عضلات - گرفته گی عضلات (cramp) crampe f.
 جشن گرفتن (# عزا گرفتن) fêter - célébrer (to observe - to feast - to celebrate)
 ...گیر - گیری (پسوند) suffixe (suffix)
 برق گیر (lightning conductor) paratonnerre m.
 بارگیری (load - loading) chargement m. - embarquement des marchandises
 دلگیری - رنجش (annoyance - vexation) contrariété f.
 دلگیر (# دل باز) triste - sombre (dark - sad)
 زبانش می گیرد (he stammers) il est bègue
 زن گرفتن (# شوهر کردن) épouser une fille, une femme (to marry a woman)
 روزه گرفتن (to observe Ramadan) faire le jeûne du mois de ramadan
 او سرطان گرفته است - دچار سرطان شده است (he has cancer) il a un cancer
 عوضی گرفتن (to mistake sb./sth. for) confondre deux choses, deux personnes
 دلم گرفته (= I feel low - I feel down) = J'ai le cafard
 زمین - آرض (جمع = آراضی) - خاک terre f. - sol (earth - ground - land - soil)
 m. - terrain m.
 کره ی زمین (The Earth) La Terre - la planète Terre
 زمینی (earthly - terrestrial) terrestre - de terre
 زمین دار (landowner) propriétaire terrien, propriétaire terrienne
 زمین خوردن - (به) زمین افتادن - (to fall on the floor - to fall down) tomber
 chuter
 زمینگیر (paralysed - paralytic) paralytique - impotent, impotente
 زمین شناسی (geology) géologie f.
 زمین شناس (geologist) géologue
 زمین لرزه - زلزله (earthquake) tremblement de terre - séisme m.
 سیب زمینی (potato) pomme de terre f.
 زیر زمین (cellar - basement) sous-sol m. - cave f.
 زمین بایر (uncultivated soil) terre inculte - terre aride
 ثروت زیر زمینی (subterranean wealth) richesse souterraine

- (circulation - rotation - walk - stroll) circulation *f.* - promenade *f.* گردش
- rotation *f.*
- (to move - to circulate - to go for a walk or stroll) circuler - گردش کردن
se promener
- (walk - park) promenade *f.* - lieu de promenade گردشگاه
- (circulation) circulation du sang گردش خون
- (form - shape) forme *f.* - aspect *m.* - ریخت - فرم - شکل (جمع شکسته = اشکال)
figure *f.*
- (manner - way) manière *f.* - façon *f.* - نحوه - روش - طریق - طور - شکل
sorte *f.*
- (funny face) grimace *f.* شکلک - دهن کجی
- (to make a funny face) grimacer - faire une grimace شکلک در آوردن - دهن کجی کردن - ادا در آوردن
- (action of to organize) action d'organiser تشکیل - سازمان دهی
- (formed - organized) organisé(e) - formé(e) façonné(e) متشکل - سازمان یافته
- (organizations) organisations تشکیلات - سازمان ها
- (to shape - to form - to organize - to set up) former - organiser - créer - composer - constituer تشکیل دادن - سازمان دادن
- (short - short-lived - temporary) court, courte - bref, brève - éphémère - passager, passagère کوتاه (# بلند - طولانی)
- (shortness) brièveté *f.* کوتاهی
- (negligence - قُصور - اِهمال - فروگذاری - مُسامحه - سهل انگاری - negligance) négligence *f.* کوتاهی کردن - اِهمال کردن - فروگذاری کردن - سهل انگاری کردن
- (to neglect) négliger کوتاهی کردن
- (short - short-lived) de courte durée کوتاه مدت (# دراز مدت)
- (narrow-minded) borné, bornée کوتاه اندیش
- (to shorten) raccourcir کوتاه کردن (# بلند کردن)

سال نو ایرانی با فصل بهار آغاز می شود. نوروز یک جشن سنتی ملی و بسیار قدیمی است. مردم برای عید نوروز خانه تکانی می کنند، یعنی خانه شان را تمیز می کنند و سفره ی هفت سین می چینند. هفت سین یعنی هفت چیز، و بیشتر خوراکی، که اسمشان با حرف سین شروع می شود، مثلاً سیب، سرکه، سیر، سنجید و سمنو. در سفره ی هفت سین چیزهای دیگری مثل شمع، ماهی، آینه، سنبل، سکه، تخم مرغ و سبزه هم می گذارند. سبزه یعنی دانه های گندم و عدس که آنها را دوسه هفته پیش از رسیدن سال نو در بشقاب سبز می کنند. شب عید نوروز یا روز عید، مردم سبزی پلو با ماهی می خورند.

روز اول فروردین همگی لباس نو می پوشند، همدیگر را می بوسند و رسیدن سال نو را به یکدیگر تبریک می گویند، و نقل و شیرینی می خورند تا همیشه دهانشان شیرین باشد. در روزهای عید مردم به دیدن خویشان و دوستان می روند، و بزرگ ترها به کوچک ترها عیدی می دهند. اما معنای سَمبلیک یا نمادین خانه تکانی کردن و لباس نو پوشیدن و به دیدن یکدیگر رفتن و روبوسی کردن اینست که خانه ی دل را هم تمیز کنیم، و به افکار و احساسات مان هم لباس نو بپوشانیم. یعنی دشمنی ها و کینه ها و دلگیری ها را فراموش کنیم.

عید نوروز دوازده روز طول می کشد. روز سیزدهم مردم سبزه هائی را که برای نوروز سبز کرده اند دور می اندازند، از شهر بیرون می روند و تمام روز را در دشت و صحرا می گذرانند.

چند واژه و اصطلاح :

جشن *fête f. (feast)*

خانه تکانی *grand nettoyage de printemps (spring cleaning)*

قدیمی (# جدید - مدرن) *ancien, ancienne - vieux, vieille (ancient - old)*

خوراکی - خوردنی *aliment m. (foodstuff)*

دشمن - خصم - عداوت (# دوست - رفیق) *ennemi, ennemie (enemy)*

دشمنی - خصومت - عداوت (# دوستی - رفاقت) *animosité f. - inimitié f. (animosity - hostility)*

سنبل *jacinthe f. (hyacinth)*

سکه *pièce de monnaie (coin)*

بشقاب (plate - dish) assiette f. - plat m.
 سبزی پلو (rice cooked with fines herbs) plat de riz aux fines herbes
 ماهی (fish) poisson m.
 نُقل (wedding and feast's traditional candy) dragées traditionnelles des mariages et des fêtes
 سَمْبَلِیک - نمادین (symbolic) symbolique
 دلگیری - رنجش - رنجیدگی (offense) contrariété f.
 دشت و صحرا - در و دشت (plain) plaine f. - campagne f. - prairie f. - étendue verdoyante

چند واژه ی هم خانواده :

عید (جمع شکسته = اعیاد) (# عزا) fête f. (feast)
 عیدی (new year's gift) étrennes f. - cadeau du nouvel an
 عید نوروز - جشن سال نو (iranian new year) fête du nouvel an iranien
 عید شما مبارک - سال نو مبارک (happy new year) bonne année
 عید فطر (the feast held after the fasting month) fête de la fin du mois de ramadan chez les musulmans

تمیز - پاک - پاکیزه - نظیف (# کثیف - چرک) (clean) propre - pur, pure - net, nette
 تمیز کردن - پاک کردن (# کثیف کردن) (to clean) nettoyer
 تمیزی - پاکی - نظافت (# کثافت) (cleanness) propreté f. - netteté f. - pureté f.

تمیز دادن - تشخیص دادن (to discern - to distinguish) discerner - distinguer
 تمیز - قوه ی تمیز - قوه ی تشخیص (discernment) discernement m.
 دیوان تمیز - دیوان عالی تمیز (final court of appeal - supreme court) cour de cassation

سیب (apple) pomme f.
 سیب زمینی (potato) pomme de terre f.

سیب آدم (Adam's apple) pomme d'Adam

شراب سیب (cider) cidre *m.*

مربای سیب (apple jam) confiture de pommes *f.*

درخت سیب (apple tree) pommier *m.*

عدس (lentil) lentille *f.*

عدسی - خوراک عدس (dish of lentils) plat de lentilles

عدسی (lens) lentille *f.* (optique)

عدسی چشم (crystalline lens) cristallin *m.*

عدسی مقعر (biconcave) lentille biconcave

عدسی محدب (biconvex) lentille biconvexe

گندم (wheat) blé *m.* - froment *m.*

گندم زار - مزرعه ی گندم (wheatfield) champ de blé

خوشه ی گندم - سنبله ی گندم (wheat ear) épi de blé

آرد گندم (wheatflour) farine de blé - farine de froment

گندم گون (brown) brun, brune

لباس (جمع شکسته = آلبسه) - جامه - رخت - پوشاک (clothes - dress - garment)
vêtement *m.* - habit *m.*

لباس پوشیدن (to dress - to clothe - to put on) s'habiller

لباس متحد الشکل - یونیفورم (uniform) uniforme

لباس مبدل (disguise) déguisement *m.*

لباس فروش (seller of clothes) vendeur, vendeuse de vêtements

خوش لباس (# بد لباس) (smart - nicely dressed) femme, homme qui porte
des vêtements élégants - chic

ملبَس (dressed) habillé, habillée

بوسیدن - ماچ کردن (to kiss) embrasser

بوسه - بوس - ماچ (a kiss) bise *f.* - baiser *m.*

روبوسی کردن (to kiss one another) s'embrasser

تبریک (جمع = تبریکات) - شاد باش - تهنیت (# تسلیت) (congratulation - best wishes) félicitations f. - meilleurs vœux

تبریک گفتن (# تسلیت گفتن) (to congratulate) féliciter - présenter ses vœux, ses félicitations

مبارک باشد! - مبارک باد! - تبریک عرض می کنم - تبریک می گویم (تبریک عرض می کنم - تبریک می گویم # تسلیت عرض می کنم - تسلیت می گویم)

(congratulation !) formules pour présenter ses vœux - félicitations f.

برکت - افزونی (prosperity) prospérité f. - abondance f.

بارک اله - آفرین - مَرَحَبَا! bravo (bravo !)

خویش - خویشان - خود (self) soi - soi-même

خویش - خویشاوند - قوم و خویش - کس و کار - فامیل (relative) parent proche

خویشی - خویشاوندی (relationship) parenté f.

خویشاوندی سببی (# خویشاوندی نَسَبی) (relationship by marriage) parenté par alliance, par mariage

حس (جمع شکسته = حَوَاس) (sense - sensation) sens m. - sensation f.

حواس پنجگانه (the five senses) les cinq sens

اعضای حس (اعضا = جمع شکسته ی عُضُو) (sense organs) organes des sens

حواس پرت - کم حواس - گیج - بی حواس (# حواس جمع) (absent-minded - scatterbrain) étourdi, étourdie - distrait, distraite

حواس پرتی - کم حواسی - بی حواسی - گیجی (absent-mindedness) étourderie f. - distraction f.

حس کردن - احساس کردن (to feel - to perceive) sentir - percevoir

احساس (جمع = احساسات) (feeling - sentiment) sentiment m. - sensation f.

احساساتی (sentimental) sentimental, sentimentale

حساس (sensitive) sensible - sensitif, sensitive

حساسیت (sensibility - sensitivity) sensibilité f.

حساسیت - آلرژی (allergy) allergie f.

حساسیت داشتن به (to be allergic to) être allergique à
 بی حسی (anaesthesia - inertia) inertie *f.* - anesthésie *f.*
 بی حسی موضعی (local anaesthesia) anesthésie locale
 بی حس کردن - بیهوش کردن (to anaesthetize) anesthésier
 بی حس (inert - anaesthetized) inerte - anesthésié, anesthésiée

پوشیدن - لباس پوشیدن (to dress) s'habiller - se vêtir
 لباس پوشاندن (to dress) habiller
 پوشاندن (to cover) couvrir
 پوشش (cover - covering) couverture *f.* - tout ce qui couvre
 روپوش (overcoat) pardessus *m.* - couverture *f.*
 زیر پوش (undergarment) sous-vêtement *m.*

کینه - کین - بُغض (rancor - spite) rancune *f.* - ressentiment *m.* - rancœur *f.*
 کینه جو - کینه ای - کینه توز (rancorous - vindictive) rancunier, rancunière -
 vindicatif, vindicative
 کینه جوئی - کینه ورزی - کینه توزی (vindictiveness - seeking to take
 vengeance) désir de vengeance

۱۵ - از کارتان راضی هستید؟

اولی : شما دانشجو هستید ؟

دومی : بله، من دانشجوی روان شناسی هستم.

اولی : کجا درس می خوانید ؟

دومی : در دانشگاه تهران درس می خوانم.

اولی : سال چندم هستید ؟

دومی : سال چهارم هستم و امسال تابستان لیسانس می گیرم. شما هم دانشجو هستید ؟

اولی : نه، من تا پارسال دانشجو بودم اما از شش ماه پیش در یک بانک کار می کنم.

دومی : از کارتان راضی هستید ؟

اولی : زیاد نه، من از کار بانکی خوشم نمی آید.

دومی : چه نوع کاری را دوست دارید ؟

اولی : دلم می خواهد در یک کتابخانه یا در یک کتاب فروشی کار کنم.

دومی : عجب ! برادر من در یک کتاب فروشی کار می کند. هفته ی آینده او برای شام به خانه ی

من می آید، شما هم بیایید و با او آشنا شوید. شاید برادرم بتواند به شما کمک کند تا کاری را که

دوست دارید پیدا کنید.

اولی : شما در تهران هستید ؟

دومی : بله، من ساکن تهران هستم.

اولی : من هم در تهران هستم، از چهار سال پیش در تهران زندگی می کنم.

دومی : پس لطفاً نشانی و شماره ی تلفن تان را به من بدهید. من هم آدرس و شماره ی تلفنم را به

شما می دهم و سه شنبه ی آینده، بیست و دوم فروردین ساعت هفت بعد از ظهر منتظر شما هستم.

چند واژه و اصطلاح :

لیسانس (B.A. - B.SC.) licence f.

نشانی - آدرس f. adresse postale (address)

چند واژه ی هم خانواده :

- روان *f. psyché (psyche)*
روانی *psychique - mental, mentale (psychic - psychic-mental)*
روان-تنی - پسیکوسوماتیک *psychosomatique (psychosomatic)*
روان پریشی - پسیکوز *f. psychose (psychosis)*
روان شناختی - مربوط به روان شناسی - *psychologique (psychological) relatif à la psychologie*
بیمار روانی *malade mental, malade mentale (mentally ill)*
بیماری روانی *maladie mentale (mental illness)*
بیمارستان روانی *hôpital psychiatrique (psychiatric hospital)*
روان شناسی *f. psychologie (psychology)*
روان شناس *psychologue (psychologist)*
روان پزشکی *f. psychiatrie (psychiatry)*
روان پزشک *psychiatre (psychiatrist)*
روانکاوی *f. psychanalyse (psychoanalysis - analysis)*
روان کاو *psychanaliste (analyst - psychoanalyst)*
روان درمانی *f. psychothérapie (psychotherapy)*
روان درمان کار *psychothérapeute (psychotherapist)*
روان شناسی اجتماعی *f. psychosociologie (psychosociology)*
- درس (جمع شکسته = دُروس) *f. étude - leçon (lesson)*
درس خواندن - تحصیل کردن *étudier (to study)*
درس خصوصی *leçon particulière, cours particulier (private lesson)*
تدریس - آموزش *m. enseignement - action d'enseigner (teaching - education)*
تدریس کردن - درس دادن *enseigner (to teach)*
مدرسه (جمع شکسته = مدارس) *f. école (school)*
همدرس - همکلاس - هم شاگردی *camarade de classe (school mate)*
درس خوان - *appliqué, appliquée - studieux, studieuse (studious - hard-working)*

درسی - تحصیلی (relating to lessons, to studies) relatif aux études - scolaire

راضی - خشنود - خُرسند (# ناراضی - ناخشنود) (satisfied - pleased - happy)
satisfait, satisfaite - content, contente

رضایت - خشنودی - خُرسندی (# نارضایتی - ناخشنودی) (satisfaction - consent -
approval) satisfaction f. - approbation f. - consentement m. -
contentement m.

ناراضی - ناخشنود (# راضی - خوشنود) (unsatisfied - frustrated) insatisfait,
insatisfaite - mécontent, mécontente - frustré, frustrée

نارضایتی - ناخشنودی (# رضایت - خشنودی) (unsatisfaction - frustration) insatisfaction f. - frustration f.

از خود راضی - پر مدعا - خودپسند (# فروتن - متواضع - افتاده) (pretentious -
overweening) présomptueux, présomptueuse - prétentieux, prétentieuse
رضایت بخش (satisfactory) satisfaisant, satisfaisante

راضی کردن (to satisfy - to give satisfaction) satisfaire - contenter

راضی شدن (to be content - to be satisfied) se satisfaire - être satisfait,
être satisfaite

راضی شدن به (to be content with - to be satisfied with) se contenter de

کتاب (جمع شکسته = کُتب) (book) livre m.

کتابچه - دفترچه (notebook) cahier m.

کتاب فروشی (bookshop) librairie f.

کتابخانه (library) bibliothèque f.

کتابدار (librarian) bibliothécaire

کتابداری (profession of librarian) profession de bibliothécaire

کتاب شناسی - فهرست کتاب شناسی (bibliography) bibliographie f.

کتاب خطی (a manuscript book) livre manuscrit

کتاب لغت - فرهنگ لغت - لغت نامه - واژه نامه - دیکسیونر (dictionary)
dictionnaire m.

مکتب (جمع شکسته = مَکاتب) - مکاتب هنری و ادبی (school = mouvement in art
and literature) écoles d'art, écoles littéraires (Romantisme,
Impressionnisme, etc.)

(to correspond - to write each other) correspondre - s'écrire مکاتبه کردن
 (written) écrit, écrite (# شفاهی) کتبی
 (in writing) par écrit (# شفاهاً) کتاباً
 (an archeological tablet) tablette سنگ نوشته - سنگ نبشته
 archéologique

(what a surprise !) tiens ! - quelle surprise ! عجب !
 (strange - astonishing) étrange حیرت آور - شگفت - عجیب (جمع شکسته = عجایب)
 - merveilleux, merveilleuse - bizarre
 (the seven wonders) les sept merveilles du monde عجایب هفتگانه
 (surprise - astonishment - amazement) شگفتی
 étonnement m. - surprise f. - ahurissement m. - stupéfaction f.
 (astonishing - strange - شگفت انگیز - تعجب آور - حیرت آور - حیرت انگیز)
 marvelous) étrange - étonnant, étonnante - prodigieux, prodigieuse -
 merveilleux, merveilleuse - surprenant, surprenante
 (to be surprised - to be شگفت شدن - بهت زده شدن - حیرت کردن)
 astonished) s'étonner - être stupéfait, être stupéfaite - être surpris, être
 surprise
 (amazed - astonished - مات و مبهوت - متعجب - حیرت زده - بهت زده - مبهوت - مات و مبهوت)
 surprised) étonné, étonnée - surpris, surprise - ahuri, ahurie - stupéfait,
 stupéfaite
 (with surprise - with amazement) با حیرت - با حالت تعجب - با تعجب
 surprise - d'un air étonné - avec stupéfaction

(inhabitant - occupant - resident) habitant, habitante ساکن
 résident, résidente
 (calm - still - quiet) immobile - calme ساکن - بی حرکت
 (living - housing) l'action, le fait d'habiter - résidence f. سکونت
 habitation f.
 (to live in) habiter سکونت داشتن - ساکن بودن
 (occupied) habité, habitée (# نا مسکون - غیر مسکون) مسکون
 (residential) résidentiel, résidentielle مسکونی - مخصوص سکونت - برای سکونت
 (residence - abode) محل سکونت - مسکن (جمع شکسته = مساکن) - منزل
 habitation f. - logement m. - demeure f.

- شماره - نُمره (number) numéro *m.*
- شماره تلفن - نمره تلفن (telephone number) numéro de téléphone
- شمارش - مُحاسبه (counting) calcul *m.* - numération *f.*
- شمردن - حساب کردن - محاسبه کردن (to count) compter - calculer - énumérer
- سرشماری (census) recensement des habitants d'un pays
- شمار - تعداد (count) compte *m.* - nombre *m.*
- به شمار آوردن - به حساب آوردن (to count as - to reckon among) compter
parmi... - considérer comme
- بیشمار - بی اندازه - بی حساب - بی حد و حساب (# محدود - محدود) (countless -
innumerable) innombrable - incalculable - sans limite
- به شمار رفتن - به شمار آمدن - به حساب آمدن (to be reckoned among) être
compté parmi...
- انتظار - چشم به راهی (wait) attente *f.*
- منتظر - چشم به راه (who waits) qui attend
- انتظار (جمع = انتظارات) - توقع - چشمداشت (expectation) espérance *f.* -
attente *f.*
- انتظار داشتن - توقع داشتن (to expect) s'attendre à - espérer
- انتظار کشیدن - منتظر بودن - چشم به راه بودن (to wait) attendre
- سالن انتظار - اتاق انتظار (waiting room) salle d'attente
- غیر منتظره (unexpected - unforeseen) inattendu, inattendue - inopiné,
inopinée - imprévu, imprévue
- به طور غیر منتظره (unexpectedly) inopinément - d'une façon inattendue -
à l'improviste

پرنده گفت: "چه بوئی، چه آفتابی، آه

بهار آمده است

و من به جستجوی جفتِ خویش خواهم رفت."

پرنده از لبِ ایوان

پرید، مثل پیامی پرید و رفت

پرنده کوچک بود

پرنده فکر نمی کرد

پرنده روزنامه نمی خواند

پرنده قرض نداشت

پرنده آدم ها را نمی شناخت

پرنده روی هوا

و بر فراز چراغ های خطر

در ارتفاع بی خبری می پرید

و لحظه های آبی را

دیوانه وار تجربه می کرد

پرنده، آه، فقط یک پرنده بود

(فروغ فرخ زاد مشهورترین زن شاعر در شعر نو فارسی است. او در سال ۱۳۱۳ - ۱۹۳۴ در تهران به

دنیا آمد، و در سال ۱۳۴۵ - ۱۹۶۶ در سن ۳۲ سالگی در یک حادثه ی اتوموبیل جان سپرد.

فروغ نوشتن شعر را از شانزده سالگی آغاز کرد، و در سال های آخر زندگی کوتاهش، با دفتر شعر

« تولدی دیگر »، به اوجِ خلاقیتِ شعری خود رسید. اشعار این دفتر، با زبان نو و طبیعی، و احساس

زنانه و انسانی شان، نقطه ی شروع تازه ای در شعر مدرن فارسی به شمار می روند. شعر " پرنده

فقط یک پرنده بود " نیز از همین دفتر انتخاب شده است.)

چند واژه و اصطلاح :

- چه بوئی! ! (what a smell !) quelle odeur !
جفت (partner - pair) partenaire - paire f.
ایوان - مهتابی - تراس (veranda) véranda f. - terrasse f.
پیام - پیغام (message) message m.
بر فراز - بالای (on - on top) sur - au-dessus de - en haut de
تجربه کردن (to experience) éprouver - vivre qqch. - expérimenter
لحظه - دم - آن (moment - instant) moment m. - instant m.
جان سپرد - از دنیا رفت - درگذشت - فوت کرد - مُرد (he, she passed away - he, she died) il, elle est décédé(e) - il, elle est mort(e)
اوج (the highest point - summit) point culminant - le point le plus haut - zénith m.
خلاقیت - آفرینش (creation) création f.

چند واژه ی هم خانواده :

- بو - رایحه (smell) odeur f.
بودار (odorous) odorant, odorante
بویائی - حس بویائی - شامه (sense of smell) l'odorat m.
بودادن - برشته کردن (to roast) griller
بوداده - برشته (roasted) grillé, grillée
بوی خوب دادن (# بوی بد دادن) (to smell good) sentir bon
بو کردن - بوئیدن (to smell) sentir
خوشبو - معطر - خوش عطر (# بدبو - متعفن) (odorous - perfumed) odorant, odorante - embaumé, embaumée - suave - parfumé, parfumée
بد بو - متعفن - بوناک (# خوشبو - معطر - خوش عطر) (smelly - putrid) fétide - infecte - puant, puante
بوگیر (deodorant) déodorant

- جستجو (search) recherche f.
- جُستن (to search) chercher - rechercher
- جُستن (to find) trouver
- جستجو کردن - دنبال چیزی گشتن (to look for - to search for - to seek) chercher - rechercher
- جوینده - جستجوگر (seeker - searcher) qui cherche - chercheur, chercheuse
- جوینده یابنده است (the one who seeks will find) qui cherche trouve
- جویا شدن (to try to know - to attempt to know - to seek to know) s'informer - demander - se renseigner - chercher à savoir
- ... جو پسوند (suffix = who searches) suffixe = qui cherche
- هنرجو (student of art school) élève, étudiant, étudiante dans une école d'art
- دانشجو (student) étudiant, étudiante
- لب (lip) lèvre f.
- لب - لبه - کنار - کناره (side - edge) bord m. - rebord m. - côte f.
- زیر لب گفتن (to mutter - to mumble) marmotter - marmonner
- لبالب - لبریز - سرشار (full - overflowing) tout plein, toute pleine - comble
- لبخند - تبسم (smile) sourire m.
- پریدن (to fly - to jump) voler - s'envoler - sauter - bondir
- پرواز کردن (to fly) voler - s'envoler
- پرواز (flight) vol m. - envol m. - envolée f.
- پرش (jump - jumping) saut m. - bond m.
- پرنده (bird) oiseau m.
- پر (feather) plume f.
- پروبال (feathers - plumage) plumage m.
- از خواب پریدن (to wake up suddenly) se réveiller brusquement
- رنگ پریده (pale) pâle

خواب از سرم پرید (I did not feel sleepy - I could not sleep) je n'avais pas
sommeil - je n'ai pas pu dormir

قرض (جمع شکسته = قروض) - وام - بدهی - بدهکاری (debt) dette f.

قرض - وام (debt) emprunt m.

مقروض - قرض دار - بدهکار - وام دار (who is in debt) endetté, endettée

مقروض شدن - قرض دار شدن (to get into debt) s'endetter

قرض کردن - قرض گرفتن - وام گرفتن (# قرض دادن) (to borrow) emprunter

خطر (جمع = خطرات) (danger) danger m. - risque m. - péril m.

از خطر جستن (to escape danger) échapper au danger

خطرناک (# بی خطر) (dangerous - perilous - hazardous) dangereux,

dangereuse - périlleux, périlleuse

مُخاطره (risk - hazard) risque m. - péril m.

خطر کردن - مخاطره کردن (to risk - to hazard) risquer

خطیر - مشکل و پر خطر - بلند مرتبه - ارجمند - مهم - عظیم (dangerous -

considerable - grandiose) dangereux, dangereuse - grandiose -

considérable - grand, grande - important, importante

ارتفاع - بلندی (جمع = ارتفاعات) (# پستی) (height - altitude) hauteur f.

altitude f.

مرتفع - بلند (# کوتاه - پست) (high) haut, haute - élevé, élevée

رفع شدن - مرتفع شدن - از میان رفتن (to be cured - to be remedied) être

éliminé, être éliminée (problème, ennui, maladie)

رفیع - بلند - بلند پایه - ارجمند - والا (high - sublime - elevated) haut, haute -

élevé, élevée - sublime - éminent, éminente - haut-placé, haut-placée

ترفیع (promotion - raising in grade) promotion f. - élévation en grade

دیوانه - مجنون - بی عقل - بی خرد (# عاقل - خردمند) (mad - crazy) fou, folle

دیوانگی - جنون (# خردمندی - عقل) (madness - craziness) folie f.

démence f.

دیوانه وار (madly - crazily) follement

دیوانه بازی درآوردن (to act the mad) faire le fou
 کسی را دیوانه وار دوست داشتن - دیوانه ی کسی بودن (to be madly in love with sb.) aimer qqn. à la folie
 دیوانه کردن (to madden) rendre fou, folle - affoler
 دیوانه شدن (to craze) perdre la raison - devenir fou, folle
 دیوانه ی زنجیری (completely mad) archifou
 دیوانه خانه - دارالمجانین - تیمارستان (mad house) maison de fous - maison des aliénés

ایران یک کشور بزرگ کوهستانی است. شمال ایران، یعنی کناره های دریای خزر (دریای مازندران) هوای مرطوب و بارانی دارد، ولی در مرکز و جنوب هوا خشک و گرم است. در ایران چند رودخانه ی بزرگ مثل سفید رود در شمال، زاینده رود در مرکز، و کارون در جنوب، جاری است. بیشتر این رودخانه ها که در بهار پرآب هستند در تابستان کم آب می شوند.

تهران پایتخت ایران است و شیراز، اصفهان، تبریز، مشهد، کرمان و اهواز از شهر های بزرگ آن بشمار می آیند. اگر به نقشه ی ایران نگاه کنیم می بینیم که کشور عراق و ترکیه در غرب، و افغانستان و پاکستان در شرق ایران قرار گرفته اند. همسایه ی شمالی آن کشور روسیه است، و دریای عمان و خلیج فارس در جنوب این کشور قرار دارند.

ایران یک کشور باستانی است. خرابه های تخت جمشید (پرسپولیس) که در جنوب و نزدیک شیراز قرار دارد، از زمان امپراطوری هخامنشیان، و پادشاهانی مانند کوروش و داریوش بر جا مانده است.

مساجد ایران نیز از نمونه های زیبای معماری اسلامی به شمار می روند. مسجد سپهسالار در تهران، مسجد شاه در اصفهان، مسجد کبود در تبریز، و مسجد گوهر شاد در شیراز از مشهور ترین آنها هستند.

مینیاتور ها و قالی های زیبای ایرانی نیز بسیار معروف هستند، و قالی یکی از صادرات مهم ایران می باشد.

ایران کشوری نفت خیز است و نفت مهم ترین ثروت طبیعی این سرزمین به شمار می رود. تأسیسات نفتی و پالایشگاه های نفت در جنوب ایران قرار دارند.

چند واژه و اصطلاح :

کناره - کنار - لب *côte f.* - *bord m.* (*edge - side*)

مرطوب - نم دار (# خشک) *humide (wet)*

بارانی *pluvieux, pluvieuse (rainy)*

رودخانه *rivière f. (river)*

نقشه *carte f. - plan m. (map)*

مساجد (= جمع شکسته ی مسجد) *mosquées f. (mosques)*

قرار دارد - قرار گرفته است - واقع شده است - (is situated) se trouve - se situe -
 est situé, est située
 نمونه - مُدل (specimen - example - exemplar - model - exemplary) exemple
 m. - exemplaire - modèle m.
 مینیاتور (miniature) miniature f.

چند واژه ی هم خانواده :

کوه (mountain) mont m. - montagne f.
 کوهستان - کوهسار (mountain) montagne f. - contrée montagneuse
 رشته کوه - رشته جبال (mountainrange) chaîne de montagnes
 کوهستانی (mountainous - mountain) montagneux, montagneuse -
 de montagne
 دامنه ی کوه (mountainside) flanc de la montagne - versant de la montagne
 قله ی کوه - چکاد (mountain top - summit) sommet m. - cime f.
 کوهپایه (the foot of a mountain) pied de la montagne
 کوهی (گیاه - حیوان) (relating to mountain - some wild species of animals
 or plants) de la montagne - relatif à la montagne - certaines espèces
 sauvages (animal, plante)
 کوه آتش فشان (volcano) volcan m.
 کوه نورد (mountaineer) alpiniste
 کوه نوردی (mountaineering) alpinisme m.
 کوه نشین (mountain dweller - mountain people) montagnard,
 montagnarde
 کوه پیکر - غول پیکر (giant - gigantic) géant, géante - gigantesque

امپراطوری (empire) empire m.
 امپراطور (emperor) empereur m.
 همسر امپراطور (empress) impératrice f.

- جاری - روان - در جریان - رَوَندِه (# راکد - ساکن) (free-flowing - flowing - running) courant, courante - coulant, coulante
پول جاری (currency money) monnaie courante
حساب جاری (current) compte courant
امور جاری (everyday matter) affaires courantes
جاری بودن - جاری شدن - جریان داشتن (to flow - to run down) couler - circuler
جریان (flow - circulation) courant *m.* - cours *m.* - circulation *f.* - écoulement *m.*
جریانات (= جمع جریان) (events - occurrences - happenings) événements *m.* - courants *m.* - incidents *m.*
در جریان بودن (to keep one self abreast of things) être au courant de - être informé, être informée
کسی را در جریان گذاشتن (to keep informed) mettre qqn. au courant de qqch. - informer
- باستان (ancient times - Antiquity) Antiquité *f.*
ایران باستان (preislamic Iran) Iran préislamique
باستانی (relating to ancient times - antique - very old - very ancient) relatif à l'époque ancienne - antique - très ancien, très ancienne
باستان شناسی - علم باستان شناسی (archeology) archéologie *f.*
باستان شناس (archeologist) archéologue
- نفت (petroleum - oil) pétrole *m.*
نفتی (relating to petroleum, to oil) pétrolier, pétrolière - relatif au pétrole
نفت خیز - مناطق نفت خیز (oilfield - oil-bearing) gisements, régions pétrolifères
نفت کش - کشتی نفت کش (tanker - oil tanker) navire pétrolier
تأسیسات نفتی (oil installations) installations pétrolières
پالایشگاه نفت - تصفیه خانه ی نفت (oil refinery) raffinerie de pétrole
محصولات نفتی - فرآورده های نفتی (oil products) produits pétroliers
چراغ نفتی (paraffin lamp - oil lamp) lampe à pétrole

بخاری نفتی (oil stove) poêle à pétrole

معماری (architecture) architecture *f.*

معمار - آرشیتکت (architect) architecte

عُمران - آبادانی (# خرابی - ویرانی) (prosperity - development of a region, a town) prospérité *f.* - bonification *f.* - développement général de la vie d'une ville, d'une région

عمرانی (relating to development) relatif à la prospérité et au développement

تعمیر (جمع = تعمیرات) (repairing - mending - repair) réparation *f.* - raccommodage *m.* - restauration *f.*

تعمیر کردن - درست کردن (to repair - to mend) réparer - raccommoder - restaurer

قابل تعمیر (# غیر قابل تعمیر) (repairable - mendable) réparable - raccommodable

تعمیرگاه (repair shop) atelier de réparation

ثروت - مال و اموال - دارائی - غنا (# فقر) (wealth - richness - riches) richesse *f.* - fortune *f.* - opulence *f.* - biens *m.* - biens matériels - capital *m.*

ثروت طبیعی (natural wealth) richesse naturelle *f.*

ثروت فرهنگی - غنای فرهنگی (cultural wealth and richness) richesse culturelle

ثروتمند - غنی - پولدار - دارا (# فقیر - ندار - تنگدست - تهی دست) (rich - wealthy) riche - fortuné, fortunée - opulent, opulente

پالودن - تصفیه کردن (to refine - to filter) raffiner - filtrer

پالایش - تصفیه (refining - filtering) raffinage *m.* - filtration *f.*

پالایشگاه - تصفیه خانه (refinery) raffinerie *f.*

پالوده - فالوده (beverage, drink made with grated and sugared fruits) boisson sucrée de fruits râpés dans l'eau

شطرنج یکی از بازی های فکری است که امروزه در همه ی کشورهای جهان شناخته شده و بازی می شود.

شطرنج یک بازی بسیار قدیمی است. می گویند اصل آن از هند است و اولین بار پیش از اسلام، وزیر انوشیروان پادشاه ایران، آن را از هند به ایران آورد و به شاه هدیه داد.

تخته ی شطرنج تخته ای است که به شصت و چهار مربع سیاه و سفید تقسیم شده است، و هرکدام از آن ها را یک خانه ی شطرنج می نامند. تعداد مهره های این بازی سی و دو تاست، که یک دسته از آن ها سیاه و دسته ی دیگر سفید می باشد. مهره های هر دسته عبارت اند از: یک شاه، یک وزیر، دو فیل، دو اسب، دو رخ، و هشت پیاده. در این بازی هرکدام از دو بازی کُن (شطرنج باز) کوشش می کند حریفش را "مات" کند و برنده شود.

هر سال در مسابقات شطرنج جهانی، قهرمان شطرنج جایزه ی بزرگی دریافت می کند.

چند واژه و اصطلاح :

تقسیم شدن (to divide) se diviser - être divisé, être divisée

عبارت است از (consists in) consiste en - consiste à

بازیکن (player) joueur, joueuse

حریف - هماورد - رقیب (competitor - adversary) rival, rivale - adversaire
concurrent, concurrente

مات کردن (# مات شدن) mater (to mate - to check-mate)

برنده (# بازنده) gagnant, gagnante (winner - winning)

مُسابقه (جمع = مسابقات) (competition - match - race) compétition f. -
match m.

جایزه (prize) prix m.

چند واژه ی هم خانواده :

شطرنج - شترنج (chess) les échecs m.

شطرنج بازی کردن (to play chess) jouer aux échecs

شطرنج باز (chessplayer) joueur, joueuse d'échecs

تخته ی شطرنج (chessboard) échiquier *m.*

شطرنجی (squared) quadrillé, quadrillée

مهره ی شطرنج (chessman) pion - pièce de jeu d'échecs

جهان - دنیا - عالم - گیتی (world - universe) monde *m.* - univers *m.*

جهانی - جهان شمول (worldwide - universal) mondial, mondiale - universel, universelle

جهانی کردن - جهان شمول کردن (to make worldwide - to universalize) mondialiser - universaliser

جهان گرد - سیاح - توریست (tourist) touriste

جهان گردی - سیاحت - توریسم (tourism) tourisme *m.*

جهانگیر - فاتح (conqueror) conquérant *m.*

جهاندار - جهانشاه - پادشاه - شهریار (monarch - sovereign) monarque *m.* - souverain *m.*

جهان آفرین - آفریدگار - پروردگار - خداوند - خدا - ایزد - یزدان (= God) = Dieu *m.*

نقشه ی جهان نما (world map) carte du monde

کشورهای جهان سوم (third world) tiers-monde

مربع - چهار گوشه (square) carré *m.*

مربع - چهار گوش (square) carré, carrée

متر مربع (square meter) mètre carré

ربع - یک چهارم (quarter) quart *m.*

ربع ساعت (a quarter of an hour) un quart d'heure

رباعی (جمع = رباعیات) (quatrain) quatrain *m.*

وزیر (جمع شکسته = وزرا) (minister) ministre *m.* - vizir *m.*

نخست وزیر - صدراعظم (Prime Minister) Premier Ministre *m.*

وزارت - (function of minister - ministry) fonction de ministre - ministère *m.*

وزارتخانه (ministry administration) ministère *m.*

اسب (horse) cheval *m.*

اسب ماده - مادبان (mare) jument *f.*

کُره اسب (colt) poulain *m.*

اسب سواری کردن (to ride a horse) monter à cheval

اسب سواری (horse-riding) équitation *f.* - action et art de monter à cheval

اسب سوار - سوارکار (horseman - cavalier) cavalier, cavalière

اسب دوانی (horse race) course de chevaux

اسب آبی (hippopotamus) hippopotame *m.*

نعل اسب (horseshoe) fer à cheval

رُخ (در بازی شطرنج) cavalier *m.* (knight)

رخ - رخسار - رخساره - رو - روی - چهره - سیما - صورت (face) visage *m.* - figure *f.*
- face *f.*

نیمرخ (profile) profil *m.*

پیاده (# سواره) piéton, piétonne - à pied (pedestrian - on foot)

پیاده (مهره‌ی شطرنج) pion *m.* (pawn)

پیاده رو (pavement - sidewalk) trottoir *m.*

پیاده روی (walking - hiking) marche à pied - randonnée *f.*

پیاده شدن (# سوار شدن) descendre d'un véhicule, d'une monture
(to get off - to land - to alight)

پیاده کردن (# سوار کردن) démonter une machine, un appareil etc.
(to dismantle)

پیاده کردن (# سوار کردن) faire descendre qqn. d'un véhicule - déposer qqn. quelque part
(to drop sb. somewhere)

پیاده نظام (# سواره نظام) infanterie *f.* (infantry)

اصل (جمع شکسته = أصول) - قاعده - بنیاد (principle - origin - essence)
 principe *m.* - origine *f.* - original *m.* - essence *f.*
 اصل - اصلی (# فرع - فرعی) principal, principale
 - essentiel, essentielle - originel, originelle
 اصالت (originality - nobleness) originalité *f.* - authenticité *f.* - noblesse *f.*
 اصیل - صاحب اصل (original - genuine - of noble origin) authentique
 original, originale - de noble origine
 اصولاً - در اصل (in principle - originally) en principe - à l'origine
 اصولی (methodic) méthodique - fondé sur les principes scientifiques
 ou logiques
 اصلاً - به هیچ وجه - ابداً (not at all - not in the least) pas du tout - point

اسلام (islam) islam

اسلامی (islamic - muslim) islamique - musulman, musulmane

سلام - درود (greetings - salutation) salut *m.* - salutations *f.* - bonjour

مسلمان (muslim) musulman, musulmane

تسلیم (submission) soumission *f.* - acte de céder

تسلیم شدن (to give up - to give in - to submit - to yield to) céder - se
 soumettre - se rendre

سلامت - سالم - تندرست (healthy - sound) sain, saine - en bonne santé - bien
 portant, bien portante

سلامت - سلامتی - تندرستی (health - soundness) santé *f.*

به سلامتی ! ! (cheers !) santé ! - à votre santé !

یافتن - پیدا کردن - جستن (# گم کردن) (to find) trouver

دریافتن - فهمیدن - درک کردن (to understand - to grasp - to comprehend)
 comprendre - saisir - percevoir

دریافت کردن (to receive) recevoir

یافت شدن (to be found - to exist) se trouver - exister

بازیافتن (to find again) retrouver

یافته (found) trouvé, trouvée

کمیاب - نادر (rare - uncommon) rare
نایاب (no where to be found) introuvable - épuisé, épuisée
(pour livres, cassettes etc.)
یابنده (who finds) qui trouve
جوینده یابنده است (who searches will find) qui cherche trouve

پانزده سال است که خانم مریم طاهر زاده در بانک کار می کند. او منشی رئیس بانک است. رئیس بانک، آقای صبوری مرد جدی و باهوشی است و کارها را بخوبی اداره می کند. خانم طاهر زاده هم کارمند خوب و با تجربه ای است.

پارسال خانم طاهر زاده مریض شد و یک ماه و نیم در بیمارستان بستری بود. در آن مدت منشی دیگری به جای او در بانک کار می کرد. اما آقای صبوری از این منشی جدید راضی نبود، و می گفت که او گیج و بی دقت و نامنظم است، و اغلب در کارها اشتباه می کند. البته باید گفت که خانم طاهر زاده نه تنها منشی خوبی است، بلکه امور بانکی را هم به خوبی می شناسد. بعد ها آقای صبوری به خانم طاهر زاده گفت :

" شما در کارتان دقیق و منظم هستید، همه مثل شما نیستند. پرونده هایی که درست می کنید مرتب و منظم، و همیشه سر جایشان هستند. شما در کارتان به همه ی جزئیات توجه دارید و فراموشکار و حواس پرت نیستید. من از داشتن منشی خوبی مثل شما خوشحالم و در کارها به شما اعتماد دارم. "

چند واژه و اصطلاح :

- منشی (secrétaire - secretary - personal assistant)
 اداره کردن (gérer - diriger - to manage - to direct - to administer)
 administrer
 با تجربه - مُجَرَّب (# بی تجربه - تازه کار) expérimenté, (experienced - practised)
 expérimentée - éprouvé, éprouvée
 بستری - بیمار بستری (alité, alitée - bed-ridden)
 اغلب - اغلب اوقات - بیشتر اوقات - بیشتر وقت ها - اکثر اوقات - غالب اوقات - غالباً - اکثراً
 (# گاهی وقت ها - به ندرت - گاهگاه - گاهگاهی - گهگاه)
 (souvent - fréquemment - often - frequently)
 اشتباه (erreur f. - faute f. (mistake)
 پرونده - دوسیه (dossier m. (file - dossier)
 (چیزی را) سر جایش گذاشتن (mettre, ranger qqch. à sa place (to put away)

حواس پرت - گیج - کم حواس (# حواس جمع - متوجه) (absent-minded) distrait, distraite - étourdi, étourdie
 فراموشکار (forgetful) qui oublie facilement - distrait, distraite

چند واژه ی هم خانواده :

جدی (serious) sérieux, sérieuse
 جدی (# شوخی) sérieux m. - ce qui est sérieux - sérieusement (serious - seriously)
 جدی گرفتن (to take sth. or sb. seriously) prendre qqn. ou qqch. au sérieux
 جدیت (seriousness - effort) caractère de celui, celle, ce qui est sérieux - sérieux m. - gravité f. - effort m.
 به طور جدی (seriously) sérieusement

رأس (جمع شکسته = رؤوس) - سر f. (head) tête
 رئیس (جمع شکسته = رؤسا) (manager - director - chief - chairman - chairwoman) président, présidente - directeur, directrice - chef m. - manager - dirigeant, dirigeante - patron, patronne
 ریاست (presidency - management) fonction du directeur, du président - direction f. - présidence f.
 رئیس جمهور (president) président de la république
 مرنوس (subordinate) subordonné(e) - subalterne

بیمار - مریض - ناخوش - ناسالم (# سالم - تندرست - سلامت) (sick - ill) malade
 بیماری - مریضی - ناخوشی - مرض f. (illness - sickness - disease) maladie
 بیماری واگیردار - بیماری مُسری - مرض مُسری (contagious disease) maladie contagieuse
 بیمارستان - مریض خانه (hospital) hôpital m.
 بیماری زا (pathogenic) pathogène
 بیماری همه گیر - بیماری عام - اپیدمی (epidemic) épidémie f.

دقت - توجه (# بی دقتی - بی توجهی - عدم توجه) (attention - attentiveness - precision - preciseness - care) *précision f. - soin m. - attention f. - minutie f.*
 دقت کردن - توجه کردن (to be careful - to be attentive - to take care of sth.)
être attentif, être attentive - prendre soin de qqch. - faire attention à qqch.
 با دقت - دقیق (# بی دقت) (careful - attentive) *attentif, attentive - appliqué, appliquée - minutieux, minutieuse*
 به طور دقیق - با دقت (carefully) *attentivement - minutieusement - avec soin et attention - avec précision*
 بی دقت - گیج - حواس پرت - سر بهوا - کم حواس (# متوجه - دقیق) (careless - inattentive) *inattentif, inattentive - distrait, distraite - étourdi, étourdie*
 بی دقتی - گیجی - حواس پرتی - بی توجهی (# توجه - دقت) (carelessness)
étourderie f. - inattention f. - distraction f.
 دقیقه (جمع شکسته = دقائق) (minute) *minute f.*

گیج - کم حواس - حواس پرت - بی دقت - سر بهوا (# دقیق - متوجه) (careless - inattentive) *étourdi, étourdie - inattentif, inattentive*
 گیجی - کم حواسی - حواس پرتی (carelessness - inattentiveness) *étourderie f. - inattention f. - distraction f.*
 گیجگاه - شقیقه (temple) *tempe f.*
 سرگیجه (dizzy) *vertige m.*
 سرگیجه داشتن (to feel dizzy) *avoir des vertiges*

أمر (جمع شکسته = أمور) - مسئله - موضوع - مطلب - سوژه - کار - کار و بار (matter - question - case - business) *affaire f. - question f. - sujet m. - objet m. - fait m. - problème m.*
 وزارت امور خارجه (ministry of foreign affairs) *ministère des affaires étrangères*
 امور جاری - امور روزمره (everyday, daily matters) *affaires courantes*
 مؤسسات امور خیریه (charitable works, organizations) *organisations, oeuvres charitables*

أمر (جمع شکسته = أوامر) - فرمان - دستور - حکم (order - command)
commandement m. - ordre m.

امر کردن - فرمان دادن - دستور دادن - حکم کردن (to give an order -
 to command) donner un ordre - commander
 امیر - فرمانروا - حاکم (sovereign - monarch) souverain *m.* - monarque *m.*
 امری (imperative mood in grammar) mode impératif en grammaire

مرتب - منظم (# نا مرتب - نا منظم - بی نظم) (tidy - regular) rangé, rangée -
 arrangé, arrangée - régulier, régulière - ordonné, ordonnée - en ordre
 نامرتب - نا منظم - بی نظم - به هم ریخته (# مرتب - منظم) (untidy - uneven)
 en désordre - déordonné, désordonnée - mal rangé, mal rangée - négligé,
 négligée

مرتب کردن - منظم کردن - نظم دادن (# به هم ریختن - شلوغ کردن) (to tidy up -
 to put away - to put in order) ranger - arranger - mettre de l'ordre - classer
 به طور نامرتب - به طور نامنظم (# به طور منظم) (untidily - unevenly) en désordre
 - d'une façon désordonnée - irrégulièrement

ترتیب - نظم (# بی نظمی) (arrangement - laying out) arrangement *m.* -
 ordre *m.* - disposition *f.*
 به چه ترتیب؟ چگونه؟ چطور؟ (how? in what way ?) de quelle manière ?
 de quelle façon? - comment?

به این ترتیب ... (this way - thus - so) ainsi - donc - par conséquent

ترتیب دادن - تشکیل دادن - سازمان دادن (to arrange - to organize) arranger -
 mettre en ordre - disposer - organiser
 به ترتیب (in order of) par ordre - en ordre

به ترتیب حروف الفبا (in alphabetical order) par ordre alphabétique
 مرتباً - به طور مرتب (regularly - continually - constantly) régulièrement - de
 façon continue et répétitive

مرتبه (جمع شکسته = مراتب) (degree - rank - grade) rang *m.* - degré *m.* -
 grade *m.* - échelon *m.* - classe *f.* - dignité *f.*
 یک مرتبه - یک دفعه - یک بار (once) une fois

یکمرتبه - یکدفعه = ناگهان - ناگهانی (suddenly) soudain - soudainement
 subitement - tout à coup

دو مرتبه - دو دفعه - دو بار (twice) deux fois

دو مرتبه = دوباره - مجدداً - از سر نو (again - once again) de nouveau
 une fois de plus

رتبه (degree - rank - grade) rang *m.* - grade *m.* - échelon *m.*

جا - جای - محل - مکان (space - place - spot) espace *m.* - place *f.* - endroit *m.*
- emplacement *m.* - lieu *m.* - localité *f.*

کجا ؟ (where ?) où ?

جادر - فضا دار - وسیع (# تنگ و کوچک) (big - commodious - spacious -
roomy) grand, grande - vaste - spacieux, spacieuse - large
همه جا (# هیچ جا) (everywhere) partout

جایگاه - محل - مکان (spot - eminent place) place *f.* - lieu *m.* - endroit *m.* -
place éminente

جای زخم (mark - scar) cicatrice *f.*

جا به جا کردن (to move - to shift) déplacer

جا به جا شدن (to move about - to get about) se déplacer

جا انداختن استخوان (to reposition - to reset) remboîter

جا خوردن (to be impressed and intimidated) être impressionné(e) et
intimidé(e)

کیفم را جا گذاشتم (= I forgot to take my bag with me) = j'ai oublié de
prendre, d'emporter mon sac

از جا در رفتن (to lose one's temper - to flare-up) s'emporter - se mettre
en colère

مرد جا افتاده - زن جا افتاده (advanced in age - not very young) d'âge mûr -
avancé(e) en âge

شما را به جا نمی آورم (= I don't recognize you) = je ne vous reconnais pas

بیجا - نابجا (# بجا - به موقع) (out of place - inopportune - inappropriate -
at the wrong moment) mal à propos - à contretemps - déplacé, déplacée

اگر (به) جای شما بودم (if I were you) si j'étais à votre place

هرجائی - روسپی - فاحشه (prostitute) prostituée

درجا - فوری - فوراً - بی درنگ (immediately) immédiatement - tout de suite

چیزی را سر جایش گذاشتن (to put away) remettre - mettre à sa place - ranger

جالباسی - جارختی (coat-hanger) cintre *m.* - portemanteau *m.*

جزء (جمع شکسته = اجزاء) - بخش - قسمت - تکه (# کل) (fragment - part - detail)
partie f. - ingrédient m. - détail m. - parcelle f. - fragment m.

جزئی (جمع = جزئیات) - فرعی - کم اهمیت - بی اهمیت (# اصلی - مهم - با اهمیت)
(partial - of no importance) partiel, elle - sans importance - qui concerne
les détails

جزئیات (details) les détails

مُجزّا - جدا (separate) séparé, séparée - à part

تجزیه - آنالیز (# ترکیب) analyse (analysis - decomposition - breaking down)
f. - décomposition f. - désintégration f.

تجزیه کردن - آنالیز کردن (# ترکیب کردن) (to analysis - to decompose - to break
down) analyser - décomposer

اعتماد (# بی اعتمادی) confiance f. (trust - confidence)

اعتماد داشتن (to trust sb., sth.) avoir confiance en

اعتماد کردن (to trust sb., sth.) se fier à

قابل اعتماد - مُعتمد (# غیر قابل اعتماد) (trustworthy) digne de confiance

۲۰ - به نظر شما مادر کاوه حق دارد یا پدر کاوه ؟

کاوه از بچگی عاشق هنر و ادبیات بود، و دلش می خواست رشته ی هنری یا ادبی بخواند، و شاعر یا نقاش بشود. پدرش به او می گفت :

" - پسر، ادبیات و هنر به هیچ درد نمی خورد. پزشکی بخوان، مهندسی بخوان، حقوق بخوان، تا هم کار خوب داشته باشی و هم پول زیاد. هنرمند ها وقتشان را تلف می کنند، و کارشان هیچ فایده ای به حال دیگران ندارد. "

اما مادر کاوه برعکس، همیشه می گفت :

" - ادبیات و هنر به زندگی معنی می دهد، لطف و گرمی می دهد. ادبیات و هنر زندگی را شیرین می کند. به نظر من هنر همان قدر برای زندگی لازم است که علم و صنعت. زندگی مادی با علم و صنعت بهتر می شود، و زندگی معنوی با هنر و ادبیات.

چند واژه و اصطلاح :

فایده ای به حال دیگران ندارد - به درد دیگران نمی خورد (it is useless for the others) il n'apporte rien aux autres - il ne présente aucun intérêt pour les autres

معنوی (# مادی) immatériel, (immaterial - intellectual - spiritual) immatérielle - intellectuel, intellectuelle - spirituel, spirituelle

چند واژه ی هم خانواده :

خواستن (to want - to ask) vouloir - demander

خواست - میل و اراده (desire - wish - desire and will) désir m. - désir et volonté f.

درخواست - تقاضا (request) demande f. - requête f.

خواهان - خواستار (inclined - willing) désireux, désireuse - demandeur, demandeuse

خواستگار (suitor) prétendant m.

خواهش - تقاضا - تمنا - استدعا (request - wish - desire) demande f. - désir m. - prière f. - sollicitation f.

خواهشمند (desirous) désireux, désireuse
 خواهشمندم - خواهش می کنم - لطفاً s'il vous plaît - je vous prie (please)
 te plaît
 خواهش کردن - تقاضا کردن - تمنا کردن - استدعا کردن - prier (to beseech - to beg)
 supplier - solliciter

خواندن (to read) lire
 خواندن - آواز خواندن chanter (to sing)
 درس خواندن - تحصیل کردن (to study) étudier
 فرا خواندن - خواندن - دعوت کردن inviter - convier (to invite)
 خوانا (# ناخوانا) lisible (legible)
 خواندنی (interesting to read) intéressant à lire
 خواننده (reader) lecteur, lectrice
 خواننده - آواز خوان - آوازه خوان chanteur, chanteuse (singer)
 خواننده ی اپرا chanteur d'opéra - cantatrice (opera singer)
 کتابخوان (reader) lecteur, lectrice - bibliophile

درد (pain - ache) douleur f. - peine f. - mal m.
 دردناک - درد آور - رنج آور douloureux, douloureuse (painful)
 دردا! - افسوس! hélas! (alas!)
 دردمند - رنجور souffrant, souffrante - affligé, affligée (unwell - suffering - afflicted)
 دل درد (stomachache) mal de ventre
 درد دل - شکوه - آه و ناله (description of one's grievances - confidence)
 plainte f. - confidence f.
 درد دل کردن - شکوه کردن - آه و ناله کردن (= to open one's heart to sb. - to confide in sb.) = ouvrir son coeur - faire des confidences et se plaindre
 به درد نمی خورد (= it is useless) = il ne sert à rien - il est sans intérêt

پزشک - طبیب - دکتر (doctor - physician) médecin m. - docteur m.
 پزشکی - طب (medicine) médecine f.

دانشکده ی پزشکی - دانشکده ی طب (school of medicine) faculté de médecine

دندان پزشک (dentist) dentiste

دندان پزشکی (dentistry) études dentaires

روان پزشک (psychiatrist) psychiatre

روان پزشکی (psychiatry) psychiatrie f.

چشم پزشک (ophthalmologist) ophtalmologue - oculiste

چشم پزشکی (ophthalmology) ophtalmologie f.

دامپزشک (veterinarian) vétérinaire

دامپزشکی (veterinary) médecine vétérinaire

مهندسی (engineering) ingénierie f.

مهندس (engineer) ingénieur

هندسه (geometry) géométrie f.

هندسی (geometric - geometrical) géométrique f.

حق (جمع شکسته = حقوق) (right - legality) droit m. - légalité f.

حق - راست و درست - یقین - راستی و درستی (# باطل - ناحق) (right - truthfulness

- veracity) véracité f. - légalité f. - vérité f. - ce qui est juste et vrai

حق - حق تعالی - خداوند (God) Dieu

اعلامیه ی حقوق بشر (The Declaration of Human Rights) Déclaration des droits de l'Homme

حقوق مدنی (civil rights) droits civils m.

حقوق - مزد - دستمزد - اجرت (salary - pay - wage) salaire m.

حقوق بگیر (salaried) salarié, salariée

حقوق بازنشستگی (old age pension) pension de retraite f.

درس حقوق - رشته ی حقوق (law) le droit m. - études de droit

دانشجوی حقوق (law student) étudiant, étudiante en droit

حقوق دان (jurist - law expert) juriste

حقوقی (juridical) juridique

شما حق دارید - حق با شماست (# حق با شما نیست) vous avez (you are right)
raison

شما حق ندارید... vous n'avez pas le droit de... (you have not the right to...)

حق تقدم (priority) priorité f.

حق شناس - سپاسگزار - قدر شناس - قدردان (# حق ناشناس - حق شناس - نمک شناس -
قدر شناس)

(grateful - thankful) reconnaissant, reconnaissante

حق شناسی - قدر شناسی - قدردانی - سپاسگزاری (# حق ناشناسی - ناسپاسی)

(gratefulness - thankfulness) reconnaissance f.

حق ناشناس - حق شناس - ناسپاس - قدر شناس - نمک شناس (ungrateful -
thankless) ingrat, ingrate

حق کُشی (injustice - wrong) injustice f.

حقیقت (جمع شکسته = حقایق) - راستی (# دروغ - کذب) (verity) vérité f.

حقیقی - راستین (# غیر حقیقی - مجازی - دروغی - کاذب) (veritable - true)
véritable

مُحقق - پژوهشگر - پژوهنده (researcher - research worker) chercheur m.

تحقیق (جمع = تحقیقات) - پژوهش (research) recherche f.

تحقیقات علمی - پژوهش های علمی (scientific researches) recherches
scientifiques

تحقیق کردن (to research) rechercher la vérité - vérifier

تلف کردن - از میان بردن (to waste) faire perdre qqch. - gaspiller

تلف شدن - از بین رفتن - از میان رفتن (to get lost) se perdre - se gaspiller

تلفات (جمع تلف) - مرگ و میر (loss - mortality) les pertes, spécialement les
pertes humaines et animales

اتلاف وقت - عمل تلف کردن وقت (waste of time) perte de temps

دیگر (other - another) autre

یک چیز دیگر (something else) une autre chose f.

یک بار دیگر - یک دفعه ی دیگر (another time) une fois de plus - une autre fois
- encore une fois

دیگر (any more) plus - guère - point

دیگری (جمع = دیگران) l'autre - autrui (other - another)

لطف (جمع شکسته = الطاف) - مهربانی و خوش آیندی (softness - amability - grace - delicacy) bienveillance f. - grâce f. - faveur f. - amabilité f.

لطیف - نرم (soft - gracious - delicate) délicat, délicate - doux, douce - fin, fine - souple - gracieux, gracieuse

لطافت - نرمی (softness - grace - delicacy) douceur f. - grâce f. - finesse f. - délicatesse f.

لطفاً - خواهش می کنم - خواهشمندم (= please) = s'il te plaît - s'il vous plaît

لطف کردن (to give - to grant) accorder - donner - favoriser

به کسی لطف داشتن (to give preferential treatment) accorder un traitement de faveur - traiter et favoriser avec respect et gentillesse

لطیفه (جمع شکسته = لطائف) anecdote f. (anecdote)

نظر - دید - نگاه - عقیده (glance - look - opinion - view) vue f. - coup d'oeil m. - regard m. - opinion f. - avis m.

نقطه نظر - دیدگاه - نگرش (point of view) point de vue

در نظر گرفتن - به حساب آوردن - در شمار آوردن - به شمار آوردن (to consider) prendre en considération - prendre en compte

نظری - تئوریک (# عملی - پراتیک) théorique - spéculatif, spéculative (theoretical - speculative)

نظریه - تئوری théorie f. (theory)

نظریه پرداز - تئورسین théoricien, théoricienne (theorist - theoretician)

نظیر (جمع شکسته = نظایر) - مانند - مثل - همانند - شبیه (alike - analogous - similar) semblable - pareil, pareille - comme - similaire - analogue

بی نظیر - بی مانند - بی تا - بی همتا - منحصر به فرد (matchless - peerless - unique) sans pareil, sans pareille - unique

ناظر (observer) observateur, observatrice - surveillant, surveillante

نظارت - مراقبت - بازرسی و مراقبت (supervision) intendance f. - surveillance f.

نظارت کردن - بازرسی و مراقبت کردن (to watch - to supervise) surveiller - superviser

منظور - مقصود (goal - intention) intention f. - but m.

منظره (جمع شکسته = مناظر) - چشم انداز - دورنما - (landscape - view) *vue f.* -
paysage m. - *panorama m.*

منظر - دیدگاه - پرسپکتیو - نقطه نظر - (point of view) *point de vue* -
perspective f.

لازم - ضروری - واجب (# غیر لازم - غیر ضروری) - (necessary) *nécessaire* -
indispensable

لازم داشتن (to need - to require) *avoir besoin de* - *nécessiter*

لُزوم - ضرورت (necessity) *nécessité f.*

الزام - وجوب (obligation - imposition) *obligation f.* - *contrainte f.*

التزامی (در دستور زبان) (subjunctive mood) *mode subjonctif en grammaire*

۲۱ - تهران پایتخت ایران

تهران در شمال ایران و در دامنه‌ی کوه‌های آلبرز قرار گرفته است. آب و هوای این شهر در تابستان گرم و خشک و در زمستان سرد است. تهران که از سال ۱۷۷۶ پایتخت ایران می‌باشد از شهرهای قدیمی ایران نیست، و شهرهایی مانند شیراز و تبریز و اصفهان بسیار قدیمی‌تر از تهران هستند.

این شهر، بزرگ‌ترین و پرجمعیت‌ترین شهر ایران به شمار می‌رود. نه تنها مراکز مهم سیاسی و اقتصادی و علمی در این شهر قرار دارند، بلکه بیشتر فعالیت‌های هنری و فرهنگی نیز در پایتخت متمرکز هستند. یکی از بناهای زیبا و قدیمی تهران مسجد سپهسالار است. بازار تهران نیز که یکی از مهم‌ترین مراکز اقتصادی است، از جاهای دیدنی این شهر به شمار می‌آید.

تهران دارای چندین موزه و کتابخانه‌ی عمومی است که مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از: موزه‌ی ایران باستان، موزه‌ی کاخ گلستان، موزه‌ی مردم‌شناسی، و کتابخانه‌ی ملی. دانشگاه تهران در زمان رضا شاه پهلوی در سال ۱۹۳۳ تأسیس شد، و شهرهای بزرگ ایران مانند مشهد، تبریز، شیراز، اصفهان، و اهواز هم دارای دانشگاه هستند.

چند واژه و اصطلاح:

دامنه (flank) flanc *m.* - versant de la montagne, de la colline

می‌باشد = است (it is) il est, elle est

پر جمعیت (# کم جمعیت) (populous - densely populated - crowded)
populeux, populeuse - surpeuplé, surpeuplée

مُتمرکز (concentrated - centralized) concentré, concentrée - centralisé,
centralisée

موزه (museum) musée *m.*

چند واژه‌ی هم‌خانواده:

سیاست - سیاستمداری - دیپلماسی (politics - policy - diplomacy) politique *f.* -
diplomatie *f.*

سیاسی - مربوط به سیاست (political - diplomatic) politique - diplomatique

سیاستمدار - دیپلمات - دولت‌مرد (politician - diplomat - stateman) diplomate -
 homme politique - politicien, politicienne - homme d'état
 با سیاست - با کیاست - با تدبیر - مدبّر - مدبر و زیرک - چاره ساز (diplomatic -
 diplomatic and shrewd) habile et astucieux, habile et astucieuse - avisé,
 avisée
 سیاستمداران - از روی سیاست - با سیاست و تدبیر - زیرکانه (diplomatic - diplomatic
 and shrewdly) avec habileté et diplomatie
 احزاب سیاسی (احزاب = جمع شکسته ی حزب) (the political parties) les partis
 politiques
 زندانی سیاسی (political prisoner) prisonnier, prisonnière politique
 پناهنده ی سیاسی (political refugee) réfugié, réfugiée politique

اقتصاد - علم اقتصاد (economics) économie f.
 اقتصادی - مربوط به اقتصاد (economic) économique
 اقتصاددان (economist) économiste
 مقتصد - صرفه جو (thrifty) économe

خشک (# تر - مرطوب) (dry - dried up - dried) sec, sèche - desséché,
 desséchée - déshydraté, déshydratée - aride
 خشک کردن - خشکاندن (to dry - to dry up - to dry out) sécher - dessécher -
 assécher
 خشک شدن - خشکیدن (to dry - to dry up) sécher - dessécher - se tarir -
 se faner
 خشکیده (dried up) desséché, desséchée - déshydraté, déshydratée
 خشکی (dryness - land) sécheresse f. - état de ce qui est sec - terre f.
 خشکبار (dried fruits) fruits secs
 خشکسال - خشکسالی - سال قحطی (year of drought - year of famine) année de
 sécheresse f. - année de famine f.

فعل - عمل - کار - کنش (act - action - function - work) acte m. - action f. -
 - travail m. - fonction f. - oeuvre f.
 فعالیت - عمل - کار (activity - function - action - work) activité f. - fonction f. -
 - action f. - travail m.

فعال - پر کار - کاری - پر تکاپو (active - hard worker) actif, active - énergique -
travailleur, travailleuse

مُنْغَل - خجلت زده (ashamed) honteux, honteuse - confus, confuse

فِعْلاً - در حال حاضر (now - at present) à présent - pour l'instant - pour le moment

فَعْلَه - عمله - کارگر روز مزد (builder) maçon *m.*

فعل (جمع شکسته = أفعال) verbe en grammaire (verb in grammar)

فعل معلوم (actif verb) verbe actif

فعل مجهول (passive verb) verbe passif

فعل ساده - بسیط (simple verb) verbe simple

فعل مرکب (composed verb) verbe composé

فعل لازم (intransitive verb) verbe intransitif

فعل متعدی (transitive verb) verbe transitif

فعل کمکی (auxiliary verb) verbe auxiliaire

فعل غیر شخصی (impersonal verb) verbe impersonnel

فاعل - انجام دهنده ی کار (subject) auteur d'un acte - sujet en grammaire

مفعول (object in grammar) objet en grammaire

مفعول مستقیم (# مفعول غیر مستقیم) (object) objet direct

فرهنگ - دانش و ادب - ادب و معرفت (knowledge - knowledge and culture)

culture *f.* - culture et connaissance - instruction *f.*

فرهنگی (cultural) culturel, culturelle

با فرهنگ - فرهخته - فرهیخته (# بی فرهنگ - عامی) (cultured - well-educated)

cultivé, cultivée

فرهنگ لغت - فرهنگ لغات - دیکسیونر - واژه نامه - لغت نامه (dictionary)

dictionnaire *m.*

فرهنگستان - آکادمی (academy) académie *f.*

عضو فرهنگستان - عضو آکادمی (academician) académicien, académicienne

بنا (جمع شکسته = آبیه) - ساختمان - عمارت (building - monument)
 construction f. - bâtiment m. - édifice m. - monument m.
 بنای تاریخی monument historique - monument ancien (ancient monument)
 بنا کردن - ساختن - بنیاد نهادن (to build - to construct) bâtir - construire -
 édifier - ériger - fonder - établir
 بانی - بنیان گذار - مؤسس (founder) fondateur, fondatrice - auteur d'une
 institution, d'un établissement, d'un bienfait
 بنا به ... - بنا بر ... - selon ... - d'après ... (according to)
 بنا بر این (so - therefore - then) donc - ainsi - alors - par conséquent
 بنا (mason - builder) maçon - constructeur
 بنائی (masonry) action de construire

عمومی - عام - همگانی (# خصوصی - شخصی) (public - general - common)
 public, publique - général, générale - commun, commune
 عموم - همه - همگی (all - all the people) tout le monde - tous
 عموماً - به طور کلی - کلاً - اکثراً - غالباً (generally) généralement
 تعمیم دادن - عمومیت دادن - عمومی کردن (to generalize - to popularize)
 généraliser - vulgariser

ملی (national) national, nationale
 جشن ملی (national feast) fête nationale
 ملت (جمع شکسته = مِلَل) (nation) nation f.
 سازمان ملل متحد (United Nations Organization) Organisation des Nations
 Unies
 ملی کردن (to nationalize) nationaliser
 شرکت ملی (national company) société nationale
 بانک ملی (national bank) banque nationale
 ملیت - تابعیت - ناسیونالیته (nationality) nationalité f.
 ملیت گرایی - ناسیونالیسم (nationalism) nationalisme m.
 ملیت گرا - ناسیونالیست (nationalist) nationaliste
 جبهه ی ملی (National Front) Front National

بین المللی (international) international, internationale

داشتن (to have - to own - to possess) avoir - posséder - contenir

دارا - ثروت مند - غنی - پولدار - متمول - توانگر - مُتَمَكِّن - مَرْفَه (# فقیر - ندار - تنگدست - تهی دست)

(possessor - rich - opulent) possesseur - riche - fortuné(é) - opulent(e)

ندار - فقیر - تهی دست - تنگدست - مُستمند (# دارا - ثروتمند - غنی) (poor) pauvre

دارا بودن (to contain - to hold) contenir - posséder - renfermer

دارای ... (having - holding) titulaire de - contenant - qui possède ...

دارائی - ثروت - مال و ثروت - تَمَوُّل - f. richesse (riches - richness - wealth)
possession f. - bien m. - fortune f.

وزارت دارائی (Ministry of Finance) Ministère des Finances

وزیر دارائی (minister of finance) ministre des finances

یک روز ملا نصرالدین سوار الاغش بود و با پسرش که پیاده همراه او می آمد به بازار ده می رفت. در راه چند مرد جوانی که از روبرو می آمدند. وقتی آنها را دیدند گفتند:

" - چه پیر مردِ خودخواهی! خودش سوار الاغ است و پسر بیچاره اش مجبور است پیاده برود. "

ملا با خودش فکر کرد که آنها راست می گویند، پیاده شد و به پسرش گفت که به جای او سوار الاغ بشود. اما هنوز چند قدم نرفته بودند که پیرمردی از کنارشان رد شد و به پسر ملا گفت:

" - پسر جان، خجالت نمی کشی که خودت روی الاغ نشسته ای و پدر پیرت پیاده می رود؟ "

پسر ملا که این حرف را شنید با خودش گفت پیرمرد حق دارد. پیاده شد، افسار الاغ را گرفت و با پدرش پیاده براه افتاد. کمی دور تر، دو سه نفری که پیاده از آن طرف جاده می رفتند آنها را به همدیگر نشان دادند و گفتند:

" - عجب! این ها الاغ دارند و پیاده می روند ... "

این بار ملا و پسرش هردو سوار الاغ شدند. اما بازهم کسانی که از روبرو می آمدند بلند بلند گفتند:

" - چه آدم های ظالمی! چرا دو نفری سوار این حیوان زبان بسته شده اید؟ "

ملا و پسرش به همدیگر گفتند:

" - مردم راست می گویند، بیچاره الاغ! ... "

بعد هردو پیاده شدند و الاغ را روی پشتشان گذاشتند تا بعد از آن همه خستگی کمی استراحت کند. اما این دفعه هرکس که آنها را از دور و نزدیک می دید می خندید و می گفت:

" - این دیوانه ها را ببینید ... آدم سوار الاغ می شود، الاغ که سوار آدم نمی شود! "

ملا نصرالدین که این حرف را شنید به پسرش گفت:

" - پسر جان! تقصیر خود ما بود که به حرف دیگران گوش دادیم. آدم باید هر کاری را که درست می داند بکند و به حرف دیگران اهمیت ندهد، برای این که مردم نمی دانند چرا آدم این کار را می کند و آن کار را نمی کند. "

(برای اطلاعات بیشتر درباره ی ملا نصرالدین به متن شماره ۳۸ مراجعه کنید)

چند واژه و اصطلاح :

افسار *licou m.* (halter)

تقصیر خودمان بود *c'était notre faute* (it was our fault)

چند واژه ی هم خانواده :

خودخواه - خودپسند - از خود راضی *égoïste* (selfish)

خودخواهی - خودپسندی *égoïsme m.* (selfishness)

خودخواهانه - از روی خود خواهی - با خود خواهی *égoïstement* (selfishly)
d'une manière égoïste

مجبور - ناچار - ناگزیر *obligé(e) - forcé(e) - contraint(e)* (constrained - forced)

مجبور شدن - ناچار شدن - ناگزیر شدن *(to be forced - to be constrained)*

être obligé, être obligée - être forcé, être forcée

مجبور کردن - وادار کردن *obliger - forcer* (to force)

اجبار - جبر و زور *f. contrainte - f. obligation - f. pression - f. coercion*
(constraint - imposition - forcing - pressure)

جبراً - به زور - با زور - قهراً *par force et violence* (by force - compulsorily)

اجباری (# اختیاری) *obligatoire - forcé, forcée* (compulsory - obligatory)

اجباراً - از روی اجبار - ناچار - به ناچار *obligatoirement - forcément* (necessarily)

جبار - قاهر - مُسلط - مسلط و زورگو *maître absolu - puissant - puissant et oppressant*
(powerful and oppressing)

به جبر گرفتن - به زور گرفتن *extorquer* (to extort)

جبر و اختیار *Fatalisme et Libre Arbitre* (Fatalism and Free Will)

نظریه ی جبری - تقدیر گرایی *Fatalisme m.* (Fatalism)

طرفداران نظریه ی جبری - جبریون *les fatalistes* (the fatalists)

جبر علمی *Déterminisme m.* (Determinism)

طرفداران نظریه ی جبر علمی *les déterministes* (the determinists)

جبر - علم جبر *f. algèbre* (algebra)

جبری - مربوط به علم جبر (algebraic - algebraical) algébrique

خجالت - خجلت - کمروئی - شرم - حیا - آزر - (shame - embarrassment - confusion - timidity - shyness) honte f. - confusion f. - timidité f. - pudeur f.
(to be, to feel ashamed) éprouver de la honte - خجالت کشیدن
être confus, être confuse - être timide
خجالت آور - شرم آور (shameful - disgraceful) honteux(euse) - scandaleux(euse)
با خجالت - از روی خجالت (timidly - shyly) timidement - avec confusion
خجالتی - خجول - کمرو - محبوب (# روباز) (timid - bashful - shy) timide
خجل - خجالت زده - خجلت زده - شرمند - شرمگین - شرمسار - مُنْغَل - سر افکنده
(# سربلند - سرافراز - مُفْتَخِر)
(ashamed) qui éprouve de la honte - confus, confuse

نشان - نشانی - علامت - اثر - رد - (mark - sign - signal - trace) marque f. - indice m.
signe m. - signal m. - insigne m. - signet m. - trace f. - indice m.
نشان - مدال (medal - decoration) médaille f. - décoration f.
نشان - نشانه - علامت - نماد - مَظْهَر - سَمْبُل - (emblem - symbol) emblème m. - signe m. - symbole m.
نشان - هدف (aim - purpose) but m. - cible f.
نشان دادن (to show - to indicate) montrer - démontrer - désigner
نشان کردن (to mark) marquer - repérer
نشان گرفتن - نشانه گیری کردن - نشانه رفتن (to aim) cibler - viser
با یک تیر دو نشان زدن (= to kill two birds with one shot) = faire d'une pierre deux coups
نشانی - آدرس (address) adresse postale
نشان گذاشتن - علامت گذاشتن (to mark - to point out - to stipple - to dot)
repérer - marquer - indiquer - pointer - pointiller
نشان گذاری - علامت گذاری (stippling - marking - dotting) pointillage m. - marquage m.

ظلم - ستم - جور - بیداد (# عدل - عدالت - انصاف) (cruelty - harshness - tyranny) cruauté f. - oppression f. - tyrannie f. - barbarie f. - férocité f.

ظالم - ستمگر - بیدادگر (# عادل - مُنصف - با انصاف) (cruel - tyrant - tyrannical - merciless) cruel, cruelle - tyran - oppresseur - impitoyable - inexorable
 ظلم کردن - جور و ستم کردن - ظلم و بیداد کردن (to tyrannize - to persecute - to oppress) tyranniser - opprimer - persécuter
 ظالمانه (# عادلانه - مُنصفانه - از روی عدل و انصاف) (cruelly) cruellement - avec cruauté
 مظلوم - ظلم دیده - ستم دیده - جور و ستم دیده (# ظالم - بیدادگر - ستمگر) (oppressed - tyrannized - persecuted) persécuté(e) - opprimé(e) - tyrannisé(e)

زبان (tongue - language) langue f. - langage m.
 زبان مادری (mother tongue) langue maternelle
 دستور زبان - گرامر (grammar) grammaire f.
 زبان باز - چاپلوس - مُتَمَلِّق - شارلاتان - چرب زبان (flatterer - charlatan) flatteur, flatteuse - charlatan m.
 زبان بازی - چاپلوسی - تملق - چرب زبانی (flattery - charlatanism) flatterie f. - charlatanisme m.
 زبان خود را نگاه داشتن (to hold back one's tongue) retenir sa langue - faire attention à ce qu'on dit
 زبانه (tab - strip - index) gachette f. - languette f. - panneton m.
 زبانه ی آتش - شعله (flame) flamme f.
 زبان بسته (who can not speak - who can not defend himself) qui ne peut pas parler - qui ne peut pas se défendre
 نوک زبانی حرف زدن (to stammer slightly - to stutter slightly) bégayer légèrement
 لُکنت زبان (stammer - stutter) bégaiement m.
 لکنت زبان داشتن - اَلکن بودن (to stammer - to stutter) bégayer
 زبانش می گیرد (he, she stammers slightly - he, she stutters slightly) il, elle bégaye légèrement
 دوزبانه - سه زبانه (bilingual - trilingual) bilingue - trilingue
 به زبان آوردن - بر زبان آوردن - گفتن (to utter - to tell) prononcer - dire
 زبان شناسی - علم زبان (linguistics) linguistique f.
 زبان شناس (linguist) linguiste

- زبان دان (who knows several languages) qui connaît plusieurs langues
- زبان درازی - جسارت و گستاخی در بیان (insolence) insolence *f.*
- زبان دراز - جسور و گستاخ در بیان (insolent) insolent, insolente
- زبان درازی کردن (to speak insolently) parler avec insolence
- زخم زبان - نیش زبان (hurtful word or remark) parole, remarque blessante
- زخم زبان زدن - نیش زبان زدن (to wound with a harmful word) blesser avec ses paroles et ses remarques
- به زبان خوش (with soft and kind words) gentiment - avec des paroles douces
- بد زبان - بد دهن (# خوش زبان) (who insults and wounds with harmful words) qui blesse avec ses paroles - qui insulte avec ses propos - langue de vipère
- حرف (speech) parole *f.* - propos *m.*
- حرف الفبا - حُرُوف الفبا (حُرُوف = جمع شکسته ی حرف) (every letter of the alphabet) chacune des lettres de l'alphabet
- حرف اضافه (preposition) préposition *f.*
- حرف بی صدا - صامت (consonant) consonne *f.*
- حرف با صدا - مُصَوَّت (vowel) voyelle *f.*
- حرف عطف - حرف ربط (conjunction) conjonction *f.*
- حرف بزرگ (capital) majuscule *f.*
- حرف ندا (interjection) interjection *f.*
- حرف نفی (sign of negative form) signe de négation
- حرف زدن - صحبت کردن - گفتگو کردن (to speak - to talk - to have a discussion) parler - discuter
- بلند بلند حرف زدن (to speak loudly) parler à haute voix
- حَرَاف (fine-talker) beau parleur
- پرحرفی - وِراَجی - پرچاگی - روده درازی (chatter) bavardage *m.*
- پرحرف - پرچانه - وِراَج (# کم حرف) (talkative - loquacious - chatterbox) bavard, bavarde - moulin à paroles
- کم حرف (# پرحرف - پرچانه) (taciturn - reticent) taciturne - qui parle peu

حرف حساب - حرف حسابی (# حرف بی پایه و اساس) (= a just and reasonable word or speech) = parole juste et raisonnable
 حرف بی سر و ته - (an insignificant speech) parole sans intérêt et insignifiante - parole sans queue ni tête
 حرف شنو - حرف گوش کن (# حرف نشو) (obedient - heedful) qui tient compte des conseils - obéissant, obéissante - docile - sage
 حرف شنوی (obedience - heed) obéissance f. - docilité f. تحریف (interpolation - insertion) interpolation f.
 تحریف کردن (to insert - to interpolate) interpoler

ابری نیست

بادی نیست

می نشینم لبِ حوض :

روشنی، من، گل، آب.

پاکیِ خوشه ی زیست.

مادرم ریحان می چیند.

نان و ریحان و پنیر، آسمانی بی ابر، اُطلسی هائی تر.

رستگاری نزدیک : لای گل های حیاط.

نور در کاسه ی مس، چه نوازش ها می ریزد !

نردبان از سر دیوار بلند، صبح را روی زمین می آرد.

پشت لبخندی پنهان هر چیز.

روزی دارد دیوارِ زمان، که از آن، چهره ی من پیدا است.

چیز هائی هست، که نمی دانم.

می دانم، سبزه ای را بکنم خواهم مُرد.

می روم بالا تا اوج، من پُر از بال و پَرَم.

راه می بینم در ظلمت، من پُر از فانوسم.

من پُر از نورم و شن

و پُر از دار و درخت.

پُرم از راه، از پل، از رود، از موج.

پُرم از سایه ی برگِی در آب :

چه درونم تنهاست.

(سهراب سپهری شاعر و نقاش، در سال ۱۳۰۷ - ۱۹۲۸ در شهر کاشان به دنیا آمد، و در سال ۱۳۵۹ - ۱۹۸۰ در تهران درگذشت. سپهری را به عنوان شاعری عرفانی در شعر مدرن فارسی می شناسیم. او با زبان نو و تصویرهای ظریف و بدیع اشعارش درهای جدیدی را به روی شعر مدرن فارسی گشود، و افکار عرفانی-انسانی را، در زبانی امروزی و اصیل در شعر نو وارد نمود. سپهری سفر هائی به

خارج از ایران، از جمله به هند و ژاپن کرد. او مطالعات زیادی در فلسفه ی هندی و بودائی داشت، و گاه تأثیر این مطالعات در اشعارش نیز دیده می شود. دفتر شعر او «حجم سبز» از شاهکار های شعر معاصر فارسی است. شعری که خواندیم از همین دفتر انتخاب شده است.

چند واژه و اصطلاح :

- خوشه - سنبله (spike - ear) épi *m.* - grappe *f.*
 زیست - زندگی - حیات (life) vie *f.*
 ریحان (basil) basilic *m.*
 اطلسی (petunia) pétunia *m.*
 نردبان (ladder) échelle *f.*
 روزن - روزنه (hole - opening) orifice *m.*
 کندن - از ریشه درآوردن (to draw out - to uproot) arracher - déraciner
 بال (wing) aile *f.*
 ظلمت - تاریکی (نور - روشنایی) (dark - darkness) obscurité *f.*
 فانوس (lantern) lanterne *f.*
 شن (sand) sable *m.*
 دار و درخت (trees) arbres
 موج (wave) onde *f.* - vague *f.*
 مس (copper) cuivre *m.*
 مسی - مسین (made of copper) en cuivre
 به عنوان (as) comme - en tant que
 بدیع - نو و تحسین آمیز - تازه و شگفت (new and admirable) nouveau et admirable
 گشودن - باز کردن (to open) ouvrir
 اصیل (genuine - authentic) authentique - original, originale
 از جمله (among other things) entre autres choses
 مطالعات (studies - studies and readings - studies and researches) études *f.*
 - études et lectures - études et recherches
 حجم (volume) volume *m.*

معاصر - هم عصر - همزمان (contemporary) contemporain, contemporaine

چند واژه ی هم خانواده :

پاک = پاکیزه - تمیز - نظیف (# کثیف - چرک - آلوده) (clean - neat) propre - net,
nette - pur, pure

پاک = درست کار - بی آلاش (# ناپاک - دغل - نادرست) (honest - chaste) pur,
pure - honnête - chaste

پاک = کاملاً - به کلی - تماماً (completely - entirely - totally) complètement -
totalement - tout à fait

پاکی = تمیزی - پاکیزگی - نظافت (# کثافت - چرکی) (cleanness - purity)
propreté f. - pureté f.

پاکی = بی گناهی - عفت و عصمت (# ناپاکی) (innocence - chastity) innocence -
chasteté f.

پاک کردن - تمیز کردن (# کثیف کردن - آلودن) (to clean - to wipe - to clean off -
to rub out) nettoyer - effacer - gommer

پاک نشدنی (indelible) ineffaçable- indélébile

مداد پاک کن (rubber) gomme à effacer

برف پاک کن (windscreen wiper) essuie-glace m.

پاکنویس (# چرک نویس) (a clean copy) copie mise au net - copie mise
au propre

پاکباز - وارسته (devoted - disinterested and selfless) dévoué, dévouée -
désintéressé, désintéressée

پاکدامن - عقیف (chaste) chaste

پاکدامنی - عفت - عصمت (chastity) chasteté f.

پاک دست - درست (honest) honnête - intègre

پاکدل (purehearted) au coeur pur

پاک گهر - پاک گوهر - پاک نژاد (of a pure and noble stock - of a noble origin)
de bonne et noble race - de pure et noble origine

پاک سرشت - پاک نهاد - پاک طینت (of a good and pure nature) de pure et
noble nature

راه (way - road - path) chemin m. - voie f. - route f. - allée f. - sentier m.

- (a narrow path) sentier étroit کوره راه
- (to walk) marcher - cheminer راه رفتن
- (hall - vestibule) vestibule *m.* - corridor *m.* - passage *m.* راهرو - دالان - دهلیز
- galerie *f.*
- (straight way - straight road) droit chemin راه راست - صراط المستقیم
- (shortcut) raccourci *m.* راه میان بُر
- (highway - autoroute) autoroute *f.* - route principale - grand route شاهراه
- (passer-by) passant, passante راهگذر - رهگذر - عابر
- (guide) guide *m.* راهنما - ره‌نما
- (guide book) manuel *m.* - guide *m.* کتاب راهنما - دفترچه‌ی راهنما
- (guidance - instruction - piece of advice) action de guider et son résultat - conseil - directives *f.* راهنمایی - هدایت - ارشاد
- (to guide - to conduct - to advise) guider - conduire - conseiller - diriger راهنمایی کردن - هدایت کردن - ارشاد کردن
- (trafic lights) feu tricolore - feu de signalisation چراغ راهنمایی
- (who has no refuge) sans asile راه نشین - بی خانمان
- (bandit - highwayman) bandit *m.* راهزن - رهن - دزد سرگردنه - قَطاع الطريق
- (to start) se mettre à marcher - se mettre en route - se mettre à fonctionner راه افتادن - به راه افتادن - به کار افتادن
- route - faire fonctionner - faire marcher راه انداختن - به راه انداختن - به کار انداختن
- (striped) rayé, rayée - zébré, zébrée راه راه
- (railway) chemin de fer راه آهن
- (byway) voie déroutée - déviation *f.* بیراه - بیراهه
- (loss - corruption - perversion) égarement *m.* - perversion *f.* - dérouté *f.* - dépravation *f.* گمراهی - انحراف
- (lost - corrupt - misled - astray) égaré, égarée - dérouté, déroutée - perverti, pervertie گمراه - منحرف
- (to mislead - to corrupt - to deceive - to lead sb. astray) égarer - dérouter - séduire - fourvoyer گمراه کردن - اغفال کردن - فریب دادن
- (to go astray - to get lost) être dérouté - se fourvoyer - dévier du droit chemin - se perdre - se détourner گمراه شدن - منحرف شدن

- راه پیمائی - (walk - walking - hiking) marche *f.* - cheminement *m.* -
 randonnée *f.*
 راه بندان (trafic jam - gridlock) embouteillage *m.*
 دوراهی (fork) bifurcation d'un chemin
 سه راه - چهار راه - پنج راه (crossroads - junction) carrefour *m.* - croisement *m.*
 سربراه - مطیع (# سرکش - نافرمان) (docile - obedient) docile - sage - obéissant,
 obéissante
 درون - باطن (# بیرون - ظاهر) (inside - interior) intérieur *m.*
 درون - توی - در (# بیرون) dans - dedans
 درونی - باطنی (# بیرونی - ظاهری) (inside - inner - interior) interne -
 intérieur, intérieure
 درون گرایی (# برون گرایی) (introversion) introversion *f.*
 درون گرا (# برون گرا) (introverted) introverti, introvertie
 درون نگری - درون بینی (# برون نگری) (introspection) introspection *f.*
 درون نگر - درون بین (# برون نگر) (introspective) introspectif, introspective

اولی : دیروز داشتیم از خانه بیرون می رفتیم که آقای ابراهیم پور تلفن زد تا مرا برای دوشنبه شب به خانه اش دعوت کند. به او گفتم که دوشنبه شب با شما قرار دارم، شما را هم دعوت کرد. می توانید آنجا بیایید ؟

دومی : کدام ابراهیم پور ؟ محمود یا حمید ؟

اولی : هیچکدام. رضا ابراهیم پور پسر عموی محمود و حمید. همان که نقاش است و دخترش دو سال پیش با آقای مهدوی ازدواج کرد. یادتان می آید ؟

دومی : بله، البته. و آقای مهدوی یک سال بعد از ازدواجشان در تصادف اتومبیل کشته شد. راستی حالا زنش چه کار می کند ؟

اولی : از سه ماه پیش در یک شرکت بیمه کار می کند. یکی از آشنایان شان این کار را برای او درست کرد.

دومی : انگار یک پسر هم داشت. کی بچه اش را نگه میدارد ؟

اولی : پسرش حالا یک ساله است. از بعد از مرگ شوهرش یکی از اتاق های آپارتمانش را به یک دختر دانشجویا جاره داده است. کارش هم نیمه وقت است، وقتشان را با هم تنظیم می کنند و به نوبت بچه را نگه میدارند.

دومی : طفلک بعد از مرگ شوهرش خیلی غصه خورد. آقای مهدوی چه مرد خوبی بود ! من یک بار او را دیده بودم.

اولی : حادثه ی بدی بود، ولی خوب، زندگی همین است. کسی از آینده خبر ندارد. خیلی از ما عزیزانمان را از دست داده ایم. برادر زاده ی من هم شش سال پیش سرطان خون گرفت و مرد. بیست و سه سالش بود و تازه درسش را تمام کرده بود. تنها فرزند برادرم هم بود. راستی می دانید رضا ابراهیم پور دارد کتابی راجع به نقاشی سنتی در ایران می نویسد ؟

دومی : نه نمی دانستم ...

اولی : بله، برای همین است که می خواست شما را ببیند. او همیشه می گوید که چیزهای زیادی از شما درباره ی نقاشی یاد گرفته است.

چند واژه و اصطلاح :

- (I have an appointment with you) j'ai rendez-vous با شما قرار دارم
avec vous
- (insurance company) compagnie d'assurance شرکت بیمه
- (familiars - acquaintances) connaissances, personnes que l'on connaît آشنایان
- (to arrange - to put right - to mend - to create - to build - to درست کردن
produce - to make - to tidy up) arranger - réparer - créer - préparer - faire -
ménager - réajuster - fabriquer - construire
- (to keep - to look after) garder - conserver - s'occuper d'un نگهداشتن
enfant, d'un malade etc.
- (to rent out to sb. - to let) (# اجاره دادن - کرایه کردن)
louer = donner en location
- (half-time) à mi-temps نیمه وقت - شغل، کار نیمه وقت
- (in turn - by turns) tour à tour - à tour de rôle به نوبت
- (poor man !, poor woman ! - poor child !) le pauvre !, ! طفلکی
la pauvre !
- (to be sad - to sorrow) s'attrister - avoir du chagrin - s'affliger غصه خوردن
- (to lose) perdre از دست دادن
- (leukaemia) leucémie f. سرطان خون

چند واژه ی هم خانواده :

- (accident - incident - simultaneity - اتفاق - برخورد - تصادف (جمع = تصادفات)
coincidence) accident m. - coincidence f. - hasard m. - incident m. -
simultanéité f. - concordance f.
- (accident - collision of cars) accident تصادف اتومبیل - تصادف اتومبیل
de voiture
- (by chance - by accident) par hasard - بر حسب اتفاق - تصادفاً - اتفاقاً
occasionnellement - accidentellement
- (by chance) par hasard - به طور اتفاقی - اتفاقاً - به طور اتفاقی
occasionnel, occasionnelle - occasionnellement - accidentellement

- مُصادف - مُقارن (concomitant - simultaneous) coïncident, coïncidente -
simultané, simultanée
مصادف شدن (to coincide) coïncider
- خصوصی (private - secret) privé, privée - personnel, personnelle -
particulier, particulière - secret, secrète
مخصوصاً - خصوصاً - بخصوص - على الخصوص - به ویژه (specially - especially -
particularly) spécialement - en particulier - surtout - particulièrement
در خصوص - در باب - درباره ی - راجع به (about - relating to) au sujet de - sur -
concernant - à propos de - relatif à
متخصص (specialist - expert) spécialiste - expert, experte
تخصص (speciality - specialization) spécialité f. - spécialisation f.
تخصصی (relating to specialization - specialized) relatif à la spécialisation -
spécialisé, spécialisée
اختصاصی - خصوصی - ویژه (private) privé, privée
خصیصه (جمع شکسته = خصائص) - خاص و مخصوص - خوی یا عادت خاص - صفت مخصوص
(particularity) particularité f. - caractéristique f.
خصوصیت (جمع = خصوصیات) ویژه گی - ویژگی - صفت مخصوص (particularity)
particularité f. - caractéristique f.
تخصیص دادن - اختصاص دادن (to intend - to appropriate) approprier -
destiner à
- نظم (# بی نظمی - آشفتگی) (order - regularity) régularité f. - ordre m. -
arrangement m. - discipline f. - rangement m. - disposition f.
بی نظم - نا منظم (# منظم - مرتب) (untidy - confused - disordered -
irregulate) désordonné, désordonnée - en désordre - en vrac
بی نظمی - آشفتگی - درهم ریختگی (# نظم - نظم و ترتیب) (untidiness - irregularity
- confusion) désordre m. - irrégularité f. - chaos m. - confusion f.
منظم - مرتب (# نا منظم - نامرتب) (in order - arranged - ranged - regular) en
ordre - rangé, rangée - ordonné, ordonnée - arrangé, arrangée - régulier,
régulière - cadencé, cadencée
منظم کردن - مرتب کردن - نظم دادن (# به هم ریختن - درهم ریختن - آشفتن) (to range
- to regulate - to order - to arrange) régler - régulariser - ranger - arranger
classer - mettre en ordre

- ناظم مدرسه (head master) proviseur *m.*
- نظام (system - discipline - doctrine - arrangement) système *m.* ordre *m.* -
discipline *f.* - doctrine *f.* - arrangement *m.*
- نظامنامه - آئین نامه - اساسنامه - مجموعه ی مقررات (regulation - statute)
règlement *m.* - statut *m.*
- نظم (# نثر) (versification - versifying - verse) versification *f.* - vers *m.*
- منظوم (# منشور) (versified - put in verse) versifié, versifiée - en vers -
en poème
- منظومه (long poem) long poème
- منظومه ی شمسی (solar system) système solaire
- تنظیم (arrangement - regularization) mise en ordre - arrangement *m.* -
composition *f.* - classement *m.* - agencement *m.* - régularisation *f.* -
réglage *m.*
- تنظیم کردن (to put in order - to organize - to regulate - to compose - to
range) mettre en ordre - composer - arranger - classer - ranger - régler -
régulariser
- نظام - ارتش (military system - army) système militaire - armée *f.*
- نظامی - ارتشی (military - relating to army and military affairs) militaire
relatif à l'armée et aux affaires militaires
- حکومت نظامی (martial law) loi martiale
- مدرسه ی نظام (military academy) école militaire
- نظام وظیفه - خدمت نظام - خدمت زیر پرچم - خدمت سربازی (military service)
service militaire
- بیمارستان نظامی - بیمارستان ارتشی (military hospital) hôpital militaire
- سُنّت (جمع شکسته = سُنَن) (tradition) tradition *f.*
- آداب و سنن - آداب و رسوم - رسم و آئین - عادات مرسوم (customs and traditions
mores - rite) traditions et coutumes - moeurs *f.*
- سنتی (traditional) traditionnel, traditionnelle
- موسیقی سنتی (traditional music) musique traditionnelle

آقای کریمیان شوهر خاله‌ی من است. او از سال‌ها پیش، یعنی پس از فوت خاله‌ام، در فرانسه زندگی می‌کند و مدت‌هاست که دچار بیماری قلبی است. چند وقت پیش بهمن پسر خاله‌ام پدرش را پیش دکتر برد. بعد از گرفتن عکس و آزمایش خون و آزمایش‌های دیگر، دکتر گفت که باید قلبش را عمل کند. سرانجام یک ماه پیش او را عمل کردند. عمل سختی بود و ما نگران بودیم، اما همه چیز به خوبی گذشت. بعد از عمل، ده روز او را در بیمارستان نگهداشتند، و سپس او را برای یک ماه به آسایشگاهی دور از پاریس فرستادند تا دوره‌ی نقاهت را در آنجا بگذرانند.

یک روز بهمن من و خانمش را با ماشین به آنجا برد. بیش از یک ساعت و نیم در راه بودیم، و نزدیک ظهر به آنجا رسیدیم. آقای کریمیان از دیدن ما بسیار خوشحال شد. او خیلی لاغر شده بود و پیر تر از سنش به نظر می‌رسید، اما حالش خوب بود و روحیه‌ی نسبتاً خوبی داشت. با هم از همه چیز و همه کس حرف زدیم و از خاطرات گذشته گفتیم. من از او پرسیدم:

"یادتان می‌آید وقتی من و خواهر بزرگم افسر بچه بودیم، یک سال تعطیلات تابستان را پیش شما و در خانه‌ی ییلاقی‌تان گذرانیدیم؟"

آقای کریمیان جواب داد:

"بله، خوب یادم هست. انگار ده - دوازده ساله بودید. یک روز هم خواهرت موقع بازی کردن با بهمن توی حوض افتاد و نزدیک بود غرق شود. بهمن گفت:

"اگر پدرم او را نجات نداده بود حتماً خفه شده بود."

بعد آقای کریمیان از من پرسید:

"از افسر چه خبر داری؟ آیا هنوز در سوئد است؟"

من گفتم:

"بله در سوئد است. چند هفته‌ای است که از او بی‌خبرم. قرار بود از اول این ماه به شهر

دیگری برود، ولی تا امروز که هشتم آوریل است هنوز از او خبری ندارم."

آقای کریمیان پرسید:

"چند سال می‌شود که افسر در سوئد است؟"

بهمن گفت:

"- من می دانم افسر چه سالی به سوئد رفت، دوازده سال پیش، یعنی همان سالی که من در تهران ازدواج کردم. وقتی او را به عروسی ام دعوت کردم گذرنامه و بلیت هواپیمایش را گرفته بود و می خواست هفته ی بعدش به سوئد برود. من و همسر هم دوسال بعد از آن به فرانسه آمدیم. "

چند واژه و اصطلاح :

- فوت - مرگ - درگذشت *mort f. - décès m. (death)*
 دچار - مبتلا *atteint, atteinte - pris, prise - affecté, affectée (affected)*
 آزمایش خون *analyse de sang (blood analysis)*
 نقاهت *convalescence f. (convalescence)*
 تقریباً - کم و بیش - حدوداً - نزدیک به - در حدود *(approximately - almost - nearly)*
quasiment - presque - approximativement - quasi - à peu près - environ
 لاغر *(thin) mince - maigre*
 نسبتاً - کم و بیش - کمابیش - تا اندازه ای - تا حدودی *(relatively) relativement*
 حوض *bassin d'eau construit dans la cour (a pool in the yard of a house)*
d'une maison

چند واژه ی هم خانواده :

- آسایش - آسودگی - آرامش - راحتی - فراغت خاطر (# ناراحتی - نگرانی - تشویش -
 دل نگرانی - اضطراب)
(well-being - rest - tranquillity - ease - quietness) repos m. - bien-être m. -
tranquillité f. - quiétude f.
 آسایشگاه *(sanatorium) maison de repos - maison de santé - sanatorium m.*
 آسودن - استراحت کردن - آرام شدن - آرام گرفتن *(to rest - to repose) se reposer*
- se détendre - se relaxer
 آسوده - آرام و آسوده - بی دغدغه - آسوده دل - آسوده خاطر (# نگران - دل نگران -
 دل واپس - مشوش - مضطرب)
(tranquil) tranquille

کرم - بزرگواری - سخاوت - جوانمردی - بخشش (# فرومایگی - پستی - دناوت)
 (generosity - greatness - generosity of heart) générosité f. - grandeur
 d'âme - générosité du coeur
 مکرم - بزرگ و بزرگوار - بزرگ و گرامی (honoured and esteemed - honorable)
 honoré(e) et respecté(e) - honorable et estimé
 کریم - بخشنده - بزرگوار - گشاده دست - سخی - با سخاوت (# پست - فرومایه - دون -
 سفله - ناکس)
 (generous - largehearted) généreux, généreuse - large - au grand coeur -
 généreux de coeur
 کرامت - بخشنده - جوانمردی - بزرگواری - گشاده دستی - سخاوت (# فرومایگی)
 (generosity - generosity of heart) générosité f. - générosité du coeur
 تکریم - احترام گذاشتن و بزرگ داشتن (to respect and to honour) respecter et
 honorer
 کرامت (جمع = کرامات) (miracle) miracle m.

قلب (جمع شکسته = قلوب) - دل (heart) coeur m.
 قلب - دل (center) centre m.
 قلبی (relating to heart) cardiaque
 ناراحتی قلبی - عارضه ی قلبی (heart disease) problème cardiaque
 بیمار مبتلا به بیماری قلبی (a cardiac patient) malade cardiaque
 حمله ی قلبی (embolism) embolie cardiaque
 بیماری قلبی - مرض قلبی (heart disease) maladie cardiaque
 سکنه ی قلبی - انفارکتوس (infarct) infarctus m.
 تخصص قلب - بخش قلب در بیمارستان (cardiology) cardiologie f.
 دکتر متخصص قلب (cardiologist - heart specialist) cardiologue
 از صمیم قلب - از ته دل - از ته دل (wholeheartedly - heartily) du fond du
 coeur - de tout coeur - cordialement
 قلبی (cordial) cordial, cordiale
 قلباً (cordially) du coeur - cordialement
 خوش قلب (# بد قلب - بدخواه) (benevolent - kind-hearted) bienveillant(e)

قلب - تقلبی (wrong - false) faux, fausse

تقلب - نادرستی - دغل کاری - نیرنگ بازی (# درستی - امانت) (fraud - cheating - trickery - falsification) fraude f. - tricherie f. - falsification f. - supercherie f.

تقلب کردن (to defraud - to cheat) tricher - falsifier - frauder

مُتقلب - دغل - نادرست - نیرنگ باز - حقه باز - چرزن (# درست و درستکار - امین - صدیق) (cheat - cheater - trickster) tricheur, tricheuse - fourbe - imposteur - fraudeur, fraudeuse - falsificateur, falsificatrice

روح (جمع شکسته = ارواح) (spirit) esprit m.

علم ارواح (spiritism) spiritisme m.

روح القدس (Holy Spirit) Saint Esprit

با روح - سرزنده (# بی روح - دل مرده) (animated - lively) animé, animée - plein de vie

روحي - مربوط به روح و ارواح (relating to spirit) relatif à l'esprit

روحانی (spiritual - religious) spirituel, spirituelle - religieux, religieuse

روحانیون (clergy) clergé m.

روحیه (جمع = روحیات) - کاراکتر - خلق و خو (temperament - morale - disposition) tempérament m. - caractère m. - état d'esprit - disposition f.

روحیه ی خوب (# روحیه ی بد - روحیه ی خراب) (good, high morale) bon moral

عمل (جمع شکسته = اعمال) - کار - فعل - کنش (action - function - act - deed - operation - surgical operation - effect - activity) action f. - acte m. - fait m. - opération f. - opération chirurgicale f. - activité f. - fonction f. - fonctionnement m. - effet m.

عملی (possible - feasible - workable - attainable) possible - réalisable - faisable - praticable

عملی - پراتیک (# نظری - تنوریک) (practical - applied # theoretical) pratique # théorique

عملاً - درواقع pratiquement (practically - virtually)

معامله - داد و ستد (جمع = معاملات) (negociation - trade - business) négoce - commerce m. - affaire f.

معامله کردن - داد و ستد کردن (to negotiate - to deal with) négocier - traiter - conclure un marché

عامل (جمع شکسته = عمال) - کارمزار (agent) agent

عامل - فاکتور - (جمع شکسته = عوامل) - agent *m.* - facteur *m.* - (factor - agent)
moyen *m.*

معمول - رایج (# نامعمول - نارایج) (customary - common - ordinary - current)
en usage - usuel(elle) - d'usage - en vogue - courant(e) - fréquent(e)
معمولاً (usually - generally) d'habitude - généralement - ordinairement -
habituellement - de coutume
معمولی - عادی (# استثنائی - غیر معمول - غیر عادی) (ordinary - common -
current) ordinaire - habituel, habituelle - commun, commune

کس (جمع = کسان) - شخص - فرد - (person - individual) personne *f.* -
individu *m.*

کس (جمع = کسان) - خویشاوند - قوم و خویش - فامیل (relative - close relative)
parent proche - membre de la famille

همه کس - همه (everybody - everyone - anybody - all) tout le monde - tous

هیچکس (nobody - no one) personne - aucun, aucune

هر کس - (each one - anyone - anybody - everybody) chacun, chacune -
quiconque - n'importe qui

بی کس - بی کس و کار - (alone - abandoned) seul, seule - seul au monde -
sans famille

یاد - حافظه - ذهن - خاطر (memory - recollection) mémoire *f.* - souvenir *m.* -
- mental *m.* - fig. esprit *m.* - tête *f.*

یاد آوری - تذکر - تذکار - توجه (reminder) rappel *m.* - remarque *f.* - évocation
f. - réminiscence *f.* - N.B. (nota bene)

یاد آوری کردن - تذکر دادن - (to remind) rappeler - faire remarquer -
faire penser à

یادداشت (note - notice) note *f.* - notice *f.* - mémorandum *m.* - annotation *f.*

یادداشت کردن - یادداشت برداشتن - (to note - to denote) noter - relever -
enregistrer - écrire

یادگار - یادگاری - یادبود (memory - keepsake) souvenir *m.*

یادمان - یادبود (commemoration, gathering or writing in commemoration
of a late) écrit ou réunion en commémoration d'une personne défunte

یاد گرفتن - آموختن - فراگرفتن (# یاد دادن - تعلیم دادن - آموختن) (to learn - to memorize) apprendre - acquérir des connaissances
 به یاد آوردن - به خاطر آوردن (# از یاد بردن - فراموش کردن) (to remember) se rappeler - se souvenir
 از یاد بردن - فراموش کردن - به فراموشی سپردن (# به یاد آوردن - به خاطر آوردن) (to forget) oublier

غرق کردن (to drown) noyer

خود را غرق کردن (to drown oneself) se noyer afin de se suicider
 غرق شدن - خفه شدن در آب se noyer - être noyé, être noyée (to be drowned)
 غریق (shipwrecked - drowned) noyé, noyée - naufragé, naufragée
 مغروق (drowned) naufragé, naufragée - noyé, noyée
 در کار غرق شدن - در مطالعه غرق شدن (to be engrossed in ...) être absorbé, absorbée par... - être plongé, plongée dans...

خفه کردن (to suffocate - to stifle - to strangle) étrangler - asphyxier - étouffer - suffoquer
 خفه شدن (to suffocate - to stifle - to choke) s'asphyxier - s'étouffer - suffoquer
 خفگی در آب (drowning) noyade f.
 خفگی - خفه گی - اختناق (suffocation - asphyxia) asphyxie f. - étouffement m.
 صدای خفه - صدای گرفته (hoarse voice) voix étouffée - voix enrouée

نجات - رهایی (rescue - deliverance) sauvetage m. - salut m. - délivrance f.
 نجات دادن - رهایی دادن - نجات بخشیدن (to save - to rescue) sauver - délivrer
 نجات یافتن - نجات پیدا کردن (to be saved) être sauvé, être sauvée - être délivré, être délivrée
 نجات یافته - رهایی یافته (saved - rescued) délivré, délivrée - sauvé, sauvée
 نجات دهنده - نجات دهنده ی غریق - نجات غریق (rescuer) sauveteur
 نجات بخش - نجات دهنده - ناجی (saviour - liberator) sauveur m. - libérateur, libératrice

عروسی - ازدواج - زناشوئی - نکاح (marriage) mariage m.
 عروس (bride) la mariée
 عروس (daughter-in-law) belle-fille
 عروسی کردن - ازدواج کردن (to marry - to get married) se marier
 شب عروسی - شب زفاف (the wedding night) nuit de nocces
 نو عروس - تازه عروس (# تازه داماد) (just married bride) nouvellement mariée
 عروسک (doll) poupée f.

بعد (# قبل - پیش) (after - later) après - ensuite - plus tard
 بعد از این - از این به بعد - از این پس (# قبلاً) (from now on) désormais
 dorénavant
 بعدی (# قبلی - پیشی) (next) prochain, prochaine - suivant, suivante
 بعداً (# قبلاً) (later) plus tard - ultérieurement
 بعد ها (# قبلاً) (later) ultérieurement - dans l'avenir
 دفعه ی بعد - دفعه ی دیگر - دفعه ی آینده (# دفعه ی پیش - دفعه ی قبل) (next time)
 la prochaine fois
 بعد از ظهر (after-noon) après-midi

به کری گفتند همسایه ات بیمار است، به دیدنش برو و با دیدارت دل او را شاد کن. کر با خود اندیشید: من که صدای او را نمی شنوم چطور می توانم با او گفتگو کنم؟ اما سرانجام با خود گفت: اگر از او بپرسم حالت چطور است؟ حتماً تشکر می کند و می گوید به لطف شما بد نیست. اگر از او بپرسم امروز چه خوردی؟ حتماً نام دوا یا غذائی را می گوید. اگر اسم طبیب او را بپرسم نام کسی را می گوید، و من هم چند جمله ای برای دلنداری او خواهم گفت. بعد از این استدلال، کر خیالش آسوده شد و به دیدن بیمار رفت. سلام کرد، کنار بستر او نشست و پرسید:

"- همسایه ی عزیز، حالت چطور است؟"

بیمار با حالت افسرده ای پاسخ داد:

"- حال من خیلی بد است، به مرگ نزدیک هستیم."

کر که نفهمیده بود بیمار چه گفته، در جواب گفت:

"- خدا را شکر، خدا را شکر ..."

و دوباره پرسید:

"- امروز چه خوردی؟"

بیمار آزرده و غمگین جواب داد:

"- می خواهی چه بخورم؟ زهر مار خوردم!"

کر با لبخندی گفت:

"- بسیار خوب، نوش جان، همین برای تو خوبست."

بیمار که بسختی رنجیده بود با خود گفت: انگار این مرد دشمن جان من است! کر باز پرسید:

"- طبیب کیست؟"

بیمار گریان گفت:

"- عزرائیل!"

و کر این بار گفت:

"- قدمش مبارک باشد! بدان که من او را پیش تو فرستاده ام."

سپس از خانه ی بیمار بیرون آمد و غافل از رنجش همسایه ی بیمار، شاد و خندان با خود اندیشید:

"- خوب شد به دیدن او رفتم و با سخنان مهربان او را تسلی دادم."

(این داستان یکی از قصه های کتاب " مثنوی " نوشته ی مولوی، شاعر و عارف بزرگ قرن سیزدهم میلادی است. در این کتاب، مولوی مسائل فلسفی و اخلاقی را به صورت حکایات گوناگون و پیش آمد های زندگی روزانه، از زبان افراد مختلف به نظم بیان می کند. گاهی از بقال و طوطی، و زمانی از عشق شاه به کنیزک می گوید. گاه به حکایت بازرگان، یا قصه ی درویشان می پردازد، و گاه داستان نقاشان روم و چین را روایت می کند. اما گذشته از مسائل فلسفی، که نتیجه و حرف اصلی این حکایات هستند، داستان ها مطالعه ی عمیقی در احوال و عادات و استدلال های ما نیز به شمار می روند.)

چند واژه و اصطلاح :

به لطف شما (thanks to you) grâce à vous - grâce à votre gentillesse
 دوا - دارو (medicine) médicament *m.*
 خیالش آسوده شد - خیالش راحت شد (# خیالش ناراحت شد) (he reassured himself)
 il se rassura
 زهر مار ! (a serpent's poison - expression to express anger and indignation)
 venin du serpent - expression qui exprime la colère et l'indignation
 نوش جان! (I wish your body takes advantage of it !) que ton corps en
 profite bien!
 انگار (I suppose - I think) on dirait - je suppose
 عزرائیل (angel of death) l'ange de la mort
 قدمش مبارک باشد ! (I wish him welcome !) qu'il soit le bienvenu!
 تسلی دادن - دلداری دادن (to console - to comfort) consoler - réconforter
 بقال (grocer) épicier, épicière
 پیش آمد - اتفاق - رویداد (event) événement *m.* - incident *m.*
 به نظم - به شعر (versified) versifié
 کنیزک - کنیز (# غلام) (woman slave) une esclave
 درویشان - درویش ها - درّاویش (dervishes) les derviches
 روایت کردن - حکایت کردن - نقل کردن - تعریف کردن (to narrate) raconter
 narrer
 گذشته از - گذشته از این ... (apart from that) à part - à part cela

(conclusion - result) conclusion f. - résultat m. نتیجه

(habits) habitudes f. (= جمعِ عادت)

چند واژه ی هم خانواده :

(deaf) sourd, sourde کر - ناشنوا

(deafness) surdité f. کری - ناشنوائی

(deaf and dumb) sourd-muet, sourde-muette کرو لال

(to pretend not to hear) faire la sourde oreille خود را به کری زدن

(general state of health - (احوال = جمع شکسته ی حال)

mood) état général de santé - état d'esprit - humeur f.

حال شما چطور است؟ (= how are you?) = comment allez-vous?

(we are eating) nous sommes en train de manger در حال غذا خوردن هستیم

(already - until now) jusqu'à maintenant - jusqu' à تا به حال - تا حالا

présent - déjà

(now - in this moment - at present - اکنون - هم اکنون

present day) maintenant - à présent - de nos jours

حالا حالا ها تمام نمی شود (= it's very long) = c'est très long

(he, she didn't twig) il, elle n'a pas pigé حالی اش نشد - نفهمید

(happy - cheerful) خوشحال - شاد - خرسند (# غمگین - افسرده - غصه دار)

content, contente - heureux, heureuse - gai, gaie

(to feel fine - to be in a good mood) être en forme سر حال بودن (# کسل بودن)

- être en bonne santé et se sentir bien - être en bonne humeur

(to faint - to be exhausted) perdre connaissance از حال رفتن (# به حال آمدن)

- s'évanouir - être extrêmement fatigué(e) - être épuisé(e)

(to به حال آمدن - به هوش آمدن (# از حال رفتن - از هوش رفتن - بیهوش شدن)

recover one's senses - to come to one's senses) sortir de l'anesthésie, du

coma - reprendre connaissance

(to annoy - to bother - to bore) حال کسی را گرفتن (# کسی را سر حال آوردن)

tracasser - embêter - ennuyer - barber

(I'm in poor shape) je ne suis pas en forme - je me حال ندارم - کسل هستم

sens un petit peu malade

در هر حال - در هر صورت - به هر حال - به هر صورت (anyway - in any case)
de toute manière - de toute façon

زمان حال (present time in grammar) le temps présent en grammaire
حالت (جمع = حالات) - حال و وضع - وضعیت - وضع و شرایط (state - look - situation)
- condition) état *m.* - aspect *m.* - situation *f.* - condition *f.*

تحول (جمع = تحولات) (evolution) évolution *f.* - évolution et transformation
تحول یافتن - تحول پیدا کردن (to develop - to evolve) évoluer - évoluer et
changer - se transformer

تشکر (جمع = تشکرات) - سپاسگزاری - سپاس - امتنان (thanks - thanking)
remerciement *m.*

متشکر - ممنون - سپاسگزار (thankful - grateful) reconnaissant, reconnaissante
تشکر می کنم - متشکرم - ممنونم - سپاسگزارم (thank you) je vous remercie - je
suis reconnaissant, je suis reconnaissante
تشکر کردن - سپاسگزاری کردن (to thank) remercier

شکر خدا - خدا را شکر - Dieu merci ! - Dieu soit loué ! (thanks be to God)
grâce à Dieu!

طبيب (جمع شکسته = أطبا) - پزشک - دکتر (doctor) médecin *m.* - docteur *m.*
طب - پزشکی (medicine) médecine *f.*
طبی (medical) médical, médicale

گیاهان طبی - نباتات طبی (medicinal herbs) plantes médicinales
دانشکده ی طب - دانشکده ی پزشکی (school of medicine) faculté de médecine
مطب - محکمه (surgery) cabinet médical
طبابت (doctor's function) fonction du médecin

دلیل (جمع شکسته = دلائل) - حجت - برهان (argument) preuve *f.* - argument *m.*
دلیل - علت - سبب - انگیزه (reason) raison *f.* - motif *m.*
استدلال (reasoning) raisonnement *m.* - argumentation *f.*
استدلال کردن - دلیل آوردن (to argue) raisonner - argumenter

به چه دلیل؟ - به چه علت؟ - به چه سبب؟ - به چه جهت؟ - چرا؟ (why?) pour quelle raison? - pourquoi?

به طور استدلالی - با استدلال (by argument - by reasoning) par raisonnement

افسُرده - غمگین - غصه دار - دلتنگ و پژمرده - اندوهگین - محزون - مغموم (# شاد - سرحال - خوشحال)

(depressed - sad - dejected - depressive) déprimé, déprimée - triste - affligé, affligée - abattu, abattue - dépressif, dépressive

افسردگی - حالت غم و اندوه و پژمردگی (# شادی - خوشحالی) (depression - sadness) état dépressif - dépression f. - affliction f. - tristesse f.

مرگ - فوت - درگذشت - موت (# زندگی - زندگانی - حیات) (death) mort f. - décès m.

مرگ بر! (# زنده باد!) mort à... (death!)

مرگبار - مرگ زا - کُشنده (fatal - deadly - mortal - gloomy) mortel, mortelle - meurtrier, meurtrière - sinistre - lugubre - désastreux, désastreuse - funeste

مرگ آور - کُشنده - مُهلک (# حیات بخش) (fatal - deadly - mortal) mortel, mortelle - meurtrier, meurtrière

محکوم به مرگ (under death sentence) condamné à mort, condamnée à mort

مرگ و میر (mortality) mortalité f.

دم مرگ بودن (to be at the point of death) être à l'agonie

خطر مرگ (danger of death) danger de mort

مرگ موش (rat poison) mort-aux-rats f.

فهم - شعور و ادراک (comprehension - understanding) compréhension f. - entendement m.

فهمیدن - درک کردن - دریافتن (to understand - to comprehend) comprendre - apprendre - être informé - saisir

فهماندن (to give to understand) faire comprendre

قابل فهم (# غیر قابل فهم) (intelligible) compréhensible - intelligible

